

သဗ္ဗသင်္ခါရာအနိစ္စာ၊ ဒုက္ခာ၊ အနတ္တာဟု ဘုရားရှင်
ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားတော်အရ
သင်္ခါရတရားတို့ပြုပြင်စီရင်ပုံ
သင်္ခါရချုပ်ငြိမ်းရန်ကျင့်ပုံ
သင်္ခါရချုပ်ငြိမ်းပြီး နိဗ္ဗာန်ဆိုက်ပုံကိုပြဆိုသော

ကျေးဇူးရှင်

လယ်တီဆရာတော်ဘုရား

ခ ဝ ခု

သင်္ခါရဘာဇနိကျမ်း

ဓာတ်နာရေး ဦးစီးဌာန သို့
အရှင်ကောသလ မှ
လွှဲမိန့်ပါသည်။

ဟံသာဝတီပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်

၃၄၉၊ ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့

နိဒါန်း

သဗ္ဗေသင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊ ယဒါပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဇေယမဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

ဤ-ဒေသနာတော်အရ အလုံးစုံ ဖြစ်ပျက်သမျှသော တေဘူမိ
က သင်္ခါရတရားတို့သည် အတည်မမြဲ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ စိုးမရသည်
တို့ကို ဝိပဿနာပညာ၊ မဂ်ပညာဖြင့် ထင်လာမြင်လာအောင်
နှလုံးသွင်းနိုင်ပါက ဇေယမဂ္ဂ၊ ဒုက္ခဝတ္ထု အကြောင်းစုမှ စင်ကြယ်
ရာ-စင်ကြယ်ကြောင်းလမ်းကောင်းကို တွေ့ကြရပေမည်။

ထို့ကြောင့်- ဤ“သင်္ခါရဘာဇနီ” မည်သော ကျမ်းကို
ထိုထို သင်္ခါရတို့၏ တရားကိုယ်၊ သဘာဝ၊ အရကောက်၊ တို့ကို
ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြခြင်း။

ထို-ကံ၊ သင်္ခါရတို့ကို အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လား
ရောက်ရာဌာန ပြုကြသွယ်အမှု အကျိုးပေးပုံ အစုစုတို့ကို
သေချာစွာ ထုတ်ပြခြင်း။

ကုသလကမ္မသင်္ခါရတို့ကို ပြုကြသဖြင့် အဆင့်ဆင့် မြင့်ရာ
မြင့်ရာတက်၍ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ တိုင်အောင် ရောက်ကြပုံတို့ကို ထုံးပုံနှင့်
တကွ အကျယ်ဖွင့်ပြခြင်း။

အကုသလကမ္မသင်္ခါရအမှု ပြုကြသူတို့လည်း အမျိုးမျိုးသော
ဒုက္ခ၊ ကမ္မကရဏတို့ဖြင့် အနှိပ်အစက်ခံရပုံ ငရဲကြီး ငရဲငယ်
အသွယ်သွယ်တို့၌ ဆင်းရဲဒုက္ခ မချီထွေအောင် ခံရပုံတို့ကို ကြောက်
ဖွယ်ဘနန်း ကြက်သီးဖျန်းမှု ဖြစ်စေရအောင် ပုံသက်သေ ထုတ်
ဆောင်လျက် ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ထင်လင်းအောင် ပြဆိုခြင်း
တို့ဖြင့် ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ထုတ်ဆို ရေးသားစီရင်ခဲ့သည်
ဖြစ်ပါကြောင်း။

နိဒါန်း

ယင်းကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်အပေါင်းတို့ အမြဲ မပြတ် ကြည့်ရှုအပ်သော အလွန်ကောင်းမွန်သော ကျမ်းစာကို ကျွန်ုပ်တို့ **ဟံသာဝတီ ဝိဇ္ဇကတ် ပုံနှိပ်တိုက်** က သိုက်မြိုက် ကောင်းမွန်စွာ အထားအသို၊ အဖြတ်အတောက်၊ ရှေ့နောက်ဝါကျ ပဒေသမ္ပန္န ကျနကောင်းမွန်စွာ စီစဉ်လျက် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်ပါကြောင်း။

ထို“**သင်္ခါရဘာဇနီကျမ်း**”ကို သတိပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ကြည့်ရှု သုံးသပ်တော်မူကြကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့သည် အားထုတ်အပ်သော တရားတို့ကို အားထုတ်၍ ပယ်အပ်သော တရားတို့ကို ပယ်နိုင်ကြပြီးလျှင် ကြောက်မက်ဖွယ် အသွယ် သွယ်တို့ကို ကြောက်လန့်အောင်နှလုံးပြုခါ ပွားများအပ်သော သမထ၊ ဝိပဿနာတို့ကို လေးစားစွာ ပွားများ၍ သင်္ခါရတရားအပေါင်းတို့၏ ကင်းပြတ်ချူ ပြငြိမ်း လက်စသိမ်းရာ မဟာအသင်္ခတဓာတ် မြတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်ကြပါစေသောစင်။

“**ဟံသာဝတီ**”

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

ကမ္မသင်္ခါရ	၂
အကျိုးပေးစဉ်အားဖြင့် ကံတနည်း	၅
အကျိုးပေးရာအားဖြင့် ကံတနည်း	၈
စိတ္တသင်္ခါရ	၁၁
ဥတုသင်္ခါရ	၁၃
အာဟာရသင်္ခါရ	၁၃
သဗ္ဗေသင်္ခါရာအရ-သင်္ခါရပေါင်း	၁၃
သင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်	၁၄
သင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်သော ပဒိုသန္ဓေ	၁၅
အားထုတ်ရာတရား	၁၇
ကံသင်္ခါရ ပြုပြင်နှိပ်စက်ပုံနှင့် ကံသင်္ခါရကို ဖြစ်ကြောင်း				
ဒါနကထာ	၁၈
စေတနာသုံးတန် အပြစ်အကျိုး	၁၉
တနည်း စေတနာသုံးပါး	၂၃
သီလကထာ	၂၉
ပဉ္စသီလကြောင့် တပြည်တောင်လုံးချမ်းသာပုံ	၃၆
ရှစ်ပါးသီလအကျိုး	၃၇
ဘာဝနာကထာ	၄၅
ဗုဒ္ဓါနုဿတိအကျိုး	၄၆
ဒါန,သီလ,ဘာဝနာ-တို့၌ ဥပမာများ	၅၄
ပွားစေအပ်သောတရားတို့၏ ဥပမာများ	၅၇
အဆုံးအမတော်	၆၁
ယာဉ် ၃-ပါးတို့၌ လက္ခဏာ စသည်	၆၃
ခန္ဓာ ၅-ပါး၌ လက္ခဏာစသည်	၆၄

မာတိကာ

			စာမျက်နှာ
ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့၏ ဥပမာ	၆၅
ဘုံပုဂ္ဂိုလ်	၆၆
အရင်းအနှီးရှာရာဌာန	၆၇
မကောင်းကျင့်သူတို့၏လားရာဘုံ	၆၉
သေခြင်း ၄-ပါး	၇၁
နိမိတ် ၃-ပါး	၇၄
ဒေဝဒူတသုတ်လာ အဓိပ္ပါယ်	၇၅
၃၂-ဖြာ ကံကြမ္မာ	၇၇
သံဝေဂလင်္ကာများ	၈၃
မဟာဒုက္ခဝတ္ထု	၈၆
ပဏ္ဍိတသာမဏေဝတ္ထု	၉၂
အကုသိုလ်ကျိုးစုပုံဝတ္ထု	၉၆
သဒ္ဓါရုံ၏ဂုဏ်ကျေးဇူး	၁၀၉
လောဘာဂတိအကျိုး	၁၁၁
အကုသိုလ်ဥပပိဋကကံအကျိုး	၁၁၂

သင်္ခါရသဘဓရနိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(ဗုဒ္ဓိပ္ပဏာမ)

သင်္ခါရပါဠိအနက်

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ။
သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ။
သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ။ ။

သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ—
တည်းဟူသော အကြောင်းတရား လေးပါးတို့သည် ပြုပြင်စီရင်
အပ်ကုန်သော ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာ တရားအစု အပေါင်း တို့သည်။
အနိစ္စာ၊ အမြဲမရှိကုန်။

သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ—
တည်းဟူသော အကြောင်းတရား လေးပါးတို့သည် ပြုပြင်စီရင်
အပ်ကုန်သော ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာ တရားအစု အပေါင်း တို့သည်။
ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။

သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်၊ ဟု ဆိုအပ်သော တရားအပေါင်းတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တ မဟုတ်ကုန်။ ဝါ၊ တစ်စုံတယောက်သောသူမျှ အစိုးရသော တရား မဟုတ်ကုန်။ ဝါ၊ အလိုသို့လိုက်သော တရား မဟုတ်ကုန်။

ဤကား-ပါဠိ၏အနက် တည်း။

အဓိပ္ပာယ်

အဓိပ္ပာယ်ကား...သဗ္ဗေ ဟူသောပုဒ်၌ များသောအနက်ရှိ၏။ ။

အဘယ်ကဲ့သို့များသောအနက်ရှိသနည်း။ ။

ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ-ဟူ၍ အကြောင်းတရား လေးပါးတည်း။

ကမ္မသင်္ခါရ

ထို လေးပါးတို့တွင်-

ကံ.....ကံသည် ဥဒ္ဓေသ^၁ အားဖြင့် ကုသလာ ဓမ္မာ။ အကုသ
လာ ဓမ္မာ-ဟူ၍ ဘုရားဟောတော် မူသောကြောင့် နှစ်
ပါးတည်း။ ။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ကုသလာဓမ္မာဟူသော ပဌမပုဒ်၏
အရဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်^၂ ကား-ကုသိုလ် နှစ်ဆဲ့တစ်ဆယ့်၊ စေတသိက်
သုံးဆဲ့ရှစ်ဆယ့်-ဤသို့အားဖြင့် နှစ်စုပေါင်း၍ ငါးဆဲ့ကိုးဆယ့် ဖြစ်၏။ ။
အကုသလာ ဓမ္မာဟူသော နောက်ပုဒ်၏ အရဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်
ကား-အကုသိုလ်စိတ် တဆဲ့နှစ်ဆယ့်၊ စေတသိက် နှစ်ဆဲ့ဆယ်ဆယ့်-နှစ်စု
ပေါင်း၍ သုံးဆဲ့ကိုးဆယ့် ဖြစ်၏။

ဤသို့ ကုသိုလ်အကုသိုလ်နှစ်စုပေါင်း၍ ကိုးဆဲ့ရှစ်ဆယ့်
၏။ ဤ ကိုးဆဲ့ရှစ်ဆယ့်သည် သဗ္ဗေပုဒ်သို့ကား ဝင်၏။ ဝင်ရာ
တွင် ကုသိုလ်စိတ် ၂၁-ခုရှိသောစေတနာ ၂၁-ခု၊ အကု
သိုလ်စိတ် ၁၂-ခုရှိသော စေတနာ ၁၂-ခုကိုသာ ကုသိုလ်
ကံ အကုသိုလ်ကံဟု မှတ်ယူရမည်။

၁။ ဥဒ္ဓေသ-အကျဉ်းပြခြင်း။

၂။ စိတ္တုပ္ပါဒ်-စိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် တကွဖြစ်သော စေတသိက် တရားများ။

ဖြစ်ရာခွါရ.....ထိုကိုးဆွဲရှစ်ခုတို့၏ ဖြစ်ရာခွါရကား-ကာယ
 ခွါရ၊ ဝစီခွါရ၊ မနောခွါရ-ဟူ၍ သုံးပါး အပြား
 ရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ကာယဝိညတ်သည် ကာယခွါရ မည်၏။
 ဝစီဝိညတ်သည် ဝစီခွါရ မည်၏။ စိတ်သည် မနောခွါရမည်၏။

ဖြစ်သောစရိုက် ဖြစ်သော စရိုက်ကား-ကာယ ဒုစ္စရိုက်
 သုံးပါး၊ ဝစီဒုစ္စရိုက် လေးပါး၊ မနောဒုစ္စ
 ရိုက် သုံးပါး-အားဖြင့် ဒုစ္စရိုက် ဆယ်ပါး။ ။ ကာယသုစရိုက်သုံး
 ပါး၊ ဝစီသုစရိုက် လေးပါး၊ မနောသုစရိုက် သုံးပါး-အားဖြင့် သုစ
 ရိုက် ဆယ်ပါး။ ။ ဤသို့လျှင် ဒုစ္စရိုက်ဆယ်ပါး၊ သုစရိုက်ဆယ်
 ပါးဖြစ်၍ ခွါရ၌ဖြစ်သောစရိုက်သည် ၂၀-ဖြစ်၏။ ထို ၂၀-တို့တွင်-

(၁) ပါဏာတိပါတ၊ အဒိန္နာဒါန၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ-ဤသုံး
 ပါးကား ကာယဒုစ္စရိုက် ကာယကံလည်း ဟူ၏။

(၂) မုသာဝါဒ၊ ဝိသုဏ္ဍဝါစာ၊ ဖရုသဝါစာ၊ သမ္မပ္ပလာပ-
 ဤလေးပါးကား ဝစီဒုစ္စရိုက် ဝစီကံလည်း ဟူ၏။

(၃) အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-ဤသုံးပါးကား မနောဒုစ္စ
 ရိုက် မနောကံလည်း ဟူ၏။

(ဤ-ဒုစ္စရိုက်ဆယ်ပါးကိုကြည့်လျှင် သုစရိုက်ဆယ်ပါး ဖြစ်၏။)

ဤသို့ အကုသိုလ်စရိုက်။ ဝါ၊ အကုသိုလ်ကံ ဆယ်ပါး။ ကုသိုလ်
 စရိုက်။ ဝါ၊ ကုသိုလ်ကံ ဆယ်ပါးဟူ၍ ခွါရ၌ဖြစ်သော စရိုက်ကံ
 သည် နှစ်ဆယ်အပြားရှိ၏။ ။ ဤနှစ်ဆယ်နှင့် ယခင်မူလရင်း ဖြစ်
 သော ကိုးဆွဲရှစ်ပါးပေါင်း၍ တရုတ်ဆွဲရှစ်ပါး ဖြစ်၏။

ပုည ကိရိယာ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊ အပစာယန၊ ဝေယျာ
 ဝစ္စ၊ ပတ္တိဒါန၊ ပတ္တာနုမောဒန၊ ဓမ္မဿဂန၊
 ဓမ္မဒေသနာ၊ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ။

ဤဆယ်ပါးကား-ပုညကိရိယာတရားဆယ်ပါးတည်း။

ထိုဆယ်ပါးတို့တွင် ဒါန၊ အပစာယန၊ ဝေယျာဝစ္စ၊ ဤသုံးပါး
 ကို ကာယသုစရိုက်။ ။ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဘာဝနာ၊ ပတ္တိဒါန၊ ပတ္တာ

နမောဒန၊ ဤလေးပါးကို ဝစီသုစရိုက်။ ။သီလ၊ဓမ္မဿဝန၊ဒိဋ္ဌိ
ဇုကမ္မ၊ ဤသုံးပါးကို မနောသုစရိုက်ဟု ဝိတဏှဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့
ဆိုကြ၏။(ကျမ်းဂန်တို့၌ကား သည်ကဲ့သို့မဆို။)

ကံ၊တနည်း……ထိုတရားတဆဲ့ရှစ်ပါးတို့ကြောင့်ဖြစ်ပြန်ရသော
ကံတနည်းကို ပြဆိုပေအံ့။ ။ထိုသို့သော ကံ၏
အကျိုးဆက်ကြောင့် ဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ ကုသုတ္တာရုပ်ကို ဖြစ်စေ
ခြင်းသည် ဇနကကံမည်၏။ ။ထိုပဋိသန္ဓေမှစ၍ အစဉ်အတိုင်း
မြဲမြံခိုင်ခံ့အောင် ထောက်ပံ့ခြင်းသည် ဥပတ္တမ္ဘကကံမည်၏။ ။
ထိုသို့ထောက်ပံ့သော ကုသိုလ်ကံကို အကုသိုလ်ကံနှိပ်စက်ခြင်း။
ထောက်ပံ့သော အကုသိုလ်ကံကို ကုသိုလ်ကံနှိပ်စက်ခြင်းသည်
ဥပပိဋ္ဌကကံမည်၏။ ။ကုသိုလ်ကံအကျိုးပေးဆဲ၌ အကုသိုလ်ကံ
ကပ်၍ဖြစ်ခြင်း။အကုသိုလ်ကံအကျိုးပေးဆဲ၌ ကုသိုလ်ကံ ကပ်၍
ဖြစ်ခြင်းသည် ဥပဃာတကကံမည်၏။

ဤကား-ကိစ္စအားဖြင့် လေးပါးတည်း။

ပမာတန္တ၊…ထိုလေးပါးတို့တွင် ပမာ'တန္တ၊'ကိုဆိုပေအံ့။ ။
အကြင်လယ်ထွန်ယောက်ျားသည် ကြိုးစားအား
ထုတ်၍ လယ်ကိုထွန်သကဲ့သို့ မိမိပြုအပ်သောကုသိုလ် အကုသိုလ်
ကို လုံးပန်းကြသဖြင့် လယ်ညက်၍ ထွန်ရေးရသောအခါ မျိုးစေ့
ကြသောအခါတို့နှင့်ကား ဇနကကံနှင့်တူ၏။ ။မျိုးကြသည်မှစ၍
ခြံကာခြင်း ရေသွင်းခြင်းကို ပြုသည်နှင့်ကား ဥပတ္တမ္ဘကကံနှင့်
တူ၏။ ထိုသို့ လုံ့လထုတ်ဆဲ မိနင်းခေါင်၍ ကောက်ပင်တို့သည်
ညှိုးလေ သည်နှင့်ကား ဥပပိဋ္ဌကကံနှင့်တူ၏။ ထိုသို့လုံ့လပြုဆဲ၌
တောမီးလောင်၍ လယ်ကိုလောင်သည်နှင့်ကား ဥပဃာတကကံ
နှင့်တူ၏။

ဤကားပမာတန္တ၊တည်း။

၁။ ပမာ-(ပာဠိပျက်) နှိုင်းယှဉ်ခြင်း။

၂။ တန္တ၊-(ဝေါဟာရ) နှိုင်းယှဉ်ခြင်း။

ကုသိုလ်အရာ၌.....ပုဂ္ဂိုလ် အားဖြင့် ပြဆိုပေအံ့- ဒေဝဒတ်ကို
 သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့၌ ပဋိသန္ဓေ ကုသုတ္တာ
 ရုပ်ကိုဖြစ်စေခြင်းသည် ကုသိုလ်ဇနကကံ မည်၏။ ။ထိုပဋိသန္ဓေမှ
 သည် ကြီးမားမြင့်မြောက် အရှုပယ်သို့ရောက်လျှင် ဘုရားသခင်ထံ၌
 ရဟန်းပြု၍ ဈာန်သမာပတ်ကို ရသည်တိုင်အောင် ဥပတ္တန္တကကံ
 မည်၏။ ။ဘုရားသခင်ကို ပြစ်မှား၍ ဈာန်သမာပတ်လျှောကျသည်
 မှ စ၍ မြေမျိုသည့်အရပ်တိုင်အောင် ဥပဗိဇ္ဇကကံ မည်၏။ ။ထို
 အရပ်၌ ရောက်၍ မြေမျိုလေသောအခါသည် ဥပဃာတကကံ
 မည်၏။

အကုသိုလ်အရာ၌ကား.....ဓမ္မုကသည် တိတ္ထိတက္ကတွန်းအမျိုး
 ၌ ပဋိသန္ဓေကုသုတ္တာရုပ်ကို ဖြစ်စေ
 ခြင်းသည် အကုသိုလ်ဇနကကံ။ ။ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အချိန်အရှုပယ်
 ရောက်သည့်တိုင်အောင် မစင်ကိုစားခြင်း မြေ၌အိပ်ခြင်း အဝတ်
 မဝတ်ခြင်း ဤသို့သော အကုသိုလ်တရားသည် မြတ်စွာဘုရား
 တရားတော်ကို နာရသောအခါတိုင်အောင် အကုသိုလ် ဥပတ္တန္တက
 ကံ။ ။မြတ်စွာဘုရားတရားတော်ကိုနာ၍ ဇာတိဿရဉာဏ်ကို
 ရ၍ ဂေါတြဘူတိုင်အောင် ကုသိုလ်ဥပဗိဇ္ဇကကံ။ ။ဂေါတြဘူမှ
 တက်၍ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ရောက်သောအခါ အကုသိုလ်အကျိုး
 ကို ကုသိုလ်ကံကပ်၍ဖြစ်သော ဥပဃာတကကံမည်၏။

ဤကား ကိစ္စအားဖြင့်ဖြစ်သော လေးပါးသောကံတည်း။
 လေးပါး၏သရုပ်၊ဥပမာ၊ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပြသောနည်းမှတ်လေ။

အကျိုးပေးစဉ်အားဖြင့်ကံတနည်း..... တနည်းလည်း ဂရုကံ။
 အာသန္နကံ။ ။အာစိတ္တ
 ကံ။ ။ကုသုတ္တာကံ-ဟူ၍ အကျိုးပေးသော အစဉ်အားဖြင့် လေးပါး
 ရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင်—

ဂရုကံ.....ဂရုကံဟူသည်ကား အကုသိုလ်အရာ၌ ပဉ္စာနန္တရိ
ယကံ၊ကုသိုလ်အရာ၌ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာကံ။

အာသန္ဓကံ.....အာသန္ဓကံ ဟူသည်ကား သေခါနီးဆဲဆဲ၌
ပြုအပ်အောက်မေ့အပ်သော ကုသိုလ်ကံ အကု
သိုလ်ကံ။

အာစိဏ္ဏကံ.....အာစိဏ္ဏကံဟူသည်ကား မပြတ်မလပ် လေ့
ကျက်အပ်သော ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ။

ကဋတ္တာကံကဋတ္တာကံဟူသည်ကား ရံခါကုသိုလ် ရံခါ
အကုသိုလ်ကိုပြုလိုကာမတ္တဖြစ်သောကံ-ဤသို့
လေးပါးသောလက္ခဏာရှိ၏။

ပမာတန္တု.....ထိုလေးပါးတို့၏ ပမာတန္တုကား-ဂရုကံသည်
ကောသရာခြင်္သေ့မင်းနှင့် တူ၏၊ကောသရာခြင်္သေ့
မင်းကို တစုံတခုသော သတ္တဝါတို့သည် မတိုးမဖောက်နိုင်
သကဲ့သို့ တစုံတခုသောကံမျှ မတတ်နိုင်ရာ။ ။အာသန္ဓကံကား
နွားအိုနှင့်တူ၏။ နွားအိုသည် စားကျက်ကပြန်သောအခါ နောက်
ဆုံးကျ၍ ခြံဝမှာသာ အိပ်ရလေသည်။ခြံဖွင့်သောအခါ သူတကာ
တို့၏ ရှေးဦးစွာ ထွက်ရလေ၏။ ထို့အတူနီးသောအဖြစ်ရှိ၏။ ။
အာစိဏ္ဏကံကား မပြတ်ကိုယ်၌ ဝတ်ဆင်အပ်သော ပုဆိုးအဝတ်
နှင့်တူ၏။ မပြတ်မလပ် အောက်မေ့အပ်သော ကြောင့်တည်း။ ။
ကဋတ္တာကံကား ခေါက်၍ ကောင်းမွန်စွာ ထားအပ်သောပုဆိုးသစ်
အဝတ်သစ်နှင့် တူ၏။ ရံခါရံခါအလိုရှိမှ ဝတ်ဆင်သကဲ့သို့တည်း။

ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်ကား.....ထိုတွင် ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်ကား အဇာ
တသတ်မင်းသည် ဇမ္ဗူဒိပ်တကျွန်း
လုံးတွင် အတုမရှိသော သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဘုရား
သခင်နှင့် နေ့ညဉ့်မပြတ် အကျွမ်းဝင်ခြင်း ကိုးကွယ်ခြင်း တို့ဖြင့်
မဂ်ဖိုလ် ရလောက်အောင် ကုသိုလ် ပြုပါသော်လည်း အဘကို

သတ်သော ဂရုကံကို မတားမြစ်နိုင်ချေ ငရဲ၌ ခံရချေသည်။ ။
အရှင်အင်္ဂုလိမာလထေရ်သည် များစွာသော သတ္တဝါတို့ကို သတ်
ဖြတ်၍ လက်ညှိုးကိုဖြတ်သော အပြစ်တည်းဟူသော အတိုင်းမသိ
သော အကုသိုလ်ကံ ရှိပါလျက် လောကုတ္တရာသို့ ရောက်၍
ရဟန္တာဖြစ်လေက အကြွင်းမဲ့ကုန်လေ၏။

ဤကား-ထင်ရှားသိအပ်သော သက်သေတည်း။

အာသန္နကံသည် အဘယ်သူကို ထောက်၍သိရအံ့နည်း၊ တမ္မ
ဒါဌိက သူသတ်ကြီးသည် တသက်လုံး လူကိုသတ်လျက် အရှင်
သာရိပုတ္တရာကို ဆွမ်းလှူ၍ တရားနာရသော နေ့၌ သေလေ၍
နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရခြင်း။ ။ ဓမ္မိကတံငါသည်သည် သေခါနီးဆဲဆဲ
၌ အရှင်အနုရုဒ္ဓါကို ပင့်လျက် တရားနာရ၍ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ
ခြင်း။ ။ မဇ္ဈိကာ မိဖုရားသည် ဘုရားကို မပြတ် ဆည်းကပ်
ကိုးကွယ်လျက် သေခါနီး၌ တကြိမ် လင်ကို ပြစ်မှားမိသော
အပြစ်ကို အောက်မေ့မိ၍ မဟာအဓိဗိသို့ ကျခြင်း။ ။ သိရိဓမ္မာ
သောကမင်းကြီးသည် ပိဋကတ်သုံးပုံကိုဆောင်၍ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း
အလုံးကိုနှံ့အောင်စေတီပုထိုး၊ ရေတွင်း၊ ရေကန်၊ သိမ်၊ ကျောင်း-
စသည်တို့ကို လှူခြင်း။ သားတော် သွီးတော် တို့ကို ရဟန်းဖြစ်
စေခြင်း။ ဤသို့အထုအထယ် ကျယ်ဝန်းကြီးမားသော ကုသိုလ်ကံ
ရှိပါလျက် သေခါနီး အမျက်ထွက်၍ စပါးကြီးမြွေဖြစ်ရခြင်း။ ။
ဤသက်သေ ဝတ္ထုကျမ်းဂန်တို့ကို ထောက်၍သိရ၏။

အာဓိဏ္ဏကံ အကျိုးကြောင့် ဓမ္မိကဥပါသကာသည် မပြတ်
မလပ် ရှစ်သိတင်း ဥပုသ်ဆောက်တည်၍ ဘုရားအမှူးရှိသော
သံဃာတော်တို့အား နိစ္စဘတ်ပြုလျက် ကုသိုလ်ကို မပြတ်ပြု၍
သေခါနီးသောအခါ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်က ရထားခြောက်ဆူ
တို့သည်လာ၍ အလှအယက်တင်ကြရာ တုသိတာ နတ်ပြည်သို့
ပါလေခြင်း။ ။ ဂေါဃာတကနွားသတ်သမား၊ ရုန္ဒဝက်ထိုးသမား-
တို့သည် မသေခင် ခုနစ်ရက်ကပင် နွားလို ဝက်လို အော်၍

ရှစ်ရက်နေ့မှ သေ၍ မဟာအဝိဇ္ဇာရဲ့ ဖြစ်ရခြင်း ဤသို့သော ကျမ်းဂန်သက်သေကိုမှီ၍ သိရာ၏။

ကုဋ္ဌတ္တာကံအကျိုးကား ယေဘုယျအားဖြင့် များလှသေး၏၊ သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိ နှစ်ပါးလျော်ရာ လျော်ရာ ကျလေ၏။

ဤကား-အကျိုးပေးသော အစဉ်အားဖြင့် လေးပါးတည်း။

အကျိုးပေးရာအားဖြင့် ကံတနည်း.....ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယကံ။ ။

ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယကံ။ ။

အပရာပရိယဝေဒနိယကံ။ ။ အဟောသိကံ-ဟူ၍ အကျိုးပေးသော ဌာနအားဖြင့် လေးပါးတည်း။

ထိုလေးပါးတို့တွင်-

ပမာတန္တကား.....သူရင်းဌားလုပ်သော ယောကျ်ားသည်

ယနေ့ပင်လုပ်သော အခါကို ယနေ့ပင်ရ၍

သုံးစားသည်နှင့်ကား ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယကံနှင့်တူ၏။ ။ လယ်လုပ်

ယာခုတ်သော သူတို့သည် မိမိ၏ဦးကလုပ်၍ မိမိ၏နှောင်းမှစားရ

သုံးဆောင်ရသည်နှင့်ကား ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယကံနှင့် တူ၏။ ။ ဘိုးဘွား

လက်ထက် မိဘလက်ထက်က သည်-ကိုယ့်လက်ထက် တိုင်

အောင် အဆက်မပြတ် သုံးဆောင်ရသော အမွေဥစ္စာရပ်နှင့်ကား-

အပရာပရိယဝေဒနိယကံနှင့် တူ၏။ ။ မြစ်တဘက်၌နေသော သူ

သည် မြစ်တဘက်၌နေသောသူကို တစ်စုံတစ်ခုသော ဝတ္ထုဖြင့် ပစ်

လိုက်၍ ပေးသည်ကို ထိုသူ့လက်သို့ မရောက်ဘဲ ရေလယ်၌

ကျသကဲ့သို့ကား-အဟောသိကံနှင့် တူ၏။

ဤကားပမာတန္တတည်း။

ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်ကား.....ပုဏ္ဏ သူဆင်းရဲသည် အရှင်သာရိ

ပုတ္တရာကိုမျက်သစ် တံပူ ရေလှူ၏။

မယားကလည်း ယာဂုလှူ၏။ ထိုလှူသောနေ့၌ တလပတ်လုံးထွန်

သော ထွန်ချေးတို့သည် ရွှေသားအတိဖြစ်လေခြင်း။ ။သိတင်းသည် ဥပါသကာသည် အရိယံဥပုသ်ကို မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမတိုင်း တောသို့သွား၍ ပညောင်ပင်အောက်၌ စောင့်ရှောက်သောအခါ ရတနာချနစ်ပါးတို့ကို လှည်းငါးရာဖြင့် တင်၍ ပေးလာခြင်း။ ။သိဟိုဠ်ကျွန်း၌ မိန်းမတယောက်သည် ထင်းခွေသွားရာ ရဟန္တာ တပါးကို မြင်၍ မိမိအပေါ်ရုံကိုခွာ၍ လှူလိုက်လျှင် ရဟန္တာ ကြွတော်မူသည်နောက် ခဏခြင်းဖြင့် နတ်ပုဆိုးငါးရာတို့ကိုရလေခြင်း။ ။ဤကား-ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံမည်၏။

စိဉ္စမာနသည် ဘုရားကိုပြစ်မှား၍ မျက်မှောက်ဆဲဆဲ၌မြေမျှလေခြင်း။ ။ဒေဝဒတ်ကို မြေမျှခြင်း။ ။ဘထွေးတော်သုပ္ပဗုဒ္ဓသာကီဝင်မင်းကို မြေမျှခြင်း။ ။ဥပ္ပလဝဏ် ရဟန္တာမကို ပြစ်မှားသော သူဌေးသားနန္ဒကို မြေမျှခြင်း။ ။ဗာရာဏသီ သူဌေးသို့ ရေဝတီသည် ရဟန်းသံဃာကို ပြစ်မှား၍ အရှင်လတ်လတ် ပြာသာဒ်^၁ ထက်က နတ်ကြီးလေးပါး ယူ၍ ငရဲသို့ ချလိုက်ခြင်း။ ။ဤသူတို့သည် အကုသိုလ် ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံမည်၏။

မဋ္ဌကုဏ္ဍလီသူဌေးသားသည် ဘုရားသခင် ရောင်ခြည်တော် လွှတ်သော အရောင်ကို အလွန်တရာ ကြည်ညို၍ သေလေသော် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရခြင်း။ ။ဆတ္တမာဏဝလုလင်သည် ဘုရားသခင်အထံ သရဏဂုဏ် ဆောက်တည်၍ ဥက္ကဋ္ဌပြည်သို့သွားရာ ခရီးကွေ့၌ ခိုးသူသတ်၍သေလေသော အခြားမဲ့၌ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရခြင်း။ ။နန္ဒိယကုန်သည်သည် မိဂဒါဝုန်တော၌ ဘုရားသခင်အထံ ဆည်းကပ်လှူဒါန်းပူဇော်ခြင်း၊ သရဏဂုဏ် ပဉ္စသီဥပုသ် ဆောက်တည်ခြင်း-ကြောင့် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်ခြင်း။ ။ဤသူတို့သည် ကုသိုလ်ဥပပစ္စဝေဒနီယကံမည်၏။

၁။ ပြာသာဒ်-ပါဠိပျက်-ပါသာဒ-ပါဠိမှလာသည်။ လေးထောင့်တိုက်အိမ်ရှည်။

ပဿေနဒီ ကောသလမင်း၏ ရွဲထွင်းသမားသည် ရဟန္တာကို ရိုက်ပုတ်၍ သေလေသော် အဝီစိငရဲ၌ခံရခြင်း။ ။တောဒေယျ ပုဏ္ဏားသည် ဘုရားသခင်ကိုမြင်လျှင် ဘောဂေါတမော၊ ဘောဂေါတမော-ဟူ၍ မထေမဲ့မြင်ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကြောင့် သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ အပါယ်လား၍ ခွေးဖြစ်ရခြင်း။ ။ကာလကန္တိ စစ်သူကြီး၏ အမိသည် သားစစ်သူကြီးက အဘကိုယ်စား သံဃာတော်များကို ပင့်တိတ်၍ ဆွမ်းလှူသည်ကို ဝန်တိုမိန္နွာ ရှိ၍ ကျိန်ဆဲသောကြောင့် သေလေသော်ပြိတ္တာမဖြစ်၍ မစင်ဘင်ပုပ်သွေးပုပ် ပြည်ပုပ်တို့ကိုသာ စားရခြင်း။ ။ဤသူတို့သည် အကုသိုလ် ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကံမည်၏။

ဇောတိက သူဌေး၌ ဘုံမိမာန်ပဒေသာ၊ မြောက် ဥတ္တရကုရ ကျွန်းသူကိုရခြင်း။ ။မေဏ္ဍကသူဌေး၌ ရွှေဆိတ်ရုပ် ပဒေသာရခြင်း။ ။ကာကဝလိယသူဌေး၌ ရွှေကျီးရုပ် ပဒေသာရခြင်း။ ။ဇုလိယသူဌေး၌ ရွှေတောင်ပေါက်ခြင်း။ ။ဤသို့စသော စည်းစိမ်တို့ကိုရခြင်းသည် ကုသိုလ်အပရာပရိယဝေဒနီယကံမည်၏။

မြတ်စွာဘုရား၌ ခေါင်းတော်ခဲရခြင်း၊ ခါးတော်နာရခြင်း။ ။အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် သွေးအန်ခြင်း။ ။အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် ခိုးသားအရိုက်ခံရခြင်း။ ။ပုတိဂတ္တမထေရ်သည် အရိုးအကြောကြွေပြတ်ရခြင်း။ ။စက္ခုပါလမထေရ်သည် မျက်စိကန်းရခြင်း။ ။ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည် သားသတ်၍သေရခြင်း။ ။ဤအကြောင်း တို့သည် အကုသိုလ် အပရာပရိယဝေဒနီယကံမည်၏။

ဗာရာဏသီသူဌေးသားသည် လောကုတ္တရာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သုံးတန်သို့ ရောက်အံ့သော တိဟိတ် ဖြစ်ပါလျက် သေသောက်ကြူးတို့နှင့် ပေါင်းမိ၍ ကုဋေရှစ်ဆယ်မကသော ဥစ္စာနှင့်ဓာတုမဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်-သုံးတန်သို့ ရောက်အံ့သော တရားတို့မှ ဆုံးပါးရခြင်း။ ။ကလျာဏီမင်းသည် ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို ခံစားရလျက် ရဟန္တာကို ပြစ်မှား၍ ထီးနန်းတိုင်းပြည် ဆုံးပါးရလေခြင်း။ ။

ကလာယမင်းသည် ခန္တိဝါဒီရသေ့ကို ပြစ်မှား၍ ရအပ်ခံစားအပ်သော ထီးနန်းစည်းစိမ်ဆုံးပါးရခြင်း။ ။ ရေဝတီမင်းသည် ကြီးစွာသော စည်းစိမ်ကို ရလျက် ရတနာသုံးပါးကို ပြစ်မှား၍ စည်းစိမ်ဆုံးပါးရခြင်း။ ။ ဒေဝဒတ်သည် ဈာန်သမာပတ်ကိုရ ပါလျက် ဘုရားသခင်ကိုပြစ်မှား၍ ရပြီးသော ဈာန်သမာပတ်ကို ဆုံးပါးရခြင်း။ ။ ဤသို့ စသော စည်းစိမ်ဆုံးပါးသမျှသည် ကုသိုလ် အဟောသိကံမည်၏။

အင်္ဂုလိခာလမထေရ်သည် များစွာသောသတ္တဝါတို့ကို သတ်လျက် ဘုရားသခင်နှင့်တွေ့၍ ရဟန္တာဖြစ်လျှင် များစွာသော အကုသိုလ်ကံ ပျောက်ပျက်လေခြင်း။ ။ သစ္စဗန္ဓမူဆိုးသည် များစွာသော သားသမင်တို့ကို သတ်လျက် ဘုရားသခင်နှင့် တွေ့၍ ရဟန္တာဖြစ်လျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ပျောက်ပျက်လေခြင်း။ ။ သံကိစ္ဆသာမဏေ၏တပည့် ခိုးသားငါးရာ၊ အဓိမောက္ခသာမဏေ၏တပည့် ခိုးသားငါးရာ၊ ခါဏုကောဏ္ဍည မထေရ်၏ တပည့် ခိုးသားငါးရာ၊ သောဏမထေရ်၏ တပည့် ခိုးသားငါးရာ-ဤ နှစ်ထောင်သော ခိုးသားတို့သည် ရဟန္တာချည်းဖြစ်ကြ၍ မိမိတို့မကောင်းမှု အကုသိုလ်တရားတို့မှ ပျောက်ပျက်ဆုံးပါးလေခြင်းသည် အကုသိုလ်အဟောသိကံမည်၏။

ဤသို့လျှင် ကိစ္ဆအားဖြင့်လေးပါး၊ ပေးသော အစဉ်အားဖြင့်လေးပါး၊ ပေးရာဌာနအားဖြင့် လေးပါး-ဖြစ်၍ ကံတဆွဲနှစ်ပါး ပြား၏။ အောက်က ဆိုခဲ့ပြီးသော ကံတရသွတ်ဆွဲနှစ်ပါး၊ ယခု တဆွဲနှစ်ပါး။ နှစ်စုပေါင်း ကံအပြားကား-တရသွတ်ဆွဲနှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

ဤကား-ကမ္မသင်္ခါရတည်း။

စိတ္တသင်္ခါရ

စိတ်သည် အကျဉ်းအားဖြင့် တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ အကျယ်အားဖြင့် တရသွတ်ဆွဲတပါးတည်း။ ။ ထိုတွင် အလုံး အစုပေါင်း

၍ပြပေအံ့။ သရာဂစိတ်၊ ဝိတရာဂစိတ်၊ သဒေါသစိတ်၊ ဝိတဒေါသစိတ်၊ သမောဟစိတ်၊ ဝိတမောဟစိတ်၊ သံဝိတ္တစိတ်၊ ဝိက္ခိတ္တစိတ်၊ မဟဂ္ဂတစိတ်၊ အမဟဂ္ဂတစိတ်၊ သဥတ္တရစိတ်၊ အနုတ္တရစိတ်၊ သမာဟိတစိတ်၊ အသမာဟိတစိတ်၊ ဝိမုတ္တစိတ်၊ အဝိမုတ္တစိတ်-ဟူ၍ ၁၆ ပါးအပြားရှိ၏။ ။ ထိုတဆွဲခြောက်ပါးတို့တွင်-

လောဘမူစိတ်ရှစ်ခုသည် သရာဂစိတ်မည်၏။ ။ လောဘမူရှစ်ခုမှကြွင်းသော ရှစ်ဆွဲတခုသော စိတ်သည် ဝိတရာဂစိတ်မည်၏။ ။ ဒေါသမူစိတ်နှစ်ခုသည် သဒေါသစိတ်မည်၏။ ။ ဒေါသမူစိတ်နှစ်ခုမှကြွင်းသော ရှစ်ဆွဲခုနစ်ခုသော စိတ်သည် ဝိတဒေါသစိတ်မည်၏။ ။ မောဟမူစိတ် ၂ ခုနှင့် ဘာကွဖြစ်သော အကုသိုလ်စိတ် တဆွဲနှစ်ခုသည် သမောဟစိတ်မည်၏။ ။ အကုသိုလ်စိတ်တဆွဲနှစ်ခုမှ ကြွင်းသော ခုနစ်ဆွဲခုနစ်ခုသော စိတ်သည် ဝိတမောဟစိတ်မည်၏။ ။ ထိနမိဒ္ဓနှင့် ယှဉ်ကုန်သော သသင်္ခါရိကစိတ် ၅ ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်တခု - ဤခြောက်ခုသောစိတ်တို့သည် သံဝိတ္တစိတ်မည်ကုန်၏။ ။ ယုံလွင့်သော ဥဒ္ဓန္တသဟဂုတ်စိတ်သည်- ဝိက္ခိတ္တစိတ် မည်၏။

ရူပါဝစရကုသိုလ်၊ ဝိပါက်- ဆယ်ခု၊ အရူပါဝစရကုသိုလ်၊ ဝိပါက်- ၈ ခု- ဤတဆွဲရှစ်ခုသော စိတ်တို့သည် မဟဂ္ဂတစိတ် မည်ကုန်၏။ ။ ထိုမှကြွင်းသော ခုနစ်ဆွဲတခုသော စိတ်တို့သည် အမဟဂ္ဂတစိတ် မည်ကုန်၏။ ။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု- ဤတဆွဲခုနစ်ခုသောစိတ်တို့သည် သဥတ္တရစိတ် မည်ကုန်၏။ ။ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု တို့သည် အနုတ္တရစိတ် မည်ကုန်၏။ ။ ကာမာဝစရကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ကိုးခု- ဤတဆွဲခုနစ်ခုသောစိတ်တို့သည် သမာဟိတစိတ် မည်ကုန်၏။ ထိုမှကြွင်းသော ခုနစ်ဆွဲနှစ်ခုသော စိတ်တို့သည် အသမာဟိတစိတ်မည်ကုန်၏။

တနည်းကား.....မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာစိတ် သုံးဆွဲငါးခု၊ ကာမာဝစရ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်တဆွဲနှစ်ခု၊ ဤလေးဆွဲခုနစ်ခုသောစိတ်တို့သည် သမာဟိတစိတ် မည်ကုန်။ ။

ထိုမှကြွင်းသော လေးဆွဲနှစ်ခုသောစိတ်တို့သည် အသမာဟိတ စိတ်မည်ကုန်၏။

လောကီ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်စိတ် နှစ်ဆွဲတခုသည် ဝိမုတ္တ စိတ်မည်ကုန်၏။ ။ထိုမှကြွင်းသော ခြောက်ဆွဲနှစ်ခုသောစိတ်တို့ သည် အဝိမုတ္တစိတ် မည်ကုန်၏။

တနည်းကား တိဟိတ်ကုသိုလ် ကြိယာဇော သုံးဆွဲလေး ခုသည် ဝိမုတ္တစိတ်မည်ကုန်၏။
ဤကား-ဝိတ္တသန္တိရတည်း။

ဥတုသန္တိရ

ဥတုဟူသည်ကား.....ဥဏ္ဍဥတု၊ သီတဥတု၊ ဟူ၍နှစ်ပါးသာ တည်း။
ဤကား-ဥတုသန္တိရတည်း။

အာဟာရသန္တိရ

အာဟာရဟူသည်ကား.....ကဗဠိကာရ အာဟာရ၊ ဖဿ အာဟာရ၊ မနောသဉ္ဇေတနာ အာ ဟာရ၊ ဝိညာဏအာဟာရ-ဟူ၍ လေးပါးတည်း။
ဤကား-အာဟာရသန္တိရတည်း။

သဗ္ဗေသန္တိရာ အရ-သန္တိရာပေါင်း

ဤသို့လျှင် ကံတရဒသုံးဆယ်၊ စိတ်အကျယ်အကျဉ်းကို အစု အပုံပြု၍ တဆွဲခြောက်ပါး၊ ဥတုနှစ်ပါး၊ အာဟာရလေးပါး-ပေါင်း ၍ သန္တိရတရားတို့သည် တရဒငါးဆွဲနှစ်ပါးဖြစ်ကုန်၏။

တနည်းလည်းကံတရဒသုံးဆယ်၊ စိတ်တရဒနှစ်ဆွဲတပါး၊ ဥတုနှစ်ပါး၊ အာဟာရလေးပါး၊ အလုံးစုံသော သန္တိရတရားတို့သည် နှစ်ရဒငါးဆွဲခုနစ်ခု၊ အဏ္ဏတ္တဗာဟိရပြု၍

ငါးရံတဆဲ့လေး၊ ထို ၅၁၄-ကို အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်-သုံးခု
 မြှောက် တထောင့်ငါးရံလေးဆဲ့နှစ်ခု-ဤသို့အားဖြင့် များသော
 ကြောင့် သဗ္ဗေသင်္ခါရာဟု ဆိုအပ်လေသည်ဟုမှတ်ရမည်။

ဤကား-သဗ္ဗေသင်္ခါရာအရသင်္ခါရပေါင်းတည်း။

သင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်.....ထိုလေးပါးသော သင်္ခါရ
 ကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်ကို

အသီးအသီး ပြပေအံ့။

ကမ္မဇရုပ်.....ကံကြောင့်ဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်ကား ဇောနိအား
 ဖြင့် တဆဲ့ရှစ်ခုတည်း။ တဆဲ့ရှစ်ခုဟူသည်ကား-
 စက္ခု၊ သောတာ၊ ဗာန၊ ဇိဝှ၊ ကာယ၊ ဣတ္ထိဘော၊ ပုဗ္ဗော၊ ဇိဝိတာ၊
 ဟဒယဝတ္ထု၊ ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊
 ဩဇာ၊ ပရိစ္ဆေဒ၊ ဤသည်လျှင် တဆဲ့ရှစ်ခုတည်း။ ။ အနေ
 ကန်အားဖြင့် နှစ်ဆယ်ဟူသည်ကား- ရူပဿဥပစယ၊ ရူပဿ
 သန္တတိ-ဤနှစ်ပါးကိုလောင်း၍ နှစ်ဆယ်။

စိတ္တဇရုပ်.....စိတ္တဇရုပ်တို့သည် ဇောနိအားဖြင့် တဆဲ့ငါးပါး၊
 အနေကန်အားဖြင့် တဆဲ့ခုနစ်ပါး။ တဆဲ့ငါးပါး
 ဟူသည်ကား- ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊
 ဩဇာ၊ ပရိစ္ဆေဒ၊ ကာယဝိညတ်၊ ဝစီဝိညတ်၊ သဒ္ဓရုပ်၊ ရူပဿလ
 ဟုတာ၊ ရူပဿမုဒုတာ၊ ရူပဿကမ္မညတာ-ဤသည်လျှင် တဆဲ့
 ငါးခုဖြစ်သတည်း။ ။ အနေကန်အားဖြင့် တဆဲ့ခုနစ်ခု အဘယ်သို့
 ဖြစ်ပြန်ရသနည်း- ရူပဿဥပစယ၊ ရူပဿသန္တတိ-ကိုထည့်၍
 ၁၇-ခု ဖြစ်၏။

ဥတုဇရုပ်.....ဥတုဇရုပ်တို့သည် ဇောနိအားဖြင့် တဆဲ့သုံးပါး၊
 အနေကန်အားဖြင့် တဆဲ့ငါးပါး။ တဆဲ့သုံးပါးဟူ
 သော်ကား- ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော-ဟူ၍မဟာဘုတ်
 လေးပါး၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဩဇာ၊ ပရိစ္ဆေဒ-အားဖြင့်ငါးပါး၊ ရူပဿ
 လဟုတာ၊ ရူပဿမုဒုတာ၊ ရူပဿကမ္မညတာ၊ သဒ္ဓရုပ်-ဤသို့ တဆဲ့

သုံးပါးဖြစ်၏။ ။အနေကန်အားဖြင့်ကား-ဥပစယ၊သန္တတိ-ကို ထည့်၍ တဆွဲငါးပါးဖြစ်၏။

အာဟာရဇရုပ်...အာဟာရကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်သည် ကေန့် အားဖြင့် တဆွဲနှစ်ပါး၊အနေကန်အားဖြင့် တဆွဲ လေးပါး။ တဆွဲနှစ်ပါးဟူသော်ကား-ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဩဇာ၊ပရိစ္ဆေဒ၊လဟုတာ၊မုဒုတာ၊ ကမ္မညတာ-ဤ၁၂-ပါးတည်း။ ။အနေကန်အားဖြင့် တဆွဲလေးပါး ဟူသော်ကား-ဥပစယ၊သန္တတိ-ကိုထည့်၍ တဆွဲလေးပါးဖြစ်၏။

ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောရုပ်တို့တွင် ပထဝီ၊အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ရသ၊ ဩဇာ၊ ပရိစ္ဆေဒ-ဤကိုးခုတို့သည် အနေကန်ကိုးခုမည်ကုန်၏။ အာဟာရကြောင့်နည်း ကံကြောင့်၎င်း၊ စိတ်ကြောင့်၎င်း၊ ဥတုကြောင့်၎င်း၊ အာဟာရကြောင့်၎င်း- ဖြစ် သောကြောင့် အနေကန်မည်ကုန်၏။

ဤကား-ထိုသင်္ခါရတရားလေးပါးတို့သည် ပြုပြင်အပ်သော ရုပ်ကိုပြသောနည်းတည်း။

သင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်သောပဋိသန္ဓေ

ထိုသင်္ခါရလေးပါးကြောင့် ဖြစ်ရသော ပဋိသန္ဓေကား လေးပါးတည်း။လေးပါးဟူသော်ကား-

- ၁။ အဏ္ဏဇ။
- ၂။ သံသေဒဇ။
- ၃။ ဇလာဗုဇ။
- ၄။ ဩပပါတိက။

ဟူ၍ လေးပါးတည်း။ ထိုလေးပါးတို့တွင်-

အဏ္ဏဇကြက်၊ငှက်၊ဝမ်းဘဲ-စသောအားဖြင့် အဥ၌ တည် သမျှသတ္တဝါတို့၏ပဋိသန္ဓေသည် အဏ္ဏဇမည်၏။

သံသေဒဇ မြက်၊ အညှိ၊ သစ်သီး၊ သစ်ပွင့်—စသည်တို့၌
တည်သမျှသော သတ္တဝါတို့သည် သံသေဒဇ
မည်၏။

ဇလာဗုဇ.....အမိဝမ်း၌ ကလလရေကြည် တည်သမျှသော
သတ္တဝါတို့သည် ဇလာဗုဇမည်ကုန်၏။

ဩပပါတိက ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသုရကာယံ၊ စတု
မဟာရာဇ်-မှစ၍ အထက်၌ ဖြစ်သောအခါ
အတ္တဘော ထင်ရှားဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် ဩပပါတိက
ပဋိသန္ဓေမည်၏။

(ဤကား-ပဋိသန္ဓေလေးပါးတည်း။)

ပဋိသန္ဓေတည်ပုဂ္ဂိုလ် ထိုပဋိသန္ဓေလေးပါး တည်လေ
သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒုဂ္ဂတိ
အဟိတ်၊ သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍ လေးပါး
အပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင်—

ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်.....အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟာ
ဂုတ် သန္တရဏစိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေ
နေလေသော ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ-အသုရကာယံ-ဟူ၍ အပါယ်
လေးဘုံသားတို့သည် ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်မည်ကုန်၏။

သုဂတိအဟိတ်...အဟိတ်ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟာဂုတ်
သန္တရဏစိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသောအချို့
သောလူ၊ အချို့သော ဘုမ္မဇိုင်း စတုမဟာရာဇ်နတ်-တို့သည်
သုဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်မည်ကုန်၏။

ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်.....မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ်လေးခုဖြင့်
ပဋိသန္ဓေနေကုန်သော လူ၊ နတ်-အပေါင်းတို့
သည် ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်မည်ကုန်၏။

တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်မဟာဝိပါကံ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် လေးခု၊
 ရူပဝိပါကံ ၅-ခု၊ အရူပဝိပါကံလေးခု-ဤ
 တဆဲ့သုံးခုသောစိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေကုန်သော လူနတ်ဗြဟ္မာ
 သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်လေးပါးတို့တွင် ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သုဂတိ
 အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ နိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် - ဤသုံးယောက်တို့သည်
 ဒါန သီလ စသည်ကုပင် အလွန် အားထုတ်ကြသြားသော်
 လည်း မဂ်ဖိုလ်မရထိုက်ချေ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ပဋိ
 သန္ဓေက ညံ့ချေသောကြောင့် မရထိုက်သေးချေ။

တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်သာလျှင် အားထုတ်၍ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်-ကို
 ရထိုက်ချေသည်။ တိဟိတ်ဖြစ်သြားသော်လည်း ကမ္မန္တ
 ရာယ်၊ ဝိပါကန္တရာယ်၊ ကိလေသန္တရာယ်၊ အရိယပုဂ္ဂို
 ဇန္တရာယ်၊ အာဏာဝိတိက္ကမန္တရာယ်-ဤအန္တရာယ် ၅ ပါး
 မှ ကင်းလွတ်စင်ကြယ် သန့်ရှင်းဖြူစင်သော တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်
 မှ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်-ကို ရထိုက်ချေသည်။

တိုက်တွန်းချက်

ထို့ကြောင့် ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်
 အဖြစ်သို့ရောက်အောင်၊ သုဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဟိတ်
 အဖြစ်သို့ရောက်အောင်၊ နိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်မှ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်
 အဖြစ်သို့ရောက်အောင်၊ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ကို
 ရအောင်-အားထုတ်ရာ၏။

ဤကား-ပဋိသန္ဓေတည်ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

အားထုတ်ရာတရား

ထိုသို့အားထုတ်ရာသော တရားကား-ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊
 သစ္စာ၊ ဗိုလ်၊ မဂ္ဂင်၊ ဈာန်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါန်၊ သတိပဋ္ဌာန်၊ သမ္မပ္ပဓာန်-
 တို့၌ လေ့လာ၍ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ-တို့ကို အားထုတ်ရာသည်။
 ပုညကြိယာဆယ်ပါး သူတော်ကောင်းဥစ္စာချစ်ပါး။ သူတော်

ကောင်းတရားချနစ်ပါး-ဤတရားတို့ကို အားထုတ်သောသူတို့သည် တဆင့်တဆင့်တက်လေ၏။ လူ့နတ်၊ နိဗ္ဗာန်-သုံးတန်သော ချမ်းသာတို့ကို ရကြလေကုန်၏။ ။ ဤတရားတို့ကို မယှဉ်မစပ် မမေး မမြန်း မသင် ကြားဘဲ ပါဏာတိပါတ၊ အဒိန္နာဒါန၊ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ၊ မုသာဝါဒ၊ ပိသုဏ္ဍဝါစာ၊ ဗရုသဝါစာ၊ သမ္ပပ္ပလာပ၊ အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-ဤတရားတို့ကို ကျင့်ကြံ၍=နေကြ သောသူတို့မှာ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသုရကာယံ ဟူသော အပါယ်လေးပါးသို့ လားရလေ၏။ ။ ဤသို့ ကံသင်္ခါရတို့သည် ပြုပြင်နှိပ်စက်တတ်သော သဘောတရားတို့ကို ရှုဆင်ခြင်၍ ကောင်းစွာလှုံ့သွင်းရာ၏။

ဤကား-အားထုတ်ရာတရားတည်း။

ကံသင်္ခါရပြုပြင်နှိပ်စက်ပုံနှင့် ကံသင်္ခါရကိုဖြစ်ကြောင်း ဒါနကထာ

ထိုကံသင်္ခါရတို့၏ ပြုပြင်နှိပ်စက်ခြင်း အထူးထူးအပြားပြား ဖြစ်ဟန်ကို၎င်း၊ ထိုကံသင်္ခါရတို့ကိုယူရာ အကြောင်းကို၎င်း- ပြဆိုပေအံ့။

ထိုကံသင်္ခါရတို့ကိုယူရာဖြစ်သော တရားကား-ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ-ဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်-

ဒါနသည် ကား.....စေတနာဒါန၊ ဝတ္ထုဒါန-ဟူ၍ နှစ်ပါးရှိ၏။

ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ငါသည် ဤပစ္စည်းကို ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ယူမည်ဟူ၍ ရည်မှတ်သော အခါသည် စေတနာ ဒါန မည်၏။ ။ ထိုသို့ရည်မှတ်ပြီးလျှင် ထိုဝတ္ထုကိုကိုင်၍ ပုဂ္ဂိုလ် ၏ လက်သို့ ရောက်အောင် ယူသောအခါသည် ဝတ္ထုဒါနမည်၏။

ထိုသို့ ယူသောဒါနသည် ၁-ပုဗ္ဗစေတနာ၊ ၂-မရစေတနာ ၃-ပရစေတနာ- ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။

စေတနာ ၃-တန် ထိုသုံးပါးတို့တွင် မလ္လဗီရေားအံ့သို့၌ ဖြစ်
သောစေတနာသည် ပုဗ္ဗစေတနာ။ ။

လှူစဉ်ဆဲဆဲ၌ဖြစ်သော စေတနာသည် မုဗ္ဗစေတနာ။ ။လှူပြီးမှ
ဖြစ်သောစေတနာသည် ပရစေတနာ။ထိုစေတနာ သုံးပါးတို့တွင်-
တပါးတပါး၌-

(၁) နှုဂ္ဂဟိတ စေတနာ။

(၂) အနှုဂ္ဂဟိတ စေတနာ-ဟူ၍ နှစ်ပါးရှိ၏၊ တွန့်တိုသော
စေတနာသည် နှုဂ္ဂဟိတစေတနာ။ ။မတွန့်တိုသောစေတနာသည်
အနှုဂ္ဂဟိတ စေတနာ-ဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်-

စေတနာ ၃-တန် အပြစ်အကျိုး

ပုဗ္ဗစေတနာ၌သော်၎င်း မုဗ္ဗစေတနာ၌သော်၎င်း ပရစေတနာ၌
သော်၎င်း တွန့်တိုသောစေတနာနှင့် လှူသောအလှူ၏ အကျိုးကြောင့်
ကြီးစွာသော စည်းစိမ်ကိုပင် ရပါသော်လည်း မစားရက် မ
သောက်ရက် မလှူရက် မပေးရက်ဖြစ်၍ ဥစ္စာစောင့်ကဲ့သို့ဖြစ်လေ
၏။တမလွန်ဘဝ၌လည်း ဆင်းရဲငြိုငြင်ရလေကုန်၏။ မတွန့်မတို စေ
တနာသုံးတန်ညီညွတ်စွာ လှူသောဒါနအကျိုးကြောင့် ပေးကမ်းစွန့်
ကြဲသုံးဆောင်စားသောက်၍မကုန်နိုင်။ တမလွန်ဘဝ၌လည်း သုဂ
တိဘဝသို့ လားရလေ၏။ထိုအကြောင်းကိုကား ဤသို့သိအပ်၏။

အာဂန္တုကဿုဋ္ဌေးဝတ္ထု.....သာဝတ္ထိ ပြည်၌ မြတ်စွာဘုရား
သီတင်းသုံး နေတော် မူသော

အခါ အာဂန္တုကဿုဋ္ဌေးသည် ကုဋေရှစ်ဆယ်မကကြွယ်ဝလျက်
လျှော်ဖြင့်ရက်သော ပုဆိုးကိုသာဝတ်၍ သူတပါးတို့ ပစ်လိုက်
သော ရထားကျိုးကိုသာ ကောက်၍စီးသည် ထန်းရွက်ကိုသာ
ထီးလုပ်၍ ဆောင်းသည် ဆန်ကွဲ ဟင်းနုနွယ် ကန်စွန်းရွက်နှင့်
ရောသော ယာဂုကိုသာကျို၍သောက်သည် သေလေသောအခါ
မင်းဘဏ္ဍာဖြစ်၍ သိမ်းယူလေသည်။မိမိမှာအပါယ်သို့လားရလေ
ပြီ။အဘယ့်ကြောင့် ဤသို့ဖြစ်ရလေသနည်း ရှေးဘဝက ရှင်ပစ္စေက

ဗုဒ္ဓါကို ဆွမ်းလှူသောအခါ ပရစေတနာတွန့်တိုခဲ့၍ဖြစ်ရကြောင်းကို ဘုရားသခင်ဟောတော်မူ၍ သိရသည်။

နန္ဒသူဌေးဝတ္ထု.....သာဝတ္ထိ ပြည်၌ပင် နန္ဒဟူသော သူဌေးသည်လည်း ရှေးအလှူပေးခဲ့သော အခါ ပုဗ္ဗစေတနာတွန့်တို၍ ရုဇ္ဈစေတနာ ညီညွတ်ခဲ့သဖြင့် မိမိအိမ်သို့ ပုန်းတောင်းယာစကာ^၁ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ မဝင်ရအောင် အစောင့်အရှောက်နှင့်ထား၏။ သေလေသောအခါ မြို့ပြင်ခွန်းစဏ္ဍားအမျိုး၌ဖြစ်၍ အိမ်ခြေငါးရာ လုံးပင် ဆန်ကွဲ ဆန်ညှာမျှ ရှာ၍မရရှိလေက ငါတို့ရှာ၌သူယုတ်မာတို့သည် ပဋိသန္ဓေယူဟန်ရှိ၏။ ငါတို့အိမ်ခြေငါးရာတို့သည် ခွဲကြကုန်အံ့ဟူ၍ တဝက်တဝက်ခွဲ၍ လုပ်ကြလေက ထိုသူယုတ် ပဋိသန္ဓေနေသောအိမ်သာ ကျန်၍ လင်သည် မယားကိုနှင်ထုတ်လေ၏။ တံခါးဝ စရပ်တခုတွင် ဖွားမြင်ရလေ၏။ ထိုသူငယ်၏အမိလည်း ပဋိသန္ဓေရသည်မှစ၍ ဖွားမြောက်လျက် သူငယ်သွားလာ ပြေးကစားနိုင်သော အခါတိုင်အောင် ထမင်းတလုပ်မျှစားရ ဟင်းနုနွယ် ကန်စွန်းရှက်ကိုသာ ဆွတ်၍ အသက်မွေးရ၏။ တရံရောအခါသူငယ်လက်၌ အိုးကင်းပဲ့ကိုပေး၍ ငါ့သား ထမင်းတောင်းချေဟု စေလိုက်၏။ အမိလည်း လင့်အထံသို့ ရောက်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူသောလမ်းခရီး၌ ထိုသူငယ်၏ရှေးက သားဖြစ်သော သုနန္ဒသူဌေး၏ကျွန်တို့သည် ရိုက်ပုတ်၍ငိုလျက် ဖွဲပုံ၌ လဲ၍နေသည်ကို မြတ်စွာဘုရားမြင်တော်မူလျှင် သုနန္ဒသူဌေးကိုခေါ်တော်မူ၍ သင်၏အဘကိုအဘယ့်ကြောင့် ဆင်းရဲစေသနည်းဟု မေးတော်မူက အဘယ့်ကြောင့် အဘဖြစ်ကြောင်းကို သိတော်မူပါသနည်းဟု မေးလျှောက်လေသော် ငါသိတော်မူ၏။ ငါဆိုသောစကားကို သင်ယုံလျှင် အသင်၌မပြောမပြခဲ့သော ဥစ္စာရပ်ရှိသလောဟုမေးတော်မူ၍ ရွှေအိုးလေးလုံးရှိကြောင်းကို လျှောက်

၁။ ယာစကာ-ပါဠိပျက် (ယာစက-ပါဠိ)တောင်းခံတတ်သူ။

လျှင် ဤသူငယ်ကို ထမင်းဘောဇဉ်ကျွေးမွေး၍ မေးလေ-ရလတ္တံ့၊
ဟု မိန့်တော်မူသော် ဘုရားသခင် မိန့်တော်မူတိုင်းမေးမှ ရွှေအိုး
လေးလုံး ရ၏ ထိုသူငယ်ကိုမွေးကျွေးသုတ်သင်၍ ချမ်းသာစွာနေ
ရခြင်းစသည်ကို ပြည့်စုံစေ၏။

ဤကား ပုဗ္ဗစေတနာတွန့်တိုခဲ့သောကြောင့် ဝန်တိုခြင်း၊
ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ့ရခြင်း ယုတ်ယုတ်မာမာဖြစ်ရခြင်း၊
ငတ္ထသက်သေ တည်း။

ပုဗ္ဗ, မုစ္ဆ, ပရစေတနာ-ညီညွတ်စွာ လှူခဲ့ဘူးသောကြောင့်
ဇောတိကသူဌေးကိုဖွားသည့်နေ့၌ ရတနာချနစ်ပါးနှင့်တကွ လက်
နက်မိဗ်းတို့သည်တပြိုင်နက်မီးကဲ့သို့တောက်၍ဇောတိကအမည်
ကိုရလျှင် မင်္ဂလိကကိုရသည့်တိုင်အောင် ကြီးကျယ်သော ဥစ္စာ
စည်းစိမ်ကို ခံစားရခြင်း ဤသို့သော အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုထောက်၍ သိ
ရမည်။

ဤကား-စေတနာ ၃-တန် အပြစ်အကျိုးတည်း။

တနည်း ၃-ပါး.....တနည်းလည်း ဝတ္ထုအားဖြင့် သုံးပါး
တည်း။ ၃-ပါးဟူသော်ကား-

- ၁။ ဒါနဒါသ။
 - ၂။ ဒါနသဟာယ။
 - ၃။ ဒါနသာမိ။
- ဟူ၍ ၃-ပါးရှိ၏။

၁။ ထို ၃-ပါး တို့တွင် မိမိသုံးဆောင် စားသောက်သည့်
အောက် ယုတ်သောဝတ္ထုကို လှူခြင်းသည် အလှူဝတ္ထု၏ ကျွန်ဖြစ်
၍ ဒါနဒါသမည်၏။

၂။ မိမိ သုံးဆောင် စားသောက်သည်နှင့် အမျှသာ ပေးလှူခြင်း
သည် အလှူဝတ္ထု၏ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်၍ ဒါနသဟာယ မည်၏။

၃။ မိမိ သုံးဆောင် စားသောက်သည်ထက် သာလွန်သော
ဝတ္ထုကို လှူခြင်းသည် ဒါနသာမိမည်၏။

ထိုသုံးပါးသော ဒါနတို့တွင် ဒါနဒါသ ပေးလှူသော အကျိုးကြောင့် ယုတ်မာသော သားမယား ကျေးကျွန် ဥစ္စာ စည်းစိမ်ကို ရ၍ ထိုသားမယား ကျေးကျွန်တို့ကြောင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ ပူပင်ဆင်းရဲငြို ငြင်စွာ သုံးဆောင်ခံစားရ၏။ ။ဒါနသဟာယကို ပေးလှူသောကြောင့် တူမျှသော သားမယား ကျေးကျွန် စည်းစိမ်ကို ရ၍ သူငယ်ချင်းကဲ့သို့ စားတူ ဝတ်တူ ပြောတူ ဆိုတူပြု၍ ဆုံးမ မခံ နှုတ်လွန်ထိုးသဖြင့် နှလုံးမသာ ခံစားရ၏။ ။ဒါနသာမိကို ပေးလှူသောကြောင့် မြတ်သောကျေးကျွန်တို့ကိုရ၍ အဆုံးအမကို နာခံသဖြင့် ကြောက်ရွံ့ခံညား ရှိသေလေးမြတ်စွာရှိချက် မျက်မှောက် မျက်ကွယ် အခြားမရှိ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ချမ်းသာစွာ ခံစားရ၏။ ။ထိုအကြောင်းကို ဤသို့သိရ၏။

ဒါနဒါသအကျိုးဆက် - မြတ်စွာဘုရား ဦးရီးတော် သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော သုပ္ပဗုဒ္ဓသည် ဒါနဒါသကို ပေးလှူခဲ့ဘူး၍ သားမယားကြောင့် နှလုံးမသာယာသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ရန်ငြိုးဖွဲ့၍ ပြစ်မှားခြင်းကြောင့် မြေမျိုရခြင်း။ ။ မိမိသာရမင်းသည် သားသတ်၍သေရခြင်း။ ။ဘောဇန ဒါယိကာမသည် သား-ကပိလ၊ သွီး-တာပန-တို့ကြောင့် မဟာတာပန ငရဲ၌ခံစားရခြင်း။

ဤကား-ဒါန ဒါသ၏ အကျိုးဆက်တည်း။

ဒါနသဟာယအကျိုးဆက် ...ပဿနဒီကောသလ မင်းသည် ဝေဠုဂါမရွာ၌မြတ်စွာဘုရားထံ စကားပြောစဉ် သားတော် ဝိဇ္ဇုရုပ္ပနှင့် မှူးမတ်တို့ ပြန်သွားကြ၍ ထီးနန်းကိုစံလေသော် သာဝတ္ထိပြည်သို့မပြန်ဝံ့၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့သွား၍ သေရခြင်း။ ။သုမနအမည်ရှိဘောပုဏ္ဏား လင်မယားသည် မြတ်စွာဘုရားထံ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သော အရိယာ ဖြစ်ပါလျက် သင်္ခါလအမည်ရှိသော သားတယောက်ကို ဆုံးမ၍ မရနိုင်သောကြောင့် နှလုံးမသာယာ ရှိရခြင်း။

ဤသို့သည် ဒါနသဟာယအကျိုးဆက်တည်း။

ဒါနသမိအကျိုးဆက်.....ကုမာရကဿပ၏ မယ်တော်
 ဘိက္ခုနီမသည် သား၏ တင့်တယ်
 ခြင်းကိုမြင်၍ “မမပုတ္တော မမပုတ္တော” ဟု လိုက်၍ပြေးပြီးမှ
 သင်္ကန်းကိုဆွဲလေသော် အဘယ့်ကြောင့် တဏှာဟူသော ရန်ကို
 အပေါင်းအဖော် ပြုဘိ သနည်း။ “တဏှံနိဿာယ ဘယံ
 ဟောတိ၊ သောကော ဟောတိ၊ ဒုက္ခော ဟောတိ၊ တဏှာပိမုတ္တဿ
 ဘယံ နုတ္တိ၊ သောကော နုတ္တိ၊ ဒုက္ခော နုတ္တိ” ဟု ဟောတော်မူ
 သောအဆုံး၌ ထိုအမိဘိက္ခုနီမသည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်
 လေခြင်း။ ။ အရှင်သာရိပုတ္တရာမယ်တော်သည် သမီး ၃-ယောက်
 သား ၃-ယောက် ရဟန္တာဖြစ်သည် တိုင်အောင် ဒိဋ္ဌိဟူသော
 ဌာသို့ကို မနုတ်နိုင်၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ပရိနိဗ္ဗာန် ယူခါနီးဆဲဆဲ
 ညဉ့်မှ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ရောက်စေ၍ ဒိဋ္ဌိဟူသော ဌာသို့ကို
 နုတ်ရခြင်း။ ။ ဥပ္ပလဝဏ်၏အဘ သူဌေးလင်မယားတို့သည်
 သမီးကြောင့် ပူဆွေးစိုးရိမ်ခြင်းကို ဥပ္ပလဝဏ်ရဟန်းဖြစ်၍ လက်ဝဲ
 ရံဖြစ်မှ အမိအဘတို့ကို သောတာပန်ဖြစ်စေခြင်း။

ဤသူတို့သည် ဒါနသမိအကျိုးဆက်မှတ်ရမည်။

တနည်းစေတနာသုံးပါး.....ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်မှတစ်ပါး စေတနာ
 အားဖြင့်-

- ၁။ ဟိနစေတနာ။
 - ၂။ မဇ္ဈိမစေတနာ။
 - ၃။ ပဏီတစေတနာ။
- ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။

၁။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ပစ္စုပ္ပန် အကျော်အစောအချိုးအမြောက်
 ကိုလို၍ ပြုသောစေတနာသည် ဟိနစေတနာမည်၏။

၂။ နောက်နောက်သောဘဝ၌ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာခြင်းကို အလို
 ရှိ၍ ပြုသောစေတနာသည် မဇ္ဈိမစေတနာမည်၏။

၃။ ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်-တို့ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ လိမ်မာသည်နှင့်အညီ ရုပ်၊နာမ်၊ခန္ဓာ၊သင်္ခါရ-တို့ကို အနိစ္စ၊ဒုက္ခ၊ အနတ္တ-လက္ခဏာယာဉ် သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးကို ဆင်ခြင်လျက် ငြီးငွေ့သော စိတ်ကိုဖြစ်စေ၍ လှူခြင်းသည် ပဏိတစေတနာ မည်၏။

ပမာတန္တ၊ ... ထိုသုံးပါးကို ပမာတန္တပြုကာ ဟိနစေတနာ၏ အကျိုးမှာ ဝဲနာရှိသောသူသည် မသင့်သော အစာကိုစားပြန်၍ နှုနာထပ်ပြန်သည်နှင့် တူ၏။ ။မဇ္ဈိမစေတနာ ကား တကွက်နှစ်ကွက်သော ဝဲနာသည် မသင့်သောအစာကို စားမိ၍ တကိုယ်သုံးမျိုးသည်နှင့်တူ၏။ ။ပဏိတ စေတနာကား ဝဲနာနှုနာကို သင့်မြတ်သော ဆေးကောင်း ဝါးကောင်း တွေ့၍ တရွေ့ရွေ့ကျဉ်းလေသည်နှင့်တူ၏။

ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်ကား... ပဿေနဒီကောသလမင်း၏ မဇ္ဈိကာ မိဖုရား။ ။ဗန္ဓုလစစ်သူကြီး၏ မယား မဇ္ဈိကာ။ ။အနာထပိဏ် သူဌေး၏မယား ပုညဝဇ္ဇက။ ။ ဝိသာခါ၏လင် ပုညဝဇ္ဇန။ ။ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီး၏မိဖုရား ဝေဒေ ဟိ။ ။သုဘလုလင်။ ။ရှင်မောဂ္ဂလာန်၏ မယ်တော် ပုဏ္ဏားမ- ဤသူတို့သည် ဘုရားသခင်နှင့် မပြတ်မလပ် တွေ့ကြုံကြ၍ တရား တော်ကို နာပါသော်လည်း ဟိနစေတနာ အကျိုးဆက်ကြောင့် မဂ်ဖိုလ် မရထိုက်ချေ။ ။အနာထပိဏ်။ ။ဝိသာခါ။ ။ဗိတ္တ သူကြွယ်။ ။ဗိမ္ဗိသာရမင်း။ ။ဓမ္မိကသူကြွယ်။ ။သိကြား မင်း။ ။ဗုဒ္ဓရထ။ အနောကဝဏ္ဏ။ နာဂဒတ္တ-စသော လူနတ်တို့ သည် မဇ္ဈိမစေတနာ၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် မဂ်ဖိုလ်ကို ရပါ သော်လည်း နိဗ္ဗာန်ကိုမယူဘဲ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌သာ တာရှည် ကျင် လည်ရချေသည်။ ။အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်၊ အရှင် အနုရုဒ္ဓါ-စသော အသီတိ^၁ အရှင်မြတ် တို့သည်၎င်း။ ခေမာ၊ ဥပ္ပလ

၁။ အသီတိ-(ပါဠိ)ရှစ်ဆယ်။

ဝဏ်စသော တထောင်မကသော ထေရီမတို့သည်၎င်း။ ပဏီ
တစေဟနာကြောင့် ငုံရင့်ရွှေကြာ ပဒုမ္မာသည် နေအရုဏ်နှင့်
တွေ့၍ ပွင့်သကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တွေ့ရသောအခါ လွယ်ကာ
လွယ်ကာ ရဟန္တာဖြစ်ကြ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ယူလေပြီ။

ဤကား-စေတနာသုံးပါး၏ အကျိုးဆက်ကို ပုံနှင့် သရုပ်
သက်သေထုတ်ပြသည်မှတ်လေ။

တနည်းကား.....

၁။ သာဟတ္ထိက။

၂။ အာဏတ္ထိက။

၃။ နိဿဂ္ဂိယ။

ဟူ၍ ပယောဂအားဖြင့် ၃ ပါးအပြားရှိ၏။ ထို ၃-ပါးတို့တွင်—

၁။ မိမိကိုယ်တိုင် ကိုင်၍လှူခြင်းသည် သာဟတ္ထိကမည်၏။ ။

၂။ သူတပါးတို့ကိုစေလွှတ်၍လှူခြင်းသည် အာဏတ္ထိကမည်၏။ ။

၃။ သူတပါးတို့ကို ခရီးဝေးစွာသွားရာ၌ ပေးလိုက်ခြင်းသည်
နိဿဂ္ဂိယမည်၏။

ပမာတန္တုကား.....သာဟတ္ထိကသည် မိမိလက်၌ သိမ်း၍

ထားသော ဥစ္စာဘဏ္ဍာနှင့် တူ၏။ ။

အာဏတ္ထိကသည်—သားသမီးတို့ကို အပ်နှံ၍ သိမ်းထားစေသော

ဥစ္စာဘဏ္ဍာနှင့်တူ၏။ ။ နိဿဂ္ဂိယသည် သူစိမ်းပြင်ပလက်၌

အပ်၍ထားသော ဥစ္စာဘဏ္ဍာနှင့်တူ၏။

ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်ကား...ဇောတိက၊ ဇဗ္ဗိလ-စသော သူဌေးကြီး

တို့သည် သာဟတ္ထိက ပယောဂ အ

ကျိုး။ ။ ထိုသူဌေးတို့ကို အဖို့ပြု၍ တယောက် တယောက်သော

သူဌေးတို့၌ သူဌေးငယ်ငါးရာ ငါးရာ အစရှိသော အရံတို့သည်

အာဏတ္ထိက ပယောဂအကျိုး။ ။ ထိုသူဌေးငယ်တို့ကိုမှီ၍ ရောင်း

ဝယ်ဖောက်ကားကြကုန်သော ကုန်သည် သူကြွယ် အပေါင်းတို့

သည်ကား နိဿဂ္ဂိယပယောဂအကျိုး၊ ။ ဤသို့လည်း မှတ်ရာ၏။

တနည်းလည်း

၁။ လောဘ ရံသော ဒါန။

၂။ ဒေါသ ရံသော ဒါန။

၃။ မောဟ ရံသော ဒါန။

ဟူ၍ သုံးပါးတည်း။

၁။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် မိမိဥစ္စာနှင့် တန်ရုံမျှ မယူငင်ဘဲလျက် အနည်းငယ်နှင့် အများလိုချင်၍ အနိုင် အထက် နှိပ်စက်၍ ရသော ဝတ္ထုကိုလှူခြင်းသည် လောဘရံသော ဒါနမည်၏။

၂။ အလှူပေးဆဲ၌ ခိုက်ရန်ဒေါသဖြစ်လျက် လှူသောဒါနသည် ဒေါသရံသော ဒါနမည်၏။

၃။ လက္ခဏာရေးသုံးပါး၊ သင်္ခါရတရားကို မဆင်ခြင်ဘဲ မိုက်မဲတွေဝေ မေ့လျော့၍ မြူးတူးပျော်ရွှင် သဘင်ပွဲလမ်းနှင့် လှူခြင်းသည် မောဟရံသောဒါနမည်၏။ ။ထိုသုံးပါးတို့တွင်-

ပမာတန္တုကား.....လောဘရံသော ဒါနသည် ခွေးရူးနှင့် တူ၏။ ။ဒေါသရံသောဒါနသည် မြွေနှင့် တူ၏။ ။မောဟရံသောဒါနသည် ဆင်ပြောင်နှင့်တူ၏။

ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်ကား.....စမ္မာမြစ်နား၌နေသောစမ္မာနဂိုရ်မင်း သည် ကာလိင်္ဂမင်းကို သွား၍တိုက် ရာ ကာလိင်္ဂမင်းနိုင်၍ မိမိလည်း ဆုံး၍ ရေထဲသို့ဆင်း၍ သေရ ခြင်း။ ။ကာလိင်္ဂမင်းသည် သမီးကို ရထားနှင့် တင်လွှတ်၍ ဇမ္ဗူဒိပ်၌ စစ်ပြိုင်ရာ အသကမင်းနှင့် တွေ့၍ သမီးလည်းဆုံး စစ်လည်းရှုံး၍ ပြေးရလေခြင်း။ ကောသလမင်းသည် သီလဝ မင်းကို စစ်ပြိုင်လာရာတွင် သီလဝမင်း အာနုဘော်ကြောင့် သီလဝမင်း၏ သစ္စာကိုခံ၍ ကျန်အဖြစ်နှင့် ပြန်ရလေခြင်း။ ဤသူ တို့သည် လောဘ ရံသော ဒါနအကျိုး။ ။ဝိဇုဇုပမင်းသည် သာကီဝင်မင်းတို့ကိုသွား၍ တိုက်ရာ အပြန်တွင် စစ်သည်နှင့်

တကွ ရေနစ်၍ သေရလေခြင်း။ ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးနှင့်တကွ သား သုံးကျိပ်သုံးယောက်တို့ကို သူရဲငါးရာ တောအုပ်ကစောင့်၍ တပြိုင်နက်ခြင်း သတ်၍သေရခြင်း။ ဗန္ဓုလကိုတိုက်ကြသော မလ္လာ မင်းငါးရာတို့သည် ဗန္ဓုလမြှားချက်နှင့်သေကြရလေခြင်း။ ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကိုသားအဇာတသတ် သတ်၍သေရခြင်း- ဤသို့သောစည်းစိမ် ကိုရလျက် သေခြင်းမလှ သေကြရသမျှသည် ဒေါသ ရံသောဒါန အကျိုးမှတ်ရာ၏။ ။ နေရောင်လရောင်နှင့်တူသော မြတ်စွာဘုရား ကျေးဇူးဂုဏ်တော်တို့ကို မသိမမြင်သည်ဖြစ်၍ ဘုရားသခင်ကို ဘက်ပြိုင် တုပကြကုန်သော တိတ္ထိတက္ကတွန်း အာဇီဝက ပရဗိုဇ်ရဟန်းတို့၏ အသင်းအပင်း သာသနာနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောသူ ဟူသမျှ ဆင်တော်၊ မြင်းတော်၊ ခွေးတော်၊ ဝက်တော်၊ ကြက်တော်၊ ဆိတ်တော်၊ ဝမ်းဘဲတော်၊ နွားတော်၊ ကျွဲတော်- ဟူ သမျှကို မောဟရံသော ဒါနအကျိုးဆက်မှတ်ရာ၏။

ဤကား-လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ-ရံသောဒါန၏ အကျိုးဆက်တို့တည်း။

(ဤသို့လျှင် ဤပုံများကို ထောက်ထား၍ သင်္ခါရတရားကို ဆင်ခြင် နှလုံးသွင်းရာ၏။)

တနည်းလည်း-

၁။ အလောဘဒါန၊

၂။ အဒေါသဒါန၊

၃။ အမောဟဒါန၊

ဟူ၍ သုံးပါးရှိ၏။

၁-ထိုသုံးပါးတို့တွင် မိမိဥစ္စာနှင့်ပင် တန်သည်ဖြစ်စေ တဦး သောပစ္စည်းရှင် အလိုရှိတိုင်းကိုပေး၍လှူခြင်း၊ သားမယားစသော သူတို့ကို ချော့မော့ဖြောင်းဖြ၍ နူးညံ့သိမ်မွေ့စွာ ပြောဆို၍လှူခြင်း၊ ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်-ဤဝဋ်သုံးပါးတို့ကိုရှု၍ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ လက္ခဏာယဉ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးကို ရှုဆင်ခြင်

၍လှူခြင်း-ဤသို့လှူခြင်းသည်ကား အလောဘ, အဒေါသ, အမော
ဟု ရံသောဒါနမည်၏။

ဥပမာတန္တကားအလောဘ ရံသော ဒါနသည် အဆွေ
ခင်ပွန်းကောင်းနှင့် တူ၏။ ။အဒေါသရံ
သော ဒါနသည် အမိအဘနှင့်တူ၏။ ။အမောဟုရံသော ဒါနသည်
ဆရာနှင့်တူ၏။

ငါတို့ထုရားအလောင်းတော် ဗာရာဏသီပြည်၌ ခနိယကုန်
သည်၏သား စဏ္ဍလုလင်ဖြစ်သောကာလ ကောင်းကင်ကို မျှော်၍
ကြည့်သော် စပါးမိဃ်းချစ်ရက် အဝတ်ပုဆိုးမိဃ်း ချစ်ရက်၊
ရတနာချစ်ပါးမိဃ်း ချစ်ရက် ဤသို့ချစ်ရက်သုံးလီရှာခြင်း။ ။
သုဒဿန စကြာမင်းဖြစ်သောအခါ မြို့ရံ ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊
ပြာသာဒ်ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ မိဖုရားရှစ်သောင်းလေးထောင်၊
မောင်းမ ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ သားရှစ်သောင်းလေးထောင်၊
မင်းဆွေ ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ အမတ်ကြီး ရှစ်သောင်း
လေးထောင်၊ အမတ်လတ် ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ မြင်းရှစ်သောင်း
လေးထောင်၊ ရထားရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ ကွဲ၊ နွား၊ ဆိတ်၊
ဝက်-တို့မှာ မရေမတွက်နိုင် ရတော်မူသောကြောင့် ခံစားတော်
မူရခြင်း။ ။သင်္ခါပုဏ္ဏားဖြစ်သောကာလ ရတနာချစ်ပါးနှင့်တကွ
ရွှေသင်္ဘောရခြင်း။ ။သိရိဓမ္မာသောကမင်းသည် ဇမ္ဗူဒိပ်တကျွန်း
လုံး အထက်တပူဇနာ အောက်တပူဇနာကိုအစိုးရ၍ တိရစ္ဆာန်၊
နဂါး၊ ဂဠုန်-အခွန်ဆက်၍ ဟောသမုဒြာက ချစ်ရက်တကြိမ်
ရတနာချစ်ပါးကို ယှိုင်းယှဉ်၍ကမ်းသို့ရောက်ခြင်း-ဤသို့စသော
စည်းစိမ်ကိုရခြင်းသည် အလောဘရံသော ဒါန အကျိုးမှတ်ရ
မည်။

ထိုအခါ အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး တစုံတယောက်မျှ
မပျက်ဆီးနိုင် ခံစားရခြင်းသည် အဒေါသ ရံသောဒါနအကျိုး။ ။

ဘဝတိုင်းဘဝတိုင်း ပညာကြီးကျယ်ရခြင်းသည် အမောဟရံ-
သောဒါနအကျိုး ဤသို့ကေန ကျမ်းဂန်လာတိုင်းမှတ်ရာ၏။

ဤတွင်ရှေ့ကား-ဒါနကထာပြီး၏။

သီလကထာ

ဤသို့သော ဒါနကထာကို ဆိုပြီး၍ ယခုအခါသီလကထာကို
ပြဆိုပေအံ့။ ။သီလသန္တံ၊ သီလဗလံ၊ သီလသုခံ-ဟူ၍သုံးပါးအပြား
ရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ပဉ္စသီလအတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရှေးဦးစွာပြပေ
အံ့။ ။ထိုပဉ္စသီလကို ဂရုဓမ္မ^၁ဟူ၍ဆို၏။ ထိုပဉ္စသီလကို ဆောက်
တည်ခြင်းသည် သုံးပါးအပြားရှိ၏။

သုံးပါးဟူသော်ကား……သမာဒါနိရတီ၊ သမ္ပတ္တိနိရတီ၊ သ
မုစ္ဆေဒနိရတီ—ဟူ၍ သုံးပါးအပြား
ရှိ၏။ ။တဦးဦးသောစေတီ၊ ရဟန်း၊ လူယောက်ျား၊ လူမိန်းမ-တို့ထံ
ခံ၍ဆောက်တည်ခြင်းသည် သမာဒါနိရတီမည်၏။ ။မဆောက်
တည်ဘဲလျက်ပင် ဝင်ရောက်လာသောဝတ္ထုကို ကြဉ်ရှောင်ခြင်း
သည် သမ္ပတ္တိနိရတီမည်၏။ ။သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို ရသည်နှင့်
တပြိုင်နက်ခြင်း ဆောက်တည်၍ ကျင့်ခြင်းသည် သမုစ္ဆေဒနိရတီ
မည်၏။

သမာဒါနိရတီ-အရာ သီလရက္ခိတဝတ္ထု……ထိုသုံးပါးတို့တွင်
သမာဒါနိရတီ၏
အတ္ထုပ္ပတ္တိကို နိပါတ်ကျမ်းဂန်လာတိုင်း ဆိုပေအံ့။ ။ဗာရာဏသီ
ပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် မင်းပြုသောအခါ သားတော်အိမ်ရှေ့
မင်းထံ စားသော မထင်ရှားသော အမျိုးသားသည် ငါးနှစ်ရှယ်
ကပင် အဘယ်တရားသည် မြတ်ပါသနည်းဟု ပညာရှိတို့ကို
စုံစမ်းသော် ပဉ္စသီလသည် မြတ်၏ဟုကြား၍ ငါးနှစ်ရှယ်ကပင်

၁။ ဂရုဓမ္မ-အလေးအမြတ်ပြုအပ်သောတရား။

“ယာဝဇီဝံ မေ ပဉ္စသီလံ သမာဒိယာမိ”” ဟူ၍ တဦးသောပညာရှိ ထံ ဆောက်တည်၍ တဆွဲခြောက်နှစ်တိုင်သောအခါ မင်းစားပြု၍ သင့်အမည်အသုနည်းဟု မေးတော်မူသော် အကျွန်ုပ်အမည်သည် သီလရက္ခိတ^၁ ဟုလျှောက်လေ၏။ ငါ့ထံမပြတ်စားဟုဆို၍ စားလေ၏။ တရံသောအခါ တောတွင်းသားဖြစ်သော အိမ်ရှေ့မင်း၏ ကျွန်သည် ကြက်နှစ်ကောင်ကိုယူခဲ့၍ အိမ်ရှေ့မင်းအားဆက်လေ၏။ အိမ်ရှေ့မင်းလည်း အပါးရင်း၌ စား၍နေသော သီလရက္ခိတကို ဟယ်လုလင် ဤကြက်ကိုသတ်၍ ဟင်းချက်ချေဟု ပေးတော်မူလိုက်၏။ သီလရက္ခိတလည်း အဏာကိုမဆန်ဝံ့၍^၂ လှမ်းယူပြီး ကိုင်သွားလေ၏။

မင်းအိမ်မှ မနီးမဝေးသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်ပြီးလျှင် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ငါသည် ငါးနှစ်အရွယ်ကစ၍ ဆောက်တည်အပ်သော ပဉ္စသီလသည် တကြိမ်တခါမျှ ကျိုးဘူး ပေါက်ဘူးသည်မရှိ တဆွဲခြောက်နှစ်အရွယ် တိုင်ခဲ့ပြီ ထိုသို့ဆောက်တည်ခဲ့ဘူးသော သီလသည် အာရတီသီလဖြစ်လေပြီ ခုအခါမှာ ပိရတီသီလကို ငါဖြစ်စေသော်ကောင်း၏။ ဤသတ္တဝါအသက်ကိုလွှတ်၍ ငါ၏ အသက်ကို စွန့်တော့မည် ငါ၏သီလကိုမစွန့်ပြီဟူ၍ ထိုကြက်နှစ်ကောင်ကို အသင်တို့ချမ်းသာစွာ သွားလေတော့ဟုလွှတ်လိုက်၏။ ။ အတန်ကြာလျှင် အိမ်ရှေ့မင်းက ယခင်ကြက်သားကို ချက်၍ မပြီးသေးလောဟု မေးတော်မူ၏။ မင်းနား၌နေသော သူတို့သည် လာ၍ခေါ်လျှင် လိုက်သွားလေ၏။ အိမ်ရှေ့မင်းလည်း ဟယ်လုလင် ယခင်ကြက်သားကို ချက်၍ပြီးပြီလော့ဟုမေးသော် အရှင်ကျွန်ုပ် မသတ်မချက်ပါ ဟု လျှောက်လေ၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟု မေးလျှင်

၁။ မေ-ငါသည်။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ရှည်သရွေ့ ကာလပတ်လုံး။ ပဉ္စသီလံ၊ ငါးပါးသီလကို။ သမာဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ပါ၏-ဟု အနက်ပြန်လေ။

၂။ သီလရက္ခိတ-သီလကိုစောင့်ထိန်းသူ။

၃။ မဆန်ဝံ့၍-မလွန်ဆန်ဝံ့၍။

အကျွန်ုပ် သီလကို ချစ်၍ လွှတ်လိုက် ပါသည်ဟု- လျှောက်
၏။ အဆိပ်ထန်သော မြွေဟောက်သည် တွင်းမှထွက်သကဲ့သို့
၎င်း၊ ယမ်းပုံ၌ကျသော မီးခဲကဲ့သို့၎င်း ပြင်းစွာသော အမျက်ထွက်
၍ ငါ၏အာဏာကိုလွန်ဆန်၍ ငါ၏စားတော်ကြက်ကို လွှတ်သော
ဤသူရိက်ကို ခိုးသားချသောဆိပ်သို့ ပစ်ချ၍ သတ်လေဟုစေ
လိုက်၏။

လက်မရွံ့ အာဏာသားတို့သည် နှောင်ဖွဲ့၍ ယူလေ၏။ ဗာရာဏ
သီပြည်သူတို့သည် အုတ်အုတ် ကျက်ကျက် လိုက်၍ ဩော်
သီလရက္ခိတကို အပြစ်ပေး၍ ခိုးသားချသော ဆိပ်သို့ယူသွားပြီဟု
လိုက်ကြကုန်၏။ တယူဇနာခန့်သောခရီး၌ လူအပေါင်းတို့သည်
ပြည့်ကုန်၏။ အချို့သောသူတို့ကား ငိုယိုကုန်၏။ အချို့သောသူတို့
ကား ဆုတောင်းပတ္တနာပြုကုန်၏။ ထိုအခါ ခိုးသားချသောဆိပ်
သို့ရောက်လျှင် ဤသို့ဆို၏။ ငါသည် ငါးနှစ်အရွယ်မှ တဆွဲ
မြောက်နှစ်အရွယ်တိုင်အောင် စောင့်ရှောက် ဆောက်တည်သော
သီလကား အာရတီ။ ယခုအသက်ကိုစွန့်သော သီလကား ပိရတီ။
ဤသို့ သီလတည်းဟူသော ပါရမီကြောင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်
ကိုသာ တောင့်တ၏။ ဤသီလတည်းဟူသော ပါရမီကြောင့် ဝဋ်
သုံးပါးမှ ထွက်မြောက်စေသတည်း-ဟု ပတ္တနာပြုပြီးသော ခဏ၌
လက်မရွံ့တို့သည် ကြိုးစက်ကိုင်၍ ပစ်လိုက်လေသော် နဂါး
၄-ကောင်တို့သည် ရွှေဖောင်ကဲ့သို့ပေါ်၍ ရွှေနဂါးလေးကောင်တို့
အလယ်၌ ရွှေပြာသာဒ် ထိုရွှေပြာသာဒ် အလယ်၌ ပတ္တမြားပလ္လင်
ထိုပတ္တမြားပလ္လင်၌ သီလရက္ခိတသည် ကျလေ၍ စတုလောကပါလ
နတ်သား လေးယောက်တို့သည် ထီးဖြူလေးချက် ဆောင်းလေ၏။
စတုမဟာရာဇ်နတ် တာဝတိံသာနတ် ယာမာနတ် တုသိတာ
စသောနတ်တို့သည် ပန်းပေါက်ပေါက်ဖြင့် ပူဇော်ကြီးဖြန့်ကြကုန်
၏။ နေရဉ္စရာ မြစ်၌ရေတို့ကို မမြင်ရချေ ထိုအခါ ပြည်သူ
အပေါင်းတို့သည် ဗောင်း၊ အင်္ကျီ၊ အပေါ်ရုံ၊ ဟူသမျှတို့ဖြင့်ပူဇော်၍
ကောင်းချီး ပေးသောအသံသည် ပဲ့တင်ထပ်မျှ မြေကြီးကွေ့မျှ တုန်

လှုပ်၏။ နဂါးဖောင်သည်လည်း စုန်ချေဆန်ချေ ရေသဘင်၌ ကောရာဇ်၊ ဒီပရာဇ်၊ မန္တာတ်မင်း-တို့ကိုယ်တိုင် မြူးတူးကစား သကဲ့သို့၊ နဂါး၊ လိပ်၊ ငမန်း၊ မိကျောင်း၊ လပိုင်-အပေါင်းတို့သည် ဖြစ်လုံးပြည့်မျှ ဝန်းရံ၍ နေကြကုန်၏။

ထိုအခါ ဗြဟ္မဒတ်မင်း သားအဘတို့သည် နန်းကဆင်း၍ပြေး လေလျက် မြင်ရသောအခါ မကြားစဘူး မကြုံစဘူး ထူးသော အဖြစ်ကိုမြင်ရ၍ မိန်းမောကြ၏။ သတိရမှထ၍ လက်အုပ်ချီလျက် ပူဇော်ကြစဉ် စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့သည် ရွှေပြာသာဒ်ကိုချီ၍ မြို့ လယ်သို့သွင်းလေ၏။ ထိုအခါ ဗြဟ္မဒတ်မင်း အိမ်ရှေ့မင်းတို့သည် သီလရက္ခိတ ခြေကိုကိုင်၍ ဦးခေါင်းဆိုက်ပြီးလျှင် အကျွန်ုပ်တို့၏ တိုင်းပြည် ထီးနန်းကိုလည်း ယူတော်မူပါ အကျွန်ုပ်တို့ သားအဘ ကိုလည်း ခြေရင်း၌အလုပ်အကျွေး ထားတော်မူပါဟု တောင်းပန် ၏။ သီလရက္ခိတလည်း မင်းကြီး ကျွန်ုပ်သည် ကာမဂုဏ်စည်းစိမ် ကို အလိုမရှိ တောထွက်အံ့ဟုဆို၍ ပြာသာဒ်ထက်မှ ဆင်း၍သွား လေသော် ဗြဟ္မဒတ်မင်း သားအဘသည်လိုက်၍ အကျွန်ုပ်တို့ လည်း တောထွက်အံ့ဟု အတူတကွလိုက်ကြလေ၍ ဟိမဝန္တာ တော၌ ရဟန်းပြုကြ၍ ဈာန်သမာပတ်ကိုရ၍ သေလေသော် ဗြဟ္မဒူ ပြည်၌ဖြစ်ရခြင်း။ ။အဆုံးစွန်၌ သီလရက္ခိတသည် ဘုရားဖြစ် ခြင်း။ ။ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်ကား သာရိပုတ္တရာ။ ။အိမ်ရှေ့မင်းကား အာနန္ဒာ။ ။နဂါးမင်းကား ကဿပဖြစ်ရခြင်း။

ဤကား-ပဉ္စသီလ၏ အကျိုးဆက် ထုံးဥပဒေ သက်သေမည်၏။

သုဇာတာဝတ္ထုဤမှတစ်ပါးလည်း လွန်လေပြီးသောအခါ သိကြားမင်းသည် ပတ္တမြားညို လှည်း တစ်စီးကို သခွါးသီးသည် အရောင်ဆောင်၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင်းသို့ ဝင်ပြီးလျှင် သခွါးသီးဝယ်ကြလေကုန်ဟု ဟစ်အော် ကြွေးကြော် လေသော် ပြည်သူတို့လည်း အမောင် သခွါးသီးအဘိုးမည်မျှ ဆိုသနည်းဟု မေးလေသော် အဘိုးကိုမမေးပါနှင့်ဦး အသင်တို့

တွင် ပဉ္စသီလနှင့် ပြည့်စုံ၏လော။ ပဉ္စသီ'ရှိမှငါ၏ သခွါးသီးကို ရောင်းမည်ဆိုသော် တစုံတယောက်မျှ မဝယ်ဝံ့ကုန် ထိုအခါ အနောက်တံခါးပြင် အိုးသည်၏သွီး တဆွဲခြောက်နှစ် အရွယ်ရှိသော သုဇာတာ သတို့သွီးသည် ပဉ္စသီလကို မကျိုးမပေါက် ဆောက်တည်၏။ ထိုအရပ်သို့ ရောက်လေက ရှေးနည်းအတူ မေးကြ၍ ရွာသူတို့သည် သုဇာတာကိုခေါ်၍ပြု၏ သိကြားမင်းလည်း အသင်၌ ပဉ္စသီလရှိသလောဟု မေးလျှင် အကျွန်ုပ်၌ ပဉ္စသီလရှိ၏ဆို၍ လှည်းနှင့် အိမ်သို့ ရောက်အောင်ပို့ခဲ့၏။ သိကြားမင်းကွယ်လေသော် ပတ္တမြား ညိုချည်းဖြစ်၍ ရောင်းချ၍ ကြီးစွာသော အလှူကောင်းမှုပြု၍ သေလေက အသူရာမင်း၏သွီးဖြစ်ရခြင်း။ ။ကဿပဘုရားသခင် လက်ထက် ထင်းခွေသူဆင်းရဲသည် ပဉ္စသီလ ဆောက်တည်၍ သေလေသော် တာဝတိံသာ၌ ဖြစ်လေ၏။ တာဝတိံသာက စုတေခွဲမှ ငါတို့ဘုရားသာသနာတော်၌ ခတ္တိယမဟာသာလ သူဌေးမျိုး၌ဖြစ်၍ ငါးနှစ် မြောက်သောအခါ ပဉ္စသီလခံ၍အဆုံး ဘုရားသခင်အထံ၌ ရဟန္တာဖြစ်ရခြင်း။

(ဤသို့-စသောအားဖြင့် သင်္ခါရမှထွက်မြောက်ခြင်းကို ဆင်ခြင်ရာ၏)
ဤကား-သမာဒါနိရတီ အကျိုးတည်း။

သမ္ပတ္တိရတီ အကျိုးဝတ္ထု...မဆောက်တည်ဘဲလျက် ရောက်လာသော ဝတ္ထုကို ကြည့်ရှောင်သော သမ္ပတ္တိရတီ ဟူသည်ကား။ ။သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ တယောက်သော မုဆိုးမ၌ သားနှစ်ယောက်သည်ရှိ၏။ အကြီးကား မဟာဇဂ္ဂန အငယ်ကား စူဠဇဂ္ဂနမည်၏ ထိုမုဆိုးမသည် တရံရော အခါသည်းစွာနာ၍ သမားတို့ကို ခေါ်၍ ကြည့်ရှုကုမစေသော် ယုန်သွေးနှင့်ဆေးကိုတိုက်မှ ချမ်းသာမည်ဆိုလျှင် အစ်ကို မဟာဇဂ္ဂနက ညီစူဠဇဂ္ဂနကို ငါ့ညီ စူဠဇဂ္ဂန ယုန်ရှာချေဟု စေလွှတ်၏ ထိုစူဠဇဂ္ဂနလည်း ယုန်ပိုက်ကို ထောင်၍ ချောက်လေသော်

၁။ ပဉ္စသီ-ပဉ္စသီလ၊ ငါးပါးသောသီလ။

ယုန်ကိုမိ၍ ဖမ်းသောအခါ ယုန်လည်း ကြောက်၍ သွားကို ဖြည်းလျက် စုဠစက္ကနကို ကြည့်၍ ဟစ်အော်၏။ ထိုအခါ စုဠစက္ကန လည်း ဤသို့ဆို၏။ ဩော် သတ္တဝါတို့မည်သည် ဘေးကိုလည်း ကြောက်၏။ သေရမည်ကိုလည်း အလွန်ကြောက်၏။ ငါ၏အမိ လည်း သေဘေးကိုကြောက်၏။ ဤယုန်လည်း သေဘေးကို ကြောက်၏။ ငါလည်း ဤယုန်ကဲ့သို့ပင် သေဘေးကို ကြောက်တတ် ၏။ ထိုသို့ကြောက်ခြင်းသည် ရည်တူပါလျက် ဤယုန်ကိုသေစေ ငါ၏အမိကား ရှင်စေ ဤသို့ပြုခြင်းသည် ငါ၌ အပြစ်မကင်းချေ ငါလည်း အပြစ်ကင်းလို၏။ ငါ၏ အမိလည်းကံ ပူ၍ဆိုလျက် ချမ်း သာစွာ သွားလေတော့ဟုယုန်ကိုလွှတ်လိုက်၍ အိမ်သို့ပြန်ခဲ့၏။

ထိုအခါ အစ်ကိုမဟာစက္ကနက မေး၏။ မိမိကြံ၍ လွှတ်ခဲ့သည့် အတိုင်းပြောလေလျှင် အစ်ကိုလည်း လူမိုက် ငါ၏အမိကိုယုန်နှင့် အတူဆိုရမည်လောဟု ဆဲရေးမောင်းမဲ ရိုက်မည်ပြုလျှင် အမိထံ သို့ကပ်၍ အမိကိုဖက်လေ၏။ အမိလည်း ငါ၏သားကို မရိုက်ပါ လင့်ဟု တားမြစ်၏။ စုဠစက္ကနလည်း ဤသို့ဆို၏။ မိခင် ငါသည် မိခင်မွေး၍ ဤအသက်သို့တိုင်အောင် အသက်သတ်ခြင်း၊ ဥစ္စာ ခိုးခြင်း၊ ကာမဂုဏ်၌ ပြစ်မှားခြင်း၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ဆိုခြင်း၊ ယစ်မျိုးသောက်စားခြင်း—တို့ကို ငါမပြုမကျင့် မပြစ် မှားဘူးပါ။ ငါဆိုတိုင်းမှန်လျှင် မိခင်အနာသည် ပျောက်စေသောဟု အမိ၏ကျောက်ကို သုံးသပ်လျှင် အမိရောဂါသည် ဖိနပ်ကြာဖက်၌ တင်သောရေသည် လျှော၍ကျသကဲ့သို့ ပျောက်၍ တဆွဲငါးနှစ် အရွယ်ကဲ့သို့ ခွန်အားဗလ အဆင်းအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံလေ၍ သား၏ လည်ကိုတက်ပြီးလျှင် ဦးခေါင်းကိုနမ်း၍ “ဘုရားသခင်ရှိပါလေက ငါ၏သားသည် ရဟန္တာဖြစ်လောက်ပေ၏” ဟု—သားကိုချီးမွမ်း လေ၏။

ဤကား-မဆောက်တည်ဘဲ ရောက်လာသောငတ္ထကို ကြံ၍ရှောင်သော သမ္မတ္တဝိရတီ အကျိုးတည်း။

သမုစ္ဆေဒဝိရတီအကျိုး - ရွဲထွင်းသမားဝတ္ထု သမုစ္ဆေဒ
ဝိရတီ ကို

ထင်ရှားပြပေအံ့။ ။ သာဝတ္ထိပြည်၌ ပဿေဒိ ကောသလမင်း၏
ရွဲထွင်းသမားသည် အမဲကိုစင်းချတ်၍နေခိုက် မင်းကြီးရွဲတော်
တလုံးကို ထွင်းရမည်အပ်လေ၍ အနား၌ချထားခဲ့၏ ထိုအနား၌
လည်း ရဟန္တာတပါးထိုင်လျက်ရှိ၏ ရွဲထွင်းသမားလည်း အမဲကို
ကိုင်၍ အိမ်တွင်းသို့ဝင်ခိုက် မိမိသည် မွေးစားသောကြိုးကြာ
တကောင်ရှိ၏။ ထိုကြိုးကြာသည်လာ၍ အမဲတစ်အမှတ်ဖြင့် ရွဲလုံး
ကိုမျှလေ၏။ ရဟန္တာလည်း မြင်တော်မူလေ၏။ ရွဲထွင်းသမားလည်း
ထွက်၍ ရွဲကိုမမြင်သဖြင့် ရဟန္တာကိုမေး၏။ ရဟန္တာလည်းမတုန်
မလှုပ်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရွဲထွင်းသမားသည် မယားကိုသွား၍
ပြော၏။ မင်းကြီး၏ရွဲကို ရဟန်းယူဟန်ရှိ၏။ ငါမေး၍လည်းမပြော
ရွဲလည်းမရှိဟုဆိုသော် မဟုတ်ပါဘူးမောင် မဆိုကောင်းပါဘူးဟု
ဆို၏။ ရွဲထွင်းသမားလည်း တကြိမ်နှစ်ကြိမ်မေး၍ မပြောသော
အခါ ကြိုးကိုယူ၍ ကိုယ်ကိုစည်းပြီးမှ တုတ်နှင့်ရိုက်၍သွေးစီး
ယိုထွက်လေ၏။ သို့သော်လည်းမပြော မယားလည်း အိမ်တွင်းက
လူးလဲလျက် ရှိ၏။ ထိုခဏ၌ ကြိုးကြာလာ၍ ရဟန္တာကိုယ်မှထွက်
သော သွေးကိုသောက်၏။ ရွဲထွင်းသမားလည်း ကြိုးကြာကို တုတ်
ဖြင့် ရိုက်လိုက်၍သေလေ၏။ ထိုအခါ ရဟန္တာကမေး၏။ ဒါယကာ
ကြိုးကြာ သေပြီလောဟု မေး၏။ သေပြီဟုဆို၏။ ရဟန္တာလည်း ဤ
ကြိုးကြာ သေပြီလော သေပြီလောဟု သုံးကြိမ်တိုင်မေး၍ သေပြီ
သေပြီဆိုမှ ဒါယကာ ဒါယကာခွင့် ရတော့မည်။ ငါ့ကို လွှတ်တော့
ဟု အမိန့် ရှိလေက ပေးလျှင်လွှတ်မည်ဟုဆို၏။ ဒါယကာ ကြိုးကြာ
ဇလုပ်၌ ရှိလေ၏ဟုဆို၏။ ဇလုပ်ကိုဖောက်၍ ရွဲလုံးကိုရလျှင် ကြိုး
တို့ကို ဖြေ၍ ရေချိုးစေပြီးမှ ခြေကိုဦးတိုက်၍ အကျွန်ုပ်အပြစ်ကို
သည်းခံတော်မူပါဟု တောင်းပန်လျှင် ဒါယကာ သည်းခံ၏
ဟု ဆို၏။ သည်းခံပါလျှင် အကျွန်ုပ်အိမ်သို့ လာမြဲလာတော်မူပါ
ဟု ဆိုသော် ရဟန္တာလည်း ဒါယကာအိမ်ကိုထားကာ စာရာ

ဝါသနာနှင့် နေသောသူတို့၏ အိမ်တံခါးဝကိုမျှ ငါမနင်းပြီ မဝင်ပြီဟု ဆို၍ ကြွတော် မူလေသော် တရက် နှစ်ရက် အတွင်း၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူလေ၏။ ရွှေထွင်း သမားလည်း သေလေသော် မဟာအဝီစိ ငရဲသို့ကျလေ၏။ မယားကား နတ်ပြည်၌ဖြစ်လေ၏။ ။သမုစ္ဆေဒ တို့သည် တိရစ္ဆာန်ကြောင့် အသက်ကိုပင် စွန့်ခြင်းတည်း။

ဤကား-သမုစ္ဆေဒဝိရတီ၏ အကျိုးဆက်တည်း။

ဤတွင်ရှေ့ကား- ပဉ္စသီလ၌ သမာဒါနဝိရတီ၊ သမ္ပတ္တိဝိရတီ၊ သမုစ္ဆေဒဝိရတီတို့၏ အကျိုးဆက်တည်း။

ပဉ္စသီလကြောင့် တပြည်တောင်လုံး ချမ်းသာပုံ...ပဉ္စသီလကို တဦးဦး၌

အကျိုးထူးကြောင်းကို ပြခဲ့ပြီဖြစ်၍ ယခုအခါ ထိုပဉ္စသီလကြောင့် တပြည် နှစ်ပြည်တိုင်အောင် ချမ်းသာမျက်မှောက်ရောက်ကြောင်း ကိုလည်း ဤသို့မှတ်ရာ၏။ ။ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် မင်းပြု၏။ ဆင်ဖြူရတနာလည်းရ၏။ ထိုဆင်ဖြူရတနာကား ဟတ္ထိ နာဂမည်၏။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းမှ စ၍ မိဖုရား၊ မောင်းမ၊ မှူးမတ်၊ စစ်သူ ကြီး ပြည်သူပြည်သားတို့သည် ဂရုဓမ္မကို ဆောက်တည်ကြလေ ၏။ တရံရောအခါ ကာလိဂ်ရာဇ်ပြည်၌ သုံးနှစ်တိုင်တိုင် မိဃ်းခေါင် ၍ ငတ်၊ မွတ်၊ သိပ်၊ ၍ သေကြကုန်၏။ ထိုအခါ ကာလိဂ်ရာဇ်မင်းကြီး က မှူးမတ်တို့ကို မေးတော်မူ၏။ မှူးမတ်တို့ ငါတိုင်းပြည်၌သာ မိဃ်း ခေါင်လေသလော- ဗာရာဏသီ တိုင်းပြည်၌လည်း မိဃ်းခေါင် လေသလော-ဟု မေးတော် မူလေသော်၊ ဗာရာဏသီပြည်၌ မိဃ်းလေလည်း ကောင်းပါ၏။ အစာလည်း ပေါများပါသည်။ ရောဂါအနာလည်း ကင်းကြပါသည်။ ခိုးသား၊ မုဒိန်း၊ စစ်မက် များလည်း မရှိကြပါဟု လျှောက်လေသော် အဘယ်ကြောင့် နည်းဟု မှူးတော် မတ်တော်တို့ကို မေးတော်မူလေသော် ဟတ္ထိ

၁။ ဃရာဝါသ-ဃရ-အာဝါသ။ ဃရ-အိမ်။ အာဝါသ-နေခြင်း။ အိမ်ရာ တည်ထောင်၍နေခြင်း။

နာဂအမည်ရှိသော မင်္ဂလာ ဆင်ဖြူရတနာရှိ၍ ဖြစ်ကြောင်းကို အမတ်တဦးက တင်လျှောက်လျှင် မင်ကြီးကဤသို့ဆို၏။ ထိုဆင်ဖြူကို ပြည်သို့ရောက်အောင် အဘယ်သို့ကြံကြံပါမည်နည်းဟု မေးလေသော် တဦးသောအမတ်က တင်လျှောက်သည်မှာ အကြည်တော်ဖြူဖွတ်မင်းထံ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားတို့ကို စေလွှတ်တော်မူ၍ အလှူခံပါစေလျှင် ရပါမည့်အကြောင်းကို တင်လျှင် ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသုံးယောက်ကို စေလွှတ်လျက် အလှူခံ၍ ရခဲ့သော်လည်း မိဃားခေါင်မြဲ တလဲလဲသာ ခေါင်ပြန်သဖြင့် တဖန်မေးတော်မူသည်တွင် ဗာရာဏသီပြည်က ကုန်သည်တို့ကို စုံစမ်းကြကုန်၏။ ကုန်သည်တို့လည်း ဆင်ဖြူရတနာကြောင့် မိဃားကောင်းသည်မဟုတ်၊ အကျွန်ုပ်တို့ပြည်မှာ မင်း၊ မိဖုရား၊ မောင်းမ၊ မိဿံ၊ မှူးတော်၊ မတ်တော်၊ ဆွေတော်၊ မျိုးတော်၊ ပြည်သူ ပြည်သား-မှစ၍ ဂရုဓမ္မကို ကနေ့မပျက် ဆောက်တည်ကြ၍ မိဃားလေ ကောင်းကြောင်း။ အစာဆန်ရေ ပေါကြောင်း၊ ရောဂါအနာ ကင်းကြောင်း၊ ခိုးသား မုဒိန်း၊ စစ်မက်ငြိမ်းကြောင်းကို ပြောကြားမှ ရွှေပေလွှာနှင့် မှူးမတ်တို့ကို စေလွှတ်၍ ဂရုဓမ္မကို တောင်းစေရာ ဂရုဓမ္မရခဲ့၍ မင်း၊ မိဖုရား၊ မောင်းမ၊ မိဿံ၊ မှူးတော်၊ မတ်တော်၊ ဆွေတော်၊ မျိုးတော်၊ ပြည်သူ ပြည်သား-တို့ကို ဆောက်တည်စေမှ မိဃားကြီးသည်းထန်စွာရှာ၍ ဝပြောသာယာကြောင်းကို ကျမ်းဂန်လာသည်။

ဤသို့ ကျမ်းဂန်လာသော အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုလည်း ထောက်၍ ပဉ္စသီလကိုဆောက်တည်ရာ၏။

ဤတွင်ရှေ့ကား-ပဉ္စသီလအကျိုးပြတည်း။

ရှစ်ပါးသီလအကျိုး... ပဉ္စသီလ၏ အကျိုးကို ပြပြီး၍ အဋ္ဌသီ^၁ ဟု ဆိုအပ်သော ရှစ်ပါးသော ဥပုသ်၏ အကျိုးကို တဖန်ပြဆိုပေအံ့။ ။ အချို့သောသူတို့ကား ဥပေါသ၊ အချို့သောသူတို့ကား ဥပေါသထဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏။ ထိုနှစ်ပုဒ်

၁။ အဋ္ဌသီ-အဋ္ဌသီလ = (ပါဠိ)ရှစ်ပါးသီလ။

တို့ကို အဘယ်သို့ ဝိဂြိုဟ်ဆိုအပ်သနည်း။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသော။
သီလံ၊ သီလကို။ သမာဒိယိတွာ၊ ဆောက်တည်၍။ ရတနတ္ထယဋ္ဌာ
နေ၊ ရတနာ ၃-ပါးတည်ရာ အရပ်၌။ ဥပေမိ၊ ဆည်းကပ်ပေ၏။
ဣတိတဿော၊ ထိုကြောင့်။ ဥပေါသော၊ ဥပေါသမည်၏။ ဥဘိန္နံ၊
နှစ်ပါးစုံကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဥပေါသထော၊ ဥပေါသထမည်၏။ ဤသို့
ဆိုသောကြောင့် နှစ်ပါးလုံးပင် သင့်မြတ်ပါ၏။ ။တနည်းကား
သမန္ဓာဂတံ၊ သမ္ပန္ဓာဂတံဟု ကွဲပြားသော အယူရှိကြ၏။ သမန္ဓာ
ဂတံ၊ ညီညွတ်ခြင်းအနက်။ ။သမ္ပန္ဓာဂတံ၊ ပြည့်စုံခြင်းအနက်
နှစ်ပါးလုံးပင် သင့်မြတ်ပါ၏။

ထိုရှစ်ပါးလောသီလကို ဆောက်တည်ရာ၌လည်း သီလသည်
လေးပါးအပြားရှိ၏။

၁။ ဟာနဘာဂိယသီလ။

၂။ ဌတိဘာဂိယသီလ။

၃။ ဝိသေသဘာဂိယသီလ။

၄။ နိဗ္ဗိန္ဒဘာဂိယသီလ။

ဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ဟာနဘာဂိယ
သီလသည်ကား-

ပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မဿ ပရိဟာနာယ။ ကတမာနိ ပဉ္စ
ကမ္မာရာမတာ ဘဿာရာမတာ နိဒ္ဒါရာမတာ သင်္ဂဏိကာ ရာမ
တာ ယဒါ သင်္ခါရဝိရတ္တဗိတ္တံ န ပေစ္စဝေက္ခတိ။

ဤသို့ အင်္ဂုတ္တိုရ်ကျမ်း၌ဟောတော်မူ၏။

အနက်ကား.....ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ သူတော်
ကောင်းတရား၏။ ပရိဟာနာယ၊ ဆုတ်ယုတ်
ခြင်းငှါ။ ဣမာနိပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။ ကတမာနိပဉ္စ၊ အဘယ် ငါး
ပါးတို့ နည်းဟူမူကား။ ကမ္မာရာမတာစ၊ အမှုလုပ်ခြင်း၌ မွေလျော်
ခြင်း၎င်း။ ဘဿာရာမတာစ၊ စကားပြောခြင်း၌ မွေလျော်သော
အဖြစ်၎င်း။ နိဒ္ဒါရာမတာစ၊ အိပ်ခြင်း၌ မွေလျော်သော အဖြစ်၎င်း။

သင်္ဂဏိကာရာမတာစ၊ အပေါင်းအဘော်၌ မွေ့လျော်သော အဖြစ်
 ၎င်း။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ သင်္ခါရပိမုတ္တစိတ္တံ၊ သင်္ခါရမှ လွတ်သော
 စိတ်ကို။ နပေစ္စဝေက္ခတိ၊ မကြံ။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ သူတော်ကောင်းတရား
 ၏။ ပရိဟာနာယ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ။ ဣမာနိပဉ္စ၊ ဤငါးပါး တို့
 တည်း။

ဟာနဘာဂိယသီလ ဤသို့ ဟောတော် မူသောကြောင့်
 အမှု လုပ်ခြင်း၊ စကား ပြောခြင်း၊
 အပေါင်းအဘော်၌ မွေ့လျော်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်း၊ သင်္ခါရမှလွတ်အံ့
 သောစိတ်ကို မအောက်မေ့ခြင်း၊ ဤ ၅-ပါးနှင့် ပြည့်စုံ ချေကာ
 ဟာနဘာဂိယသီလမည်၏။

ဌိတိဘာဂိယသီလ ထိုငါးပါး၌ပင်ထင်သော်လည်း သမထ
 ဝိပဿနာနှင့် ယှဉ်သော သီလသည်
 ဌိတိဘာဂိယသီလမည်၏။

ဝိသေသဘာဂိယသီလ သမထ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းတခုခု
 ကို ယှဉ်၍ နိဝရဏကို ချိုးဖဲ့၍
 နေသော သီလသည် ဝိသေသဘာဂိယသီလမည်၏။

နိဗ္ဗိန္ဒဘာဂိယသီလ ... ခန္ဓာအာယတနခတ်တို့၏ အစဉ်မပြတ်
 စက်ရဟတ်ကဲ့သို့ ဖြစ်တတ် ပျက်တတ်
 နှိပ်စက်တတ်ခြင်း ဖောက်ပြန်တတ်ခြင်း သဘော တရားတို့ကို
 အောက်မေ့၍ ငြီးငွေ့ထိတ်လန့် စက်ဆုတ် ထုန်ယှုပ်ခြင်းနှင့် တကွ
 စောင့်သောသီလသည် နိဗ္ဗိန္ဒဘာဂိယသီလမည်၏။

ပမာတန္တ ... ထိုလေးပါးတို့၏ ပမာတန္တကို ဆိုပေအံ့။ ဟာန
 ဘာဂိယသီလမှာ ခဲမ၊ ကြေးနီ ဂျွတ်-စသည်များ
 ကို ရသည့်နှင့်တူ၏။ ။ ဌိတိဘာဂိယသီလကား ငွေကိုရသည့်
 နှင့်တူ၏။ ။ ဝိသေသ ဘာဂိယသီလကား ရွှေကို ရသည့်နှင့်တူ

၏။ - နိဗ္ဗိန္ဒဘာဂိယသီလမှာ စကြဝတေးမင်း၏ ကျောက်မြတ်
နဝရတ်ကိုရသည့်နှင့်တူ၏။

တနည်းကား.....စီးပွားရှာကြသော ယောက်ျား လေးဦးတို့
တွင် တယောက်ကား တနေ့စားလောက်ရုံ
သာရ၏။ တယောက်ကား တလ စားလောက်ရုံသာ ရသည်။
တယောက်ကား တနှစ်စားလောက်ရုံသာ ရသည်။ တယောက်
ကား တသက်စား၍မကုန်နိုင်အောင်ရသည်။ ထိုအတူ ဟာနဘာဂိ
ယသီလကား တနေ့စားရသည့်နှင့်တူ၏။ ။ဌိတိဘာဂိယ သီလ
ကား တလ စားရသည့်နှင့်တူ၏။ ။ဝိသေသ ဘာဂိယသီလကား
တနှစ်စားရသည့်နှင့်တူ၏။ ။နိဗ္ဗိန္ဒဘာဂိယသီလကား တသက်
ပန်ကာလပတ်လုံး စားသုံး၍မကုန်နိုင်အောင် ရသည့်နှင့်တူ၏။

ဤသို့သော ဥပမာကို ထောက်ထားဆင်ခြင်၍ ပြုကြကုန်ရ၏။

တနည်းကား.....၁။ ဂေါပါလ ဥပုသ်။ ၂။ နိဂဏ္ဌ ဥပုသ်။
၃။ အရိယာဥပုသ် ဟူ၍ သုံးပါးရှိ၏။ ။ထို
သုံးပါးတို့တွင်။

ဂေါပါလဥပုသ် ဟူသည်ကား နွားကျောင်းသား နွား
ကျောင်းသည်နှင့် တူ
၏။ နွားကျောင်းသားတို့မည်သည်ကား ယနေ့မှာ ရေကြည်ရာ မြက်
နွဲ့ရာ နွားကိုကျောင်း၍ နွားရှင်ထံသို့ အပ်ခဲ့ရချေပြီ၊ နက်ဖြန်ခါ
အဘယ်အရပ်မှာ မြက်ရေပေါပါလိမ့်မည်နည်း၊ အဘယ်အရပ်မှာ
နွားကျောင်းရပါမည်နည်းဟု အောက်မေ့၍ အိပ်သကဲ့သို့ ထိုအတူ
ဥပုသ်စောင့်သောသူသည် ယနေ့မှာ ဤထမင်း လက်သုပ် ဟင်း-
လျာတို့ကို စားခဲ့ရပေပြီ၊ နက်ဖြန် ဥပုသ်အထွက်ကို အဘယ်
ထမင်း အဘယ်လက်သုပ် ဟင်းလျာနှင့်စားရပါမည်နည်း၊ အသူက
ကျွေးပါမည်နည်းဟူ၍ အစားအသောက်ကိုသာ အောက်မေ့၍
စောင့်သောဥပုသ်သည် ဂေါပါလဥပုသ်မည်၏။

နိဂဏ္ဌဥပုသ်ဟူသည် ကားတိတ္ထိ ဆရာတို့သည် မိမိတို့၏
တပည့်တို့ကို ဟယ်အချင်းတို့၊

ဤ အရပ်ကို အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်၊ ဆယ်ယူဇနာ
အတွင်း၌သာ ကြဉ်ရှောင်၍ ဆယ်ယူဇနာ၏ အပ၌ ဖြစ်သော
သတ္တဝါတို့ကို သတ်သော်၎င်း၊ ဥစ္စာကိုခိုးသော်၎င်း၊ အပြစ်မရှိဟု
ဆုံးမ၏။ ထိုတိတ္ထိဆရာတို့ နည်းအတိုင်း စောင့်ရှောက် ဆောက်
တည်သော ဥပုသ်သည် နိဂဏ္ဌဥပုသ်မည်၏။

အရိယဥပုသ်မည်သည် ကား.....ယနေ့သည် မြတ်သောသီလ
ကို ဆောက်တည်ရပေပြီ။

အညစ်အကြေး ရှိသော အဝတ်ပုဆိုးကို ဆပ်ပြာစသည်ဖြင့်
ဖွပ်လျှော်သကဲ့သို့၎င်း၊ ဦးခေါင်းတို့ကို တရော်ကင်ပွန်း ဆပ်ပြာ
တို့ဖြင့် ဖွပ်လျှော်သကဲ့သို့၎င်း၊ ငါ၏ကိုယ်တွင်း၌ရှိသော ကိလေသာ
တည်းဟူသော အညစ်အကြေးကို သမထ၊ ဝိပဿနာ ဟည်းဟူ
သော တရော်ကင်ပွန်း ဆပ်ပြာတို့ဖြင့် ဆေးကြော ဖွပ်လျှော်မှ
စင်မည်ဟု နှလုံးသွင်း၍ “ဗုဒ္ဓါနုဿတိ” စသော သမထကမ္မဋ္ဌာန်း၊
အနိစ္စ-အစရှိသော ဝိပဿနာ—ကို အားထုတ် ဆောက်တည်သော
ဥပုသ်သည် အရိယဥပုသ်မည်၏။

ထို ၃-ပါးတို့တွင် ဂေါပါလဥပုသ်သည် အကျိုးကားရှိ၏။
မဟပ္ပလ^၁ မဖြစ်ချေ။ ။နိဂဏ္ဌဥပုသ်သည် ဥပုသ်ဟူ၍သာ အမည်
ရ၏။ အကျိုးအာနိသင်မရှိ။ ။အရိယဥပုသ်သည်ကား နေရောင် လ
ရောင်ကဲ့သို့ ထွန်းတောက်ပ၍ ကျယ်ဝန်းကြီးမားသော အကျိုးရှိ၏။

မျက်မှောက်၌ ခံစားအပ်သော အကျိုးကား.....ငါတို့မြတ်စွာ
ဘုရား သည်

သဒဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ
သောအခါ ဒါယကာတယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားထံ ဥပုသ်ခံရာ
မြတ်စွာဘုရားက ဒါယကာ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်၍ ဆောက်တည်

၁။ မဟပ္ပလ-ကြီးကျယ်သောအကျိုး။

လေဟု မိန့်တော်မူလိုက်၏။ ဥပါသကာလည်း ကျောင်းတော်က တ
တိုင်ခန့်လောက်တွင် တောအုပ်သို့ဝင်ပြီးလျှင် တခုသော ပညောင်
ပင်ရင်းသို့ကပ်၍ ဂြောဠဦးစွာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်း၍
အစဉ်အတိုင်း ပွားလေ၏။ ထိုအခါ ပညောင်ပင်သို့ အစဉ်လာသော
ရုက္ခဗိုးတို့သည် ဥပါသကာ၏ အမူအရာကို ကြည့်ကြကုန်၏။ မတုန်
မလှုပ်သော ဣန္ဒြေဖြင့် ဘာဝနာကို ပွားသောအဖြစ်ကို နှစ်သက်
လေ၍ ထိုခဏ၌ နတ်တို့တိုင်ပင်ပြီးလျှင် ရတနာချနစ်ပါးတို့ကို ဝါး
တထောက်ပမာဏပုံ၍ လူယောင်ဆောင်လျက် ဥပါသကာ ယူ
တော့ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထိုအခါ ဥပါသကာလည်း မတုန် မလှုပ်နေ၍
ငါသည် ဤဥစ္စာတို့ကို အဘယ်သို့ ဆောင်ရွက်အံ့နည်းဟု ကြံ၏။
ထိုသို့ကြံသောခဏ၌ လှည်းငါးရာ ရောက်လာ၍ ငါတို့တင်မည်
ဆို၏။ ဥပါသကာလည်း ကောင်း၏ တင်လော့ဟုဆို၍ တင်စေ၏။
ထို့နောက် ရထားတစ်စီးယူခဲ့၍ ဥပါသကာ ဤရထားကိုစီး၍ ရွှေက
သွားလော့ဟုဆို၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့သွား၍ ကျောင်း
တော်ကို ရောက်လျှင် ကျောင်းတော်တလင်း၌ လှည်းတို့ကို
သွင်းစေ၍ ဘုရားသခင် အထံသို့ ဝင်ပြီးလျှင် ကျောင်းအသုံး
အဆောင် သံဃာတော်တို့အသုံးအဆောင် အလို့ငှါလှူလျှင် အာနန္ဒာ
ကိုခေါ်၍ ပြတော်မူမှ အရှင်အာနန္ဒာလည်း ကျောင်းအရံစောင့်
တို့ကိုခေါ်၍ လျှောက်ပတ်ရာအရပ်၌ သိမ်းထားစေ၏။

ဤကား-မျက်မှောက်၌ခံစားအပ်သော အကျိုးတည်း။

ဒါရူဟနလုလင် ဝတ္ထု.....အနာထပိဏ် သူဌေး၏ အမှုလုပ်ဖြစ်
သော ဒါရူဟန လုလင်သည် တနေ့
သောလပြည့်နေ့၌ ဝါခင်းတောသို့ နံနက်စောစော သွားလေ၍
မွန်းမတ်မတ်တည့်မှ လာ၍ အိမ်၌ ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်ငြိမ်နေကြသည်ကို
ကြည့်၍ ယနေ့ အဘယ်ကိစ္စရှိ၍ ဆိတ်ဆိတ် ငြိမ်ငြိမ် နေကြ
သနည်းဟုမေးလျှင် ယနေ့သည် လပြည့်နေ့ဖြစ်၍ ငါတို့အိမ်လုံး
ဥပုသ်စောင့်ကြ၍ ဆိတ်ဆိတ် နေသည် လုလင် ဟု ဆိုသော်

အကျွန်ုပ်လည်းစောင့်လျှင် ရပါဦးမည်လောဟုမေး၏။ ရပါ၏ဟု ဆိုလျှင် အနာထပိဏ်သူဌေးထံခံ၍ ဆောက်တည်လေ၏။ နံနက် ကပင် ထမင်းစား၍ ညဉ့်အခါ ပြင်းစွာသော လေနာထသည် တွင် လုလင်စတုမရကို သောက်လော့ဟုဆိုလျှင် ယာရှင် သူဌေး တို့ သောက်ပါသလောဟု မေး၏။ ငါတို့မှာ အကြောင်း မရှိ၍ မသောက်ပြီဟုဆိုလျှင် အကျွန်ုပ်လည်း မသောက်ပြီဟု ဝေဒနာ ကိုသည်းခံလျက် နံနက်အရုဏ်တက်ခါနီး အခါ ခန္ဓာကွယ်ခဲ့၍ တခုသော ကောအုပ်၌ ပညောင်ပင်ကြီးတွင် ရုက္ခစိုးဖြစ်လေ ၏။ ။ထိုအခါရသေ့ငါးရာတို့သည် ထိုပညောင်ပင် အောက်သို့ ရောက်လာ၍ အရိပ်ခိုကြရာ ရသေ့ကြီးသည် ဤသို့ကြံ၏။ ဩော်- ပညောင်ပင်ရင်း၌ တန်ခိုးကြီးသောနတ်တို့ ရှိပါမူကား ငါတို့ကို သောက်ရေများ ပေးပါလျှင် ကောင်းလေစွဟု အောက်မေ့သော ခဏ၌ အသီးအသီး အိုးငါးရာတို့သည် သောက်ရေခွက်နှင့်တကွ ဖြစ်ကြ၍ သောက်ချိုးရလေ၏။ သောက်ချိုးပြီးလျှင် ဩော် တန်ခိုး ကြီးသော အရှင်နတ်မင်း အကျွန်ုပ်တို့သည် ဆာမွတ်လေစွတကား ဟု အောက်မေ့ဆဲသော ခဏ၌ ရွှေခွက်ငါးရာနှင့် နတ်ဩဇာ အပြည့်ထည့်၍ရောက်လာ၏။ ရသေ့တို့သည် စားသောက် သုံးဆောင် ပြီးလျှင် ရွှေခွက်တို့သည် ကွယ်လေ၏။

ဤကား- မွန်းတည့်အခါမှ တဝက်အချိန်ကို ဆောက်တည်ရသော သီလ၏အကျိုးဆက်တည်း။

ထင်းခွေယောက်ျားဝတ္ထု.....လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌လည်း မဟာဓန သူဌေး၏ အမှုလုပ် ထင်းခွေယောက်ျားသည် တနေ့သောလပြည့် နေ့၌ နံနက်စာစားမှီ တောသို့သွား၍ ပြန်ခဲ့သော် မွန်းတည့်အခါမှ ရောက်လာ၍ အိမ်၌ဆိတ်ဆိတ်နေသည်ကို မြင်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် ယနေ့ဆိတ်ဆိတ်နေရသနည်းဟုမေးသော် ဥပုသ်နေ့ဖြစ်၍ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်ဟုဆိုလျှင် အကျွန်ုပ်လည်း စောင့်လိုပါသည် ဟုဆို၍ မဟာဓန သူဌေးထံ ခံ၍ဆောက်တည်လေလျှင် ညဉ့်အခါ

လေနာပြင်းစွာနာ၍ နံနက်အခါကြမ်းပြင်မှာထုတ်၍ ဆေး ကုမကြ သည်တွင် မင်းနှင့်မိဖုရားသည် ဆင်စီး၍လာသဖြင့် ဆင်ပေါ်က မိဖုရားကံကြဉ်းလျက် အသက်ကုန်ခဲ့၍ မိဖုရားဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ နေသဖြင့် ဖွားလော့အခါ ဥဒယ သတို့သားဟု အမည်ပေးလျက် ခမည် တော် နတ်ရှာလာသဖြင့် ပြည်ကြီးစည်းစိမ်ကို ခံစားရခြင်း။

ပုဏ္ဏားတရားသူကြီးဝတ္ထု... တနည်းလည်း ထိုဗာဏသီ ပြည်၌ တရား ဆုံးဖြတ်သော ပုဏ္ဏား တရားသူကြီးသည် နေ့အတွဲ၌ တံရိုးစာ၍ ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင် ညဉ့်အတွက် ဥပုသ်စောင့်၍ ဥပုသ်သည်မ တယောက်ကို သရက်သီး သံလုံး လှူခဲ့ဘူးသော ကောင်းမှုကြောင့် သုံးယူဇနာ ရှိသော သရက်ဥယျာဉ်၌ ညဉ့်ကိုရွှေဗိမာန်နှင့် နတ်သွေးအပေါင်းဖြီရံ ၍ဥပုသ်အကျိုးကြောင့် ခံစားရ၏။ နေ့ကိုပေါက်ဝူးပမာဏရှိသော လက်သည်းဖြင့် ကျောက်ကုန်းသား ပေါင်သား သလုံးသား တို့ကို ပဲ့၍ စားခြင်း။ ။ဤသို့ပြုအပ်သော ဝတ္ထု သက်သေတို့ကို အောက် မွေ၍ ဥပုသ်သီလတည်းပူသော ကောင်းမှုကို အားထုတ်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည်—

ဟိနေနသီလေန ရာဇကုလေ၊ မဇ္ဈိမေန ဒေဝလောကေ။

ပဏီတေန ဗြဟ္မလောကေ။

ပူ၍ ဟောတော်မူ၏။

အနက်ကား၊ ...သိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဟိနေန၊ ယုတ်သော။

သီလေန၊ သီလကြောင့်။ ရာဇကုလေ၊ မင်းမျိုး ၌။ ဥပ္ပဒန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မဇ္ဈိမေန၊ အလယ်ဖြစ်သော။ သီလေန၊ သီလ ကြောင့်။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၌။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ် ကုန်၏။ ပဏီတေန၊ မြတ်သော။ သီလေန၊ သီလကြောင့်။ ဗြဟ္မလော ကေ၊ ဗြဟ္မာပြည်၌။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဤသို့ ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို ထောက်ရှု ဆင်ခြင်၍ အား ထုတ်ကုန်ရာ၏။

သီလကသာပြီး၏။

ဘာဝနာ

ဤသို့ သီလကိုပြုပြီး၍ ယခုအခါ၌ ဘာဝနာကို ပြပေအံ့။

ဘာဝနာသည် သမထ ဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာ-ဘာဝနာဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ကသိုဏ်းဆယ်ပါး၊ အသုဘဆယ်ပါး၊ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားလေးပါး၊ အာဟာရေ ပဋိကူလ သညာတပါး၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနိတပါး၊ အာရူပ္ပလေးပါး၊ အနုဿတိဆယ်ပါး၊ ဤလေးဆယ်တို့သည် သမထမည်ကုန်၏။

သမထမည်ပုံ ..အဘယ့်ကြောင့် သမထမည်သနည်း နိဝရဏံ သမေတိတိ သမထော-ဟူ၍ ဆိုသောကြောင့် သမထမည်၏။ ယံဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်တရားသဘောသည်။ နိဝရဏံ၊ နိဝရဏကို။ သမေတိ၊ ငြိမ်းစေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ငြိမ်းစေတတ်သောသတ္တိကြောင့်။ တံဓမ္မဇာတံ၊ ထိုတရားသဘောသည်။ သမထော၊ သမထမည်၏။

အနိစ္စလက္ခဏာ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ၊ အနတ္တလက္ခဏာ၊ ဤ ၃-ပါး ကား ဝိပဿနာမည်၏။

ဝိပဿနာမည်ပုံအဘယ့်ကြောင့် ဝိပဿနာမည်သနည်း ဝိသုဒ္ဓေန ပဿတိတိ ဝိပဿနာ ဟူ၍ ဆိုသောကြောင့် ဝိပဿနာမည်၏။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ စင်ကြယ်သဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာမည်၏။

တနည်းကား။ ။ဝိဝိဓကာရဏေဟိ ပဿတိတိ ဝိပဿနာ။ ဝိဝိဓကာရဏေဟိ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာမည်၏။

ဘာဝနာထိုနှစ်ပါးကို အဖန်တလဲလဲ စီးဖြန်းခြင်းသည် ဘာဝနာမည်၏။

ထိုသမထကမ္မဋ္ဌာန်းလေးဆယ်တို့တွင် ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို ရှေးဦးစွာစီးဖြန်းရာ၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း သမ္မာပဒိုပတ် ကျင့်ဝတ်မြတ်ကို ညွှန်ပေသော ဆရာဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို ရှေးဦးစွာ စီးဖြန်းပွားများစေရာ၏။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိအကျိုး.....ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို မပြတ်စီးဖြန်းရခြင်း အောက်မေ့ရခြင်းအကျိုးကား ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ ချင်းသာစီးပွားနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဘေးဒဏ်၊ ရန်မာန်၊ အန္တရာယ်တို့ကိုလည်း ဆီးကာတားမြစ်နိုင်၏။ ထိုအကြောင်းကို ဤသို့သိရာ၏။

နန္ဒဝါဏီဇဝတ္ထု.....ငါတို့မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည်၏ အနီးဖြစ်သော မိဂဒါဝန်တော၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ နန္ဒဝါဏီဇဖြစ်သော ကုန်သည်တဦးသည် ဘုရားသခင်ထံ ဆည်းကပ်၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို မပြတ်စီးဖြန်းလေ့လာဆောင်ရွက်၏။ တရံရောအခါ ကာလိင်္ဂရာဇ်ပြည်သို့ သင်္ဘောလွှင့်၍ကုန်ရောင်းသွားလေသော် တယောက်သော အမတ်သည် မြို့သို့လှည့်ပတ်ရာ နန္ဒဝါဏီဇ ကုန်သည်၏ မယားကို မြင်၍ မဆောက်တည်နိုင်ဘဲ အလွန်တပ်မက်မောသည် ဖြစ်၍ လင်ရှိသည် မရှိသည်ကို စုံစမ်းမေးမြန်းသော် လင်ရှိကြောင်းကို သိ၍ ငါ့စကားကို လိုက်နာပါ လင်၏အမှုကို ငါ့တာဝန်စေဟု ဆိုလေရာတွင် လင်ရှိလျက်ကို အဘယ့်သို့ နားထောင်ရပါအံ့နည်းဟု ဆိုလိုက်၍ လင်ကိုသေအောင်ကြံအံ့ဟု အောက်မေ့၍ အသက်သွင်းတတ်သော ဇိဝကဆေးသမားကို ခေါ်ပြီးလျှင် အသင်သည် သူသေကို ဖုတ်သွင်း၍ နန္ဒဝါဏီဇကို သတ်နိုင်ပါမည်ဖြစ်လျှင် အသပြာတထောင် ငါပေးမည်ဆိုသော် ကောင်းပါပြီဟုဝန်ခံ၍ သုသာန်ကို အမတ်နှင့်ဆေးသမား သွားကြ၍ တခုသောရုပ်အင်္ဂါ မပျက်သေးသော သူသေကောင်ကို တွေ့၍ ဖုတ်သွင်းသော် ထ၍လာ၏။ အမတ်လည်းဝမြန်စွာ အစာစားစေ၍ သန်လျက်

ပေးပြီးလျှင် ဤအရပ်၌ နန္ဒဝါဏီဇကို သတ်ချေဟုစေလိုက်လျှင် ထိုဖုတ်ကောင်သည်သွားလေ၏။ နန္ဒဝါဏီဇလည်း ပဲ့စင်၌ထိုင်၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို စီးဖြန်း၍ နေခိုက်နှင့်ကြို၍ပြန်ခဲ့၏။ ဆေးသမားလည်း သေပြီလောဟုမေး၏။ ဖုတ်ကောင်လည်း သံဘံတိုင်းကာ၍ မဝင်နိုင်ဟု ဆို၏။

တဖန် အသစ်လွှတ်ပြန်၍ ထိုဖုတ်ကောင်လည်းသွား၍ ရှေးနည်းအတူ ပြန်ခဲ့၏။ သေပြီလောဟုမေးသော် ကျောက်တံတိုင်းကာ၍ မဝင်နိုင်ဟုဆို၏။ နောက်အသစ်တကောင်ကို ဖုတ်သွင်း၍ လွှတ်လိုက်ပြန်၏။ ရှေးနည်းအတူပြန်ခဲ့၏။ ဆေးသမားလည်း သေပြီလောဟုမေး၏။ ဖုတ်ကောင်လည်း စကားမဆို ဆေးသမားနှင့် အမတ်ကိုသာ သန်လျက်ဖြင့်ဖြတ်၏။ ထိုအကြောင်းကို မြင်သောသူတို့သည် ပြောကြ၍ ဗာရာဏသီတပြည်လုံး အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ရှိကြလေကုန်၏။ ဤသို့ကျေးဇူးနှင့်ပြည့်စုံသော ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို ရှေးဦးစွာ စီးဖြန်းရာ၏။

ချနစ်နှစ်ရွယ်သူငယ်ဝတ္ထု.....တနည်းကား မြတ်စွာဘုရား သခင်သည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော် မူသောအခါ ထိုရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ နေသော ခုနစ်နှစ်သားရှိသော သူငယ်တယောက်သည် မိဘတို့သင်၍—

ဗုဒ္ဓေါ မေ သရဏံ အညံ နတ္ထိ။
ဓမ္မော မေ သရဏံ အညံ နတ္ထိ။
သံဃော မေ သရဏံ အညံ နတ္ထိ။

ဟူ၍သွားတိုင်း လာတိုင်း နေရင်း ထိုင်ရင်း အိပ်ရာကနိုးတိုင်း စီးဖြန်း၏။ တရံရောအခါ အဘနှင့်ထင်းတောသို့သွား၍ လှည်းနှင့်ပြန်ခဲ့ကြသော် မြို့တံခါးပိတ်၍ မဝင်ရသောကြောင့် မြို့အပြင်၌ သားအဘအိပ်ကြရ၏။ ညဉ့်အခါ၌ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနတ်ဘီလူးတယောက် သမ္မာဒိဋ္ဌိနတ်ဘီလူးတယောက် မြို့နားကိုလည်၍လေးကြသည်တွင်

လှည်းအောက်၌ အိပ်နေကြသော သားအဘနှစ်ယောက်ကို မြင်၍
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနတ်ဘီလူးသည် သူငယ်၏ခြေကိုကိုင်ဆွဲ၏။ သူငယ်လည်း
အဘနှိုးသည်ထင်ပြီးလျှင်—

ဗုဒ္ဓေါ မေ သရဏံ အညံ နတ္ထိ။

မဗ္ဗော မေ သရဏံ အညံ နတ္ထိ။

သံဃော မေ သရဏံ အညံ နတ္ထိ။

ဟုဆိုသောအသံကိုကြားလျှင် ဟယ်နတ်မိုက် နှင်အဘယ့်ကြောင့်
ဘုရားတပည့်သား သူတော်ကောင်းကို ဆွဲဘိသနည်း နင့်ကို
ငါသန်လျက်နှင့် ခုတ်ရမည်လောဟု သမ္မာဒိဋ္ဌိနတ်ဘီလူးကမေး
လျှင် အရှင်နတ်မင်း မသိ၍ဆွဲမိပါသည် ကျွန်ုပ်ကန်တော့ပါမည်
ဆို၏။ အဘယ်သို့ ကန်တော့ပါမည်နည်းဟု မေးလျှင် အဘယ်သို့
ကန်တော့ရပါအံ့နည်းဟု မေးပြန်က သမ္မာဒိဋ္ဌိနတ်ကလည်း ရွှေ
ခွက်နှင့် ဘောဇဉ်ကိုထည့်၍ ကန်တော့မှ ချမ်းသာရအံ့ဟု ဆိုလျှင်
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနတ်ကလည်း ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးနန်းတော်သို့ ဝင်၍ စား
တော်ရွှေခွက်နှင့်တကွ ဘောဇဉ်ကို ယူခဲ့၍ သူငယ်သားအဘကို
နှိုး၍ အသင်တို့ကို ဘုရားသခင်တပည့်မှန်း မသိ၍ ပြစ်မှားမိပေ
သည် ပြစ်မှားမိသော အပြစ်မှ ချမ်းသာရပါစေ ငါကန်တော့ပါ၏
ဟု ဆို၍ ရွှေခွက်နှင့် ဘောဇဉ်ကိုပူဇော်ပေ၏။

ထိုသို့ပူဇော်၍ နတ်တို့သည် ကွယ်လေသော် မိုးသောက်သော
အခါ စားတော်ရွှေခွက်ကို မတွေ့၍ နန်းတွင်း၌ရှာသော်လည်း မရ
သောကြောင့် မြို့ပြင်သို့ လွှတ်၍ရှာစေသော် ထိုသားအဘ နှစ်
ယောက်တို့ လှည်း၌တွေ့၍ ကြိုးတို့ဖြင့် ချည်ယူကြလေကုန်၏။ မင်း
ထံသို့ရောက်လေသော် အဘယ်သူနည်းဟု မေးတော်မူလျှင် စား
တော်ရွှေခွက်ကိုခိုးသော ခိုးသူသားအဘကိုမြို့ပြင်၌လှည်းနှင့်တွေ့ခဲ့
ကြောင်းကို လျှောက်လေသော် ဟယ်လုလင်သားအဘတို့ အဘယ့်
ကြောင့်ရွှေခွက်ကို ခိုးယူသနည်းဟု မေးတော်မူက ထိုသားအဘ
ကလည်း ဤသို့လျှောက်၏ အရှင်မင်းကြီး ရွှေခွက်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်

တို့သားအဘ မခိုးယူပါ အရှင်မင်းကြီး၏ နန်းတော်တွင်းကိုလည်း ညဉ့်အခါမဆိုထားဘဲဦး နေ့ကိုမျှမရောက် မဝင်ဘူးပါ အကျွန်ုပ်တို့ သားအဘသည် ဘုရားသခင်ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသာ ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်လျက် နေ့ညဉ့်မပြတ် စီးဖြန်း၍နေပါသည်။ ယနေ့ညဉ့် နတ်ဘီလူးတယောက်လာ၍ အသင်တို့ကို ဘုရားသခင်တပည့် မှန်း မသိ၍ ငါစားမည်ဆွဲမိပါသည် ဘုရားသခင် ဂုဏ်ကျေးဇူး ကို အသင်တို့သားအဘ စီးဖြန်းမှ ဘုရားသခင် တပည့်မှန်းသိ၍ ငါဆွဲမိသည့်အပြစ်ကို သည်းခံတော်မူပါ ငါကန်တော့ပါ၏ဟု ဆို၍ပေးလာသည် အကျွန်ုပ်တို့ မခိုးမယူပါဟုလျှောက်လေသော် မင်းကြီးလည်း ဤသူ့ စကားဟုတ်မည် မဟုတ်မည်ကို ဘုရားသခင် သာ သိနိုင်တော့မည်ဟု နံနက်စာထမင်းစားပြီးလျှင် ကျောင်းသို့ သွား၍ မြတ်စွာဘုရားထံ ထိုအကြောင်းကို လျှောက်လေသော် ဘုရားသခင်လည်းဟုတ်၏။ ဤသို့ဆိုတိုင်းမလွဲပေ ငါမြင်တော်မူ၏။ ဟုမိန့်တော်မူလျှင် “ဪ-အံ့ဘွယ်ရှိပေစွတကား။ မြတ်စွာဘုရား ၏ ကျေးဇူးတော်ဂုဏ်တော်တို့သည် ပြုခဲ့နိုင်သော အမှုကိုပင် ကြားရပေသည်” ဟု ချီးမွမ်းလျှင်--မင်းကြီးလည်း ရတနာသုံးပါး တို့၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ကောင်းစွာ အောက်မေ့ရာ၏။ ရှေးပညာရှိတို့ သည် ဤမျှမကသေးဟု မိန့်တော်မူ၍ရှေးအကြောင်းကိုဟောတော် မူ၏။

သုဘဒ္ဒါလုလင် ဝတ္ထု ... မင်းကြီး ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ

ဗာရာဏသီပြည်၌ တိဿဘုရား

လက်ထက် ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်မင်းပြု၏။ ထိုဗာရာဏသီပြည်၌ ထင်း ခွေ၍ အသက်မွေးသော သုဘဒ္ဒါအမည်ရှိသော လုလင်သည် အခါ ခပ်သိမ်း၌ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကိုသာ ရွက်ဆောင်၍ သရဏဂုံ ဆောက် တည်လျက် တနေ့မပြတ်စီးဖြန်း သရဏ္ဍာယ်၏။ တရံရောအခါ ထင်းခွေသွားရာ၌ပင်ပန်း၍ သစ်ပင်အောက်၌နေ၍ ဘုရားကျေးဇူး ကိုအောက်မေ့စဉ် သိကြားမင်းသည်လာ၍ အသင်သုဘဒ္ဒါ အဘယ် ကိုအောက်မေ့သနည်းဟု မေးသော် အသင်ကား အသူနည်းဟု

မေး၏။ ငါသိကြားဟုဆိုသော် အရှင်သိကြားမင်း အကျွန်ုပ်တရား သခင်ကျေးဇူးကို အောက်မေ့၏။ ဆိုလျှင် သာဓုအနုမောဒနာပြု၍ အသင်သည် ဥစ္စာကို လိုသလော ပြည်၏စည်းစိမ်ကို လိုသလော ဟုမေး၏။ အကျွန်ုပ်သည် ပြည်၏စည်းစိမ်ကို လိုပါ၏—ဟု ဆိုလျှင် အဘယ်မျှခန့်ကြာအောင် လိုသနည်းဟု-မေးသော် အသက်နှင့်အမျှ လိုပါသည်ဟုဆို၏။ အသက်နှင့်အမျှ ငါမပေးနိုင်ဟု ဆိုလျှင် ဆယ် နှစ်ကိုပေးပါဟု ဆို၏။ ဆယ်နှစ်လည်းမပေးနိုင်ဟုဆိုသော် အဆင့် ဆင့် ဆုတ်လေ၍ တနှစ်ကျအောင်မျှ မပေးရှိလေက အရှင်သိကြား မင်း အလိုရှိရာ ပေးပါလော့ဟုဆိုလျှင် တနေ့နှင့်တညဉ့်တွက်ကို သာ ပေး၏ဟုဆို၍ ကွယ်လေ၏။

သုဘဒ္ဒါလုလင်လည်း ထင်းထမ်း၍ သွားလေသော် ရမ္မာဝတီ ပြည်သို့ ခဏခြင်းရောက်၍ မြို့အရှေ့ ပညောင်ပင် အောက်တွင် ထင်းထမ်းကိုချ၍ ငါသည်လမ်းမှားခဲ့ပြီ ငါတို့ပြည်မဟုတ်တကား ယနေ့ သည်တွင် အိပ်တော့မည်ဟု အိပ်လေ၏။ ထိုရမ္မာဝတီပြည်၌ လည်း မင်းဆက်ပြတ်၍ ဖုဿရထားလွှတ်သော် ထိုသုဘဒ္ဒါ လုလင်၏ ခြေရင်း၌ဆိုက်လေ၏။ မှူးမတ် ပုရောဟိတ်တို့လည်း လက်နက်မျိုး တုရိယာမျိုးတို့ကို တပြိုင်နက် တီးမှုတ်ကြသော် လည်း သုဘဒ္ဒါလုလင်သည် ဦးခေါင်းခြုံကို ဖွင့်၍ကြည့်ပြီးမှ ခြုံ၍ နေမြဲနေလေ၏။ ပုရောဟိတ်တို့သည်လည်း လက္ခဏာကြီးငယ်ကို ကြည့်၍ ဤသူသည် ပြည်ကြီးအစီးအပွားကို ဆောင်ရွက်မည့်သူ ဟုသိ၍ နှိုးကြားပြီးလျှင် ပြည်သို့ဆောင်၍ ရာဇဝိသိက်ကိုသွန်း၏။ သုဘဒ္ဒါမင်းလည်း ငါသည်တနေ့နှင့်တညဉ့်သာ သိကြားပေးသော စည်းစိမ်ဖြစ်ချေသည်ဟုတိုက်များစွာမှတော့နာတို့ကိုဖွင့်လှစ်စေ၍ ကြီးစွာသောအဏ္ဏကိုပေး၏။ နတ်တို့ကိုလည်း နန်းဦး၌ကျွေးမွေး၏။ ထိုအခါ နတ်တို့သည်လည်း အလွန်နှစ်သက်ကြ၍ သုဘဒ္ဒါကို အသက်နှင့်အမျှ ပေးတော်မူပါဟုတောင်းပန်၍ သိကြားမင်းလည်း နတ်တို့အလိုရှိတိုင်း တည်စေလောဟု အခွင့်ပေးလိုက်၍ အနှစ် တသိန်း ကာလပတ်လုံး မင်းစည်းစိမ်ကိုခံစား၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှု

ကို အားထုတ်လျက် စုတေသောအခါ နတ်ပြည်၌ဖြစ်လေ၏--ဟု
ဟောတော်မူသော တရားတော်အဆုံး၌ မိမိသာရမင်းသည် ထို
ထင်းခွေသားအဘကို များစွာသော ဆု လာဘ်သပ္ပကာပေး၏။

ဤသို့ ကျမ်းဂန်သက်သေ ထုံးဥပဒေကိုမှီ၍ ဘုရားကျေးဇူးတော်ကို
ဦးစွာအားထုတ်ရာ၏။

ဤသို့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို အားထုတ်ပြီးမှ မိမိစရိုက်နှင့်လျော်
သော တခုခုသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်စီးဖြန်းရာ၏။ ဤသို့စရိုက်
နှင့်လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်၍ မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်းကို
ကား ဝတ္ထုကျမ်းဂန်သက်သေဖြင့် ပြဆိုပေအံ့။

ရဟန်းတပါးဝတ္ထု -- ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ မြတ်စွာဘုရား သီတင်း
သုံးနေဟော် မူသောအခါ တဦးသော
ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ယူ၍ တောသို့ဝင်လေ
သော် တရံရောအခါ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးတွေ့မည်လာရာ လမ်း
ခရီး၌ တောမီးလောင်၍ မသွားနိုင်သဖြင့် တခုသောတောင်သို့
တက်ပြီးလျှင် တောင်ထိပ်ကနေ၍ မီးပုံကြီးကို ရှုပြီးလျှင် ငါတို့၏
ကိုယ်တွင်း၌ရှိသော ကိလေသာတို့သည် ဤတောင်၌ အမှိုက်
သစ်ခက်နှင့်တူ၏။ မီးသည် သင်္ခါရတရားကို ကုန်စေတတ်သော
အရဟတ္တဖိုလ်နှင့်တူ၏။ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်မှ ဤသစ်ပင်တို့ကို
လောင်၍ ရှင်းလင်းသကဲ့သို့ ရှိကုန်လတ္တံ့ဟု ကြံ၍နေသည်ကို
မြတ်စွာဘုရားသည် ယူစနာသုံးဆယ်ရှိသောခရီး ဂန္ဓကုဒိုတိုက်က
မြင်တော်မူ၍ 'ဩဘာသ' အရောင်တော်ကို လွှတ်တော်မူလျက်
ရဟန်း သင်ကြံတိုင်းဟုတ်၏။ ကိုယ်တွင်း၌ရှိသော သစ်ပင်နှင့်
တူသော ကိလေသာကို လောင်စေတတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်
တည်းဟူသော မီးကို ဝိပဿနာတည်းဟူသော လေဖြင့်ထုတ်

၁။ ဩဘာသ-(ပါဠိ)အရောင်။

၂။ ဩဘာသအရောင်တော်ကို-ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ပါးကို ဆိုလို
သည်။ ဩဘာသ အရောင်ဟူ၍သီးခြားမရှိ။

မှုတ်လေဟုမိန့်တော်မူလေသော် ဪဩ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ငါ့ကိုတိုက်တွန်းတော်မူပေသည်ဟု ခယ'ဝယ'-တရားကိုရှုသဖြင့် ခဏခြင်း၌ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်၍ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် သွားလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားအထံတော်သို့ ရောက်လေ၏။

ရဟန်းတပါးဝတ္ထု ထိုသာဝတ္ထုပြည်၌ပင် ရဟန်းတပါး သည် ပဿနဒီ ကောသလမင်း၏ ဥယျာဉ်သို့ဝင်၍ “တစပဉ္စက” စသော ကာယာနုပဿနာကို အားထုတ်၍နေခိုက် တယောက်သောပြည့်တန်ဆာမသည် မိမိနှင့် အချိန်းအချက်ရှိသော ယောကျ်ားကို စောင့်၍နေသော် မလာ၍ ရဟန်းထံကပ်ပြီးလျှင် ရှင်ရဟန်းနှင့် ငါ ပေါင်းဘော်၍ လူအဖြစ်ဖြင့် ကုသိုလ်ကိုအားထုတ်ရသော် ကောင်းပါ၏ဟု မိန်းမပရိယာယ်^၁ မာယာ^၂ဖြင့် လှည့်ပတ်ဖြားယောင်းလာသည်ကို ရဟန်းသည်ဤသို့ ကြံ၍ ငါ၏ကမ္မဋ္ဌာန်း အန္တရာယ်ကို ဤသို့ပြုလာခြင်းသည် မလျှောက်ပတ်သောအမှုတည်း ဥပမာကား ရောင်ခြည်တထောင် ဆောင်သောနေကို တိမ်မှေးရှက် ဖုံးလွှမ်းလာသကဲ့သို့ ဝိပဿနာ၏ အညစ်အကြေးဖြစ်ခဲ့၏။ သံသရာ၏ အနှောင်အဖွဲ့ပြုခဲ့၏—ဟု ကြံစည် ဆဲခဏ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂန္ဓကုဒိုတိုက်ကမြင်တော်မူ၍ ရဟန်း ကျူး၊ မြောင်း၊ ပစ္စင်၊ ရင်တား၊ လက်နက်၊ ကိရိယာနှင့် ပြည့်စုံသော တိုင်းပြည်မြို့ရွာတို့ကို ရန်သူမဖောက်နိုင်ချေ ထို့အတူ ရန်သူဖြစ် သော ကိလေသာတို့ကို ဝိပဿနာ တည်းဟူသောလက်နက်ဖြင့် သတိပြု၍ ဝိရိယတည်းဟူသော ကျူး၊ မြောင်း၊ ပစ္စင်—သမာဓိ တည်းဟူသော ရင်တားကို လုံစွာအားထုတ်လေဟု ဩဘာသ

၁။ ခယ-ကုန်ခန်းခြင်း။

၂။ ဝယ-ပျက်စီးခြင်း။

၃။ တစပဉ္စက-အရေလျှင် ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော တရားစုံ။

၄။ ပရိယာယ်-ပရိယာယ(ပါဠိ)အကြောင်းတမျိုး။

၅။ မာယာ-(ပါဠိ)လှည့်ပတ်ခြင်း။

ရောင်ခြည်တော်ကို လွှတ်တော်မူလိုက်လျှင် ထိုခဏ ဘုရား
ကျေးဇူးကို အောက်မေ့၍ ဝိပဿနာဉာဏ်သို့ ရောက်လျက်
တခဏခြင်းအရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်၍ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်လာ၍
မြတ်စွာဘုရားထံရောက်၏။

ရဟန်းငါးရာဝတ္ထု...တရံရောအခါလည်း ငါးရာသောရဟန်း
တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံ အဖူးအမျှော်
လာကြရာ ငွေခါးအတက်၌ ရှင်အာနန္ဒာနှင့်တွေ့၍ရှင်အာနန္ဒာသည်
ရှောင်၍ဆင်းလေ၏။ ရဟန်းတို့လည်း တက်ကြလေ၍ မြတ်စွာ
ဘုရားအထံတော်သို့ ရောက်ကြလေသော် မြတ်စွာဘုရားလည်း
ချစ်သားတို့ မြွေလေးကောင်ကို အဆိပ်နုတ်၍ ငြိမ်းကြပြီလောဟု
မေးသော် မေးတော်မူသောခဏ ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုရ၍ ကြမ်း
ပြင်သို့ကျ၍ ထိုင်သည်ခဏ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ချည်းရောက်၏။
မြတ်စွာဘုရား ကျေးဇူးကို အောက်မေ့ကြ၍ အံ့ဩလျက် လက်ျာ
ရစ်ပူဇော်၍ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် သွားကြလေသော်။ အရှင်
အာနန္ဒာလည်း ကိုယ်လက်သန့်စင်၍ ကုဋိကဆင်း၍ ကျောင်းသို့
တက်လေ၍ မြတ်စွာဘုရားထံ ရောက်လေသော်။ အရှင်ဘုရား
ရဟန်းငါးရာတို့သည် မရောက်လာပါလောဟု လျှောက်လေက
ရောက်လာ၏ဟုမိန့်တော်မူသော် အရှင်ဘုရား အဘယ်မှာနည်းဟု
မေးက သွားကြပြီဟု မိန့်တော်မူလျှင် ဆင်းလာသည်ကို မမြင်ပါ
တကားဟု လျှောက်၏။ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်သွားကြပြီဟု မိန့်တော်
မူသော် အဘယ်အရပ်က ရဟန္တာဖြစ်ကြသနည်းဟု 'မေး
လျှောက်ပြန်လေ၏။ ငါ့ထံရောက်မှ ဖြစ်သတည်းဟု မိန့်တော်မူ
သဖြင့် “အရှင်ဘုရား လျှင်လွန်းစွာတကား”ဟု လျှောက်ပြန်၏။
မြတ်စွာဘုရားလည်း—

အပ္ပကံဝါဗဟုံဝါနဟောတိ၊ သပ္ပုရိသော ဇကဝါရံ
ပိ သုဏိတွာဇာနာတိ။

ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။

အနက်ကား.....အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အပ္ပကံဝါ၊ နည်း၏ဟူ၍၎င်း။
ဗဟံဝါ၊ များ၏ဟူ၍၎င်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။
သပ္ပုရိသော၊ အားထုတ်အပ်သော သမထဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း
ရှိသော သူတော်ကောင်းသည်။ ဧကဝါရံပိ၊ တကြိမ်မျှသော်လည်း။
သဒ္ဓမ္မံ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို။ သုဏှိတွာ၊ နာရ၍။ ဇာနာတိ
ပဿတိ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ရလေ၏။

ထိုကြောင့် ဘာဝနာကို အလေးအမြတ်ပြု၍ အားထုတ်ရာ
သတည်း။

ဘာဝနာပြီး၏။

ဒါန, သီလ, ဘာဝနာ-တို့၌ ဥပမာများ

ထိုသို့ ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ သုံးပါးတို့ကို
ပမာတန္တုပြပေကုန်အံ့။

ဒါနသည်.....အဘနှင့်တူ၏။

သီလသည်.....အမိနှင့်တူ၏။

ဘာဝနာသည်.....ရေမြေကို အစိုးရသော ဘုရင်ဧကရာဇ်
နှင့်တူ၏။

ဘုဟန်ကား.....အဘသည် သွားလာ ရောင်းဝယ် ဖောက်
ကား၍ ထိုသားမယားတို့ကို မငတ်မွတ် မနွမ်း
နယ်စေရအောင် စောင့်သကဲ့သို့ ဒါနသည် နိဗ္ဗာန်မရမီ ကာလပတ်
လုံးအသုံးအဆောင်စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မကြောင့်မကြ သုံးဆောင်
ရအောင် ထောက်မပေတတ်၏။ ။ သီလသည် အဘယ့်ကြောင့်
အမိနှင့်တူသနည်း၊ အမိသည် သားသမီးတို့ကို ချီပိုးထိမ်းပိုက်ရ
ခြင်း၊ သား၌ အညစ်အကြေးတို့ကို မရှိစေရခြင်း၊ ဆာမွတ်သော
အခါ နို့တိုက်ခြင်းတို့ကို ပြုသကဲ့သို့ သီလသည် နိဗ္ဗာန်မရမီကာလ
ပတ်လုံး ချမ်းသာသုခကို ရအောင် စောင့်ရှောက် ပေ၏။ ။

ဘာဝနာသည် ရေမြေသေဋ္ဌနင်း^၁ ပြည့်ရှင်မင်းနှင့် အဘယ်ကဲ့သို့ တူသနည်း။ ထိုမင်း၌စား၍ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ် ကျေပြန်သောသူ ကိုမင်းချစ်၍ ခြီးမြှောက်လေကာ နေခြင်း ညခြင်း မြို့ ကျေးရွာ ထီး ဘွဲ့အမည် ကျေးကျွန် သင်းပင်း ဆင်မြင်းစသော ကြီးကျယ်သော စည်းစိမ်ကို ရလေသကဲ့သို့ သမထ, ပိပဿနာ-ဘာဝနာကို အားထုတ်၍ အလေ့အလာ ပြုသောသူသည် တဇဏ်ခြင်း ဈာန်, မဂ်, ဖိုလ်-တရားသို့ ရောက်လေ၍ လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့၏ မြတ်သောအလှူ ဟူသမျှ အပေါင်းကို ခံတော်မူ ထိုက်သောကြောင့် ရေမြေသေဋ္ဌနင်း ပြည့်ရှင်မင်းနှင့်တူ၏။

ထိုကြောင့် ဒါနသာရှိ၍ သီလမရှိသောသူ ဘာဝနာကင်း သောသူတို့သည် အဘာသာရှိ၍ အမိမဲ့သောသူနှင့်တူ၏။ အဘာသာ ရှိ၍ အမိမရှိသောသူသည် အညစ်အကြေးမကင်း၊ အရာအထူးမရ သူတပါး အနှောင့်အရှက် မကင်းသကဲ့သို့ ကိလေသာတည်းဟူ သော အညစ်အကြေးနှင့် အလိမ်းအကျံရှိ၍ နီဝရဏသံယောဇဉ် တည်းဟူသော ရန်သူတို့သည် မပြတ် နှိပ်စက်လေ၏။ ။သီလ သာရှိ၍ ဒါနဘာဝနာကင်းသော သူတို့သည်၊ အမိသာရှိ၍ အဘမဲ့ မုဆိုးမသားသည် မင်းကိုလည်း မစား စားရန်မဲ့ သောက်ရန်မဲ့ အမှီတကဲ^၂မရှိသည်ဖြစ်၍ အသက်ပင် ရှည်ပါသော်လည်း ပြိုပြို ငြင်ငြင် ရှိရချေသည်။ ။ဒါနသီလကားမရှိ ဘာဝနာရှိသောသူ ကား အမိအဘလည်းမရှိ၊ မင်း၌သာစား၍ ခါးတွင်မှ လှလှမဝတ် ရ၊ ဝမ်းတွင်မှ ဝဝမစားရ၍ မင်းစားပါသော်လည်း ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်မကျေပြန်၊ မင်းနား၌ မချဉ်းရခြင်း၊ ဆင်စာ မြင်းစာ ကျွေး ၍ ထင်းခွေရေခပ် အစေခံရုံသာ နေရသည်နှင့်တူ၏။

တနည်းကား

ဒါနသည်-မျိုးစေ့စပါးနှင့်တူ၏။

၁။ သေဋ္ဌနင်း-သနင်းဟူ၍လည်းရေး၏။ (ပေါရာဏ)မင်းကိုဆိုလိုသည်။

၂။ တကဲ-နောက်မှီပြုစရာ ပျဉ်ချပ်စသည်။

သီလကား--လယ်နှင့်တူ၏။

ဘာဝနာကား--မိဗန်းနှင့်တူ၏။

ဒါနသာရှိ၍ သီလဘာဝနာ ကင်းသောသူသည် မျိုးစပါးသာ ရှိ၍ လယ်လည်းမရှိ၊ မိဗန်းလည်းမရွာသော သူနှင့်တူ၏။ ။သီလ သာရှိ၍ ဒါနဘာဝနာ ကင်းသောသူကား လယ်သာရှိ၍ မျိုးလည်း မရှိ၊ မိဗန်းလည်းမရွာသောသူနှင့် တူ၏။ ။ဘာဝနာသာရှိ၍ ဒါန သီလကင်းသောသူကား မိဗန်းသာရွာ၍ မျိုးလည်းမရှိ၊ လယ်လည်း မရှိသောသူနှင့်တူ၏။ ။ထိုကြောင့် သုံးပါးလုံးစုံမှ သင့်မြတ် ချေသည်။

တနည်းလည်း.....

ဒါနသည်-ရိက္ခာနှင့်တူ၏။

သီလသည်-လမ်းခရီးနှင့်တူ၏။

ဘာဝနာသည်-မျက်စိနှင့်တူ၏။

ထိုသုံးပါးတို့တွင် ဒါနသာရှိသောသူကား မျက်စိကန်းနှင့်တူ၏။ မျက်စိကန်းသည် ရိက္ခာသာပါရှိ၍ ခရီးလမ်းမှန်ကိုလည်း မသွား တတ်၊ ချုံတောကိုသာဝင်၍ သစ်ကျားခြင်သို့ ဘေးအန္တရာယ်ကို သာ တွေ့သဖြင့် ဒုက္ခတွေ့ရသကဲ့သို့ ဝဋ်၌ကျင်လည်၍ မဂ်ဖိုလ် မရ ဒုက္ခတွေ့လျက်ရှိရလေ၏။ ။ဒါနသီလ ရှိပြန်ပါလည်း ဘာဝနာ ကင်းချေက ရိက္ခာလည်းပါ၏။ လမ်းကိုလည်း သွားပါ၏။ ခရီး အပိုင်းအခြားကိုမသိ၍ အရှေ့ကိုခန့်ရှယ်ပါသော်လည်း အနောက် ကိုလမ်းရှောက်၍ သွားသဖြင့် ခရီးမရောက် ကြာလေလေသာ ဝေးလေသကဲ့သို့ ဘာဝနာနှင့်ကင်း၍ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နှင့်မနီး သံသ ရာမှာ အခွန့်ရှည်စွာ ကျင်လည်ရချေသည်။ ။ဘာဝနာ ကိုသာ အားထုတ်၍ ဒါနသီလ မရှိချေကလည်း မျက်စိသာအမြင်ရှိ၍ ရိက္ခာလည်းမပါ။ လမ်းကိုလည်းမသွားဘဲ စိတ်ကိုအားကိုးသွား ၍ အငတ်ငတ် အမွတ်မွတ် နေလေသောသူနှင့်တူ၏။ ထိုကြောင့် သုံးချက်စုံညီမှသာ လျောက်ပတ်ပေသည်။ ။ထိုကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရားသည်-

ယဿ ဒါနေန သီလေန ဘာဝနံ ဘာဝနာယ ခယံ နိဗ္ဗာ
နံ ပါပုဏန္တိ။
ဟူ၍ ဟောတော်မူလေသည်။

အနက်ကား.....ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဒါနေန၊ အလှူပေး
သဖြင့်၎င်း။ သီလေန၊ သီလဆောက်တည်သဖြင့်
၎င်း။ ဘာဝနံ၊ ဘာဝနာကို။ ဘာဝနာယ၊ ပွားစေသဖြင့်၎င်း။ ခယံ၊
ကိလေသာ၏ကုန်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်
ကုန်၏။

ဤသို့ ဟောတော်မူသော ဒေသနာတော်လာသော အစဉ်ကို
နှလုံးသွင်း၍ သုံးပါးသောတရားတို့ကို ပွားစေရာ၏။
ဒါန, သီလ, ဘာဝနာ - တို့၌ ဥပမာများပြီး၏။

ပွားစေအပ်သော တရားတို့၏ ဥပမာများ

ထိုသို့ ပွားစေအပ်သော တရားသည်လည်း အဏ္ဏတ္တိကဖြစ်
သော ခန္ဓာငါးပါးတည်း၊ ငါးပါးဟူသည်ကား၊ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒ-
နာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူ၍ ငါးပါး
တည်း၊ ထိုငါးပါးတို့တွင် -

ရူပက္ခန္ဓာ၌ ဥပမာကား ရူပက္ခန္ဓာသည် လမ်းဆုံ လမ်းမံ
စချပ်နှင့် တူ၏။ အဘယ်ကဲ့သို့တူ
သနည်းဟူမူကား ထိုစချပ်၌ တရံတခါ ခိုးသားတို့သည် လာ၍
တည်းကုန်၏။ တရံတခါလည်း ရဟန်းစသော သူတော်ကောင်းတို့
သည် လာ၍တည်းကုန်၏။ တရံတခါလည်း သူနာတို့သည် လာ၍
တည်းကုန်၏။ တရံတခါလည်း ပရိုက်ထမ်းတို့သည် လာ၍တည်းကုန်
၏။ ထိုအခါတွင် ခိုးသားတို့ တည်းသောအခါ၌ ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီး၍
ထမင်းချက် ထင်းပြုကြကုန်၏။ သူနာတို့ တည် ခိုသောအခါ၌လည်း
မစင်တို့ဖြင့် အလိမ်းလိမ်းအကျံကျံ ရှိလေကုန်၏။ ။ ထိုအတူ

မကောင်းမှု အကုသိုလ်တရားကို ကျင့်ကြသော သူတို့သည် သူ့ဥစ္စာကိုခိုးခြင်း၊ တိုင်းပြည်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို ပြု၍ ထားလှံ စသော လက်နက်နှင့်သေရခြင်း စသောအားဖြင့် ပျက်စီးသော သတ္တဝါတို့၏ရူပက္ခန္ဓာသည် ခိုးသူတည်း၍ ဖျက်ဆီးသော အခါ နှင့်တူ၏။ ။အချို့အချို့သောသူတို့သည် တရားကိုကျင့်၍ချမ်းသာ စွာနေရသော ရုပ်တို့ကား သူတော်ကောင်းတက်၍ တည်းခိုသော အခါစရပ်ကို သုတ်သင်ရှင်းလင်း၍ သန့်ပြန့် စင်ကြယ်သည်နှင့် တူ၏။ ။သူနာတက်၍ တည်းခိုသောအခါ မစင် အလိမ်းအလိမ်း ရှိသကဲ့သို့ အချို့သောသူတို့သည် တံငါပျားဖွပ် သားထိုး ဌာန် ခတ် ပြု၍နေသောသူတို့၏ရုပ်သည် မစင်အလိမ်းလိမ်း ရှိသည် နှင့်တူ၏။အချို့သောသူတို့သည် မင်းပြစ် မင်းဒဏ်သင့်၍ ရိုက်ပုတ် ညှဉ်းဆဲလျက် သေမည်ကဲ့သို့ ကြိုးဖြင့်ဖွဲ့ချည်နှောင်၍ အနာအကျင် ရှိသောသူ၊ လက်ဖြတ် ခြေဖြတ်ခံရသော သူတို့မှာ ပခုံးထမ်းတို့ တည်းခိုလာ၍ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီးလျက် ထင်းဆိုက်ကြသည်နှင့်တူ၏။

ဤကား- ရူပက္ခန္ဓာ၌ ဥပမာတည်း။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ ဥပမာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည် ဝက်နှင့်တူ၏။

ဝက်တို့သဘောသည် မစင်ကို၎င်း၊

ဖွဲ့ကို၎င်း၊ ထမင်းကို၎င်း၊ အရိုးကို၎င်း-မရှောင်မူ၍ တွေ့သမျှစား၏။ ထို့အတူ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သည်လည်း သုခ၊ ဒုက္ခ၊ သောမနဿ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပေက္ခာ-တို့ကို မပြတ်မလပ် ခံစားသောကြောင့် ဝက်နှင့်တူ၏။

သညာက္ခန္ဓာ၌ ဥပမာ သညာက္ခန္ဓာသည်ကား ကျီးကန်း

နှင့်တူ၏။ ကျီးကန်းတို့ သဘောသည်

ခပ်သိမ်းသော အရာတို့၌ သိတတ် မှတ်တတ်သည်။ အရိပ်အချည် အလုံးစုံမျိုးတို့ကိုမှတ်၍ ဤ၌ထမင်းအိုး ဤ၌ဟင်းအိုး ဤအရပ်၌ ငါး ဤအရပ်၌ အမဲဟူ၍မှတ်ပြီးလျှင် ထိုအရပ်တို့၌ ခိုးခြင်း ထိုးခြင်း ကိုပြုသကဲ့သို့ သညာက္ခန္ဓာသည်လည်း ကောင်းသောအဆင်း၊

အသံ,အနံ့,အရသာ,အတွေ့-အာရုံတို့ကိုမှတ်ခြင်း ကိစ္စလက္ခဏာ
ရှိသောကြောင့် ကျိုးကန်းနှင့်တူ၏။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ဥပမာ.....သင်္ခါရက္ခန္ဓာ သည်ကား ခိုးသူနှင့်
တူ၏။ခိုးသူတို့သဘောသည် တွေ့ရာ
မြင်ရာခိုး၍လာသကဲ့သို့ သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည်လည်း ကုသိုလ် အကု
သိုလ်ကိုမပြတ် ပြုတတ်သောကြောင့် ခိုးသူနှင့်ပမာတူ၏။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ဥပမာဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်ကား ယင်နှင့်
တူ၏။ ယင်တို့ သဘောသည်
အညှီ အဟောက် အပုပ်အနံ့ အချိုအချဉ် အလုံးစုံသော ဝတ္ထု
ကိုပင် အနို့အပြား နားမိ ရောက်မိ၍ လောက်လွှတ်ခြင်း ကိစ္စ
ကို ပြုသကဲ့သို့ စက္ခုစသော ဝိညာဏ်ခြောက်ပါးတို့သည် အလုံးစုံ
သော အာရုံတို့ကို နို့သည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်ကိုသာ
ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည် လောက်လွှတ်
သော ယင်နှင့်တူ၏။

ဤသို့သော နည်းဖြင့်လည်း မှတ်ရာ၏။

တနည်း

- ၁။ ရူပက္ခန္ဓာသည်-သူနာအိမ်နှင့်တူ၏။
- ၂။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည်-သူနာနှင့်တူ၏။
- ၃။ သညာက္ခန္ဓာသည်-အနာကို ဖြစ်စေတတ်သော အ
သွေးအသားဆိုးနှင့်တူ၏။
- ၄။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည် အနာကို စာတတ်သော ပိုး
လောက်နှင့်တူ၏။
- ၅။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်-အနာနှင့်မသင့်သော အစာနှင့်
တူ၏။

တူပုံအဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား-ရူပက္ခန္ဓာ သည်
ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် သူနာအိမ်
နှင့်တူ၏။ ။ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည် သညာက္ခန္ဓာမှတ်သမျှသော အာ

ရုံကိုခံစား၍ သူနာနှင့်တူ၏။ ။သညာက္ခန္ဓာသည်လည်း မိမိမှတ်သော အာရုံကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်၍ သွေးဆိုး လေဆိုးနှင့်တူ၏။ ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပွားများအောင် ဖြစ်စေ တတ်သောကြောင့် အနာကို ကျယ်အောင်စားသော ပိုးလောက်နှင့် တူ၏။ ။ဝိညာဏ်ခြောက်ပါးတို့သည် အာရုံကို အသစ်အသစ်ဖြစ် စေတတ်သောကြောင့် အနာနှင့် မသင့်သော အစာကို စားသဖြင့် မြို့၍ မြို့၍ ထသကဲ့သို့ အကုသိုလ်ထပ်ပွား၍ သံသရာကို ရှည်စေ တတ်ကုန်၏။

တနည်းလည်း

- ၁။ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် ငါးနှင့်တူကုန်၏။
- ၂။ အဝိဇ္ဇာသည်--ကွန်နှင့်တူ၏။
- ၃။ သေမင်းသည်--တံငါနှင့်တူ၏။

ဘူပုံ.....တံငါသည်-မပြတ်မလပ် ပိုက်ကွန်တို့ဖြင့် ငါးတို့ကို ဖမ်း၍စားသကဲ့သို့ သေမင်းသည် ကိလေသာ တည်း ဟူသော ရေ၌နေကုန်သော ငါးနှင့်တူသော သတ္တဝါတို့ကို အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော ကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖမ်း၍ မပြတ်မလပ် စားကုန်၏။

တနည်းလည်း

- ၁။ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ-ဤတရား ငါးပါးတို့ သည် မြှားနှင့်တူကုန်၏။
- ၂။ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့သည် လေးနှင့်တူကုန်၏။
- ၃။ သေမင်းသည် မုဆိုးနှင့်တူ၏။
- ၄။ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် : သား သမင် ဒရယ်နှင့်တူ ကုန်၏။

ဘူပုံ.....သေမင်းတည်းဟူသောမုဆိုးသည် ကာမဂုဏ် ၅-ပါး တည်းဟူသောလေး၌-ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ- တည်းဟူသော မြှားဖြင့်ပစ်၍ တနေ့မပြတ် စားကုန်သည် ဖြစ်၍ သေကြကုန်၏။

တနည်းကား

- ၁။ လောဘသည်-အနာနှင့်တူ၏။
- ၂။ ဒေါသသည်-သွေးပုပ် ပြည်ပုပ်နှင့်တူ၏။
- ၃။ အဝိဇ္ဇာသည်-အနာမြစ်နှင့်တူ၏။
- ၄။ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏ-စသော ဒုက္ခတစ်ဆယ့်တပါး
 ၊တို့သည် အနာကို ကိုက်ခဲသော ပိုးလောက်နှင့်တူ
 ကုန်၏။
- ၅။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆေးသမားနှင့်တူ၏။
 မြတ်စွာဘုရား ထားတော်မူကုန်သော ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ-သုံး
 ပါးတို့တွင်-
- ဒါန၊ သီလသည် တင်ဆေးနှင့်တူ၏။
- ဘာဝနာသည်-အမြစ်ဖြတ်ဆေးနှင့်တူ၏။
- ထို့ကြောင့် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ-သုံးပါးတို့ကို မပြတ်မလပ်
 လေ့လာရာ၏။

ပွားစေအပ်သော တရားများ၏ ဥပမာများပြီး၏။

အဆုံးအမတော်

တရားဓမ္မဩဝါဒ ... ယခု အခါ၌ကား-မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမ
 တော် မူသော တရားဓမ္မ ဩဝါဒကို
 ပြပေအံ့။ ။ဘန္တေကဿပ၊ အရှင်မဟာကဿပ။ မေမယာ
 အာနန္ဒထေရေန၊ အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ ဘဂဝတော၊
 မြတ်စွာဘုရား၏။ သဗ္ဗုခါ၊ မျက်မှောက်တော်မူ။ ဣဒံ အဇ္ဈတ္တိက
 သုတ္တံ၊ ဤအဇ္ဈတ္တိကသုတ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားလိုက်ရ၏။
 ဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်လိုက်ရ၏။ ဥပဓာရိတံ၊ ဆောင်လိုက်ရ၏။ ဧကံ၊
 တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိ
 ယံ၊ သာဝတ္ထိပြည်၌။ အနာထပိဇ္ဈိကဿ၊ အနာထပိဇ္ဈိကသုဋ္ဌေး၏။
 အာရာမေ၊ နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်ဘွယ်ရာလည်းရှိထသော။ ဇေတဝ
 နေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ အထခေါ၊
 ထိုသို့နေတော်မူသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘိက္ခု။

ရဟန်းတို့ကို။ ဘိက္ခုဝေါတိ။ ရဟန်းတို့ဟူ၍။ အာမန္တသိ။ ခေါ်တော်
မူ၏။ တေ ဘိက္ခုပိ။ ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဘဒ္ဒန္တတိ။ ဩဋ္ဌာ-
စကားကောင်းကို ဆိုတော်မူတတ်သော ဘုရားဟူ၍။ ဘဂဝတော။
မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝစနံ။ စကားတော်ကို။ ပစ္စဿောသုံ။ ဝန်ခံကုန်
၏။ ဝါ။ ဦးညွတ်ကုန်၏။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တေဘိက္ခု။
ထိုရဟန်းတို့ကို။ ဧဝံ။ ဤသို့သောစကားကို။ အဝေါစ။ မိန့်တော်မူ၏။
ဘိက္ခုဝေ။ သံသရာဘေးကို ထောက်တွေး မြော်မြင်လေ့ရှိသော
ငါ၏ချစ်သား ရဟန်းများတို့။ အပတ္တမာနသဿ။ ကိလေသာ ကုန်
ခန်း ချမ်းသာခြင်းသို့ မရောက်သေးသော။ အနုတ္တရံ။ အတုမရှိသော။
ရာဂက္ခယံ။ ကိလေသာကုန်ခြင်းကို။ ပတ္တယမာနသဿ။ တောင့်တ
သော။ သေက္ခဿ။ သိက္ခာပုဒ် ၃-ပါးကို ကျင့်ဆဲဖြစ်သော။
ဘိက္ခုနော။ ရဟန်းအား။ ဝိဟရတော။ သင်္ခါရတရားကို နှလုံးသွင်း
သဖြင့် နေခြင်းသည်။ အဇ္ဈတ္တိကဓမ္မာ။ အဇ္ဈတ္တိက တရားတို့သည်
ကား။ အင်္ဂါ။ အင်္ဂါတည်း။ ဣတရံ။ အဇ္ဈတ္တိက တရားမှတစ်ပါး။ ကရိ
တွာ။ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပြု၍ နေအပ်သော။ ဧကင်္ဂံပိ။ တခုသော
အင်္ဂါကိုလည်း။ နသမနုပဿာမိ။ ငါမြင်တော်မူ။ ဘိက္ခုဝေ။
ရဟန်းတို့။ ယထာ ယထာ ပာဒိဒံ။ အကြင် အကြင်သို့ သဘော
ရှိသော။ ယောနိသော မနသိကာရော။ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်း
ခြင်းသည်။ ဗဟုပကာရံ။ များစွာသော ကျေးဇူးရှိ၏။ ဘိက္ခုဝေ။
ရဟန်းတို့။ ယောနိသော။ အသင့်အားဖြင့်။ မနသိ။ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။
ကရောန္တော။ ပြုသော။ ဘိက္ခု။ ရဟန်းသည်။ အကုသလံ။ အကုသိုလ်
ကို။ ပဇဟတိ။ စွန့်နိုင်၏။ ကုသလံ။ ကုသိုလ်ကို။ ဘာဝေတိ။ ပွား
စေနိုင်၏။ ဧတံဝစနံ။ ဤသို့သော စကားတော်ကို။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ အဝေါစ။ မိန့်တော်မူ၏။

ထိုသို့ ဟောတော်မူသော တရားတော်မြတ်ကို ထောက်၍
အဇ္ဈတ္တိကဖြစ်သော သင်္ခါရတရားကိုသာ ကောင်းစွာ ရှုဆင်ခြင်မှ
ကုသိုလ်တရား ပွားရာသော အကြောင်းဖြစ်ရာသည်။

အဆုံးအမတော်ပြီး၏။

ယာဉ် ၃-ပါးတို့၌ လက္ခဏာ စသည်

ထိုသို့ အားထုတ်ရာသော တရားသည်လည်း အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ-ဟူသော လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါး တရားသာတည်း။ ထို လက္ခဏာယာဉ် ၃ ပါးတို့၌ လက္ခဏာ၊ ရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်- ကိုလည်း ဤသို့သိအပ် မှတ်အပ်၏။

အနိစ္စ၌လက္ခဏာ စသည်ကား... တေဘူမကသင်္ခါရတရားတို့ သည် အမြဲမရှိခြင်း တည်းဟူ သော လက္ခဏာ။ ထိုအမြဲမရှိသော သဘောကိုသာလျှင် အဖန် တလဲလဲ တွေ့ကြုံရခြင်း ခံစားရခြင်းတည်းဟူသော ရသ၊ အမြဲမရှိ ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းတည်းဟူသော ပစ္စုပ္ပန်၊ အမြဲမရှိသော သဘောတရား၏ နီးသော အကြောင်းရင်းရှိသောပဒဋ္ဌာန်။

ဤကား-အနိစ္စ၌ မှတ်ရာသော လက္ခဏာ၊ ရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်- တည်း။

ဒုက္ခ၌လက္ခဏာ စသည်ကား တေဘူမက သင်္ခါရတရားတို့ သည် ပြုပြင်အပ်သော ရုပ်နာမ် ခန္ဓာ ငါးပါး အပေါင်းတို့၌ ဆင်းရဲခြင်းတည်းဟူသော လက္ခဏာ။ ထိုဆင်းရဲခြင်းကို ခံစားရခြင်းတည်းဟူသော ရသ၊ ဆင်းရဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းတည်းဟူသော ပစ္စုပ္ပန်၊ တေဘူမက သင်္ခါရတရား တို့သည် နှိပ်စက်တတ်သော သဘောတရားလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရင်း တည်းဟူသော ပဒဋ္ဌာန်။

ဤကား ဒုက္ခ၌ လက္ခဏာ၊ ရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်- တည်း။

အနတ္တ၌လက္ခဏာ စသည်ကား..... တေဘူမက သင်္ခါရတရား တို့သည် အစိုး မရခြင်း တည်းဟူသော လက္ခဏာ။ အလိုသို့မလိုက်ခြင်း တည်းဟူသော ရသ၊ အနှစ်မရှိခြင်းတည်းဟူသော ပစ္စုပ္ပန်၊ ဘောဂ်ပြန်တတ်

သော သဘောတရားလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရင်း တည်းဟူသောပဒဋ္ဌာန်။

ဤကား-အနတ္တ၌ လက္ခဏာရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်-တည်း။
ယာဉ်သုံးပါးတို့၌ လက္ခဏာ-စသည်ပြီး၏။

ခန္ဓာ ၅ - ပါး၌ လက္ခဏာ စသည်

ခန္ဓာငါးပါး၌လည်း ဤသို့မှတ်ရေ၏။

ရူပက္ခန္ဓာ၌လက္ခဏာစသည်ကား.....ရူပက္ခန္ဓာသည် အချမ်း
အပူတို့ဖြင့် ဖောက် ပြန်

ခြင်း တည်းဟူသော လက္ခဏာ၊ ဗရိဗရေ ရှိခြင်းတည်းဟူသော ရသ၊
ကြောင့်ကြ မိုးရိမ်ခြင်းမှ ကင်းခြင်းတည်းဟူသော ပစ္စုပ္ပန်၊
ဝိညာဏက္ခန္ဓာလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရင်း တည်းဟူသော
ပဒဋ္ဌာန်။

ဤကား-ရူပက္ခန္ဓာ၌လည်း လက္ခဏာရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်-တည်း။

ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာစသည်...ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည် အစဉ်
မပျက် ခံစားရခြင်းတည်း

ဟူသော လက္ခဏာ၊ အာရုံ၏ အရသာကို သုံးဆောင်ခြင်း တည်းဟူ
သော ရသ၊ ဆင်းရဲချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းတည်းဟူသော ပစ္စု
ပ္ပန်၊ ဗဿသာလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရင်း တည်းဟူသော
ပဒဋ္ဌာန်။

ဤကား-ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်-တည်း။

သညာက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာစသည်ကား သညာက္ခန္ဓာသည်
အာရုံကို မှတ်ခြင်း

တည်းဟူသော လက္ခဏာ၊ ထိုသို့မှတ်ခြင်း၌သာ လေ့လာခြင်း
တည်းဟူသော ရသ၊ အာရုံကို မှတ်သော သဘောနှင့်ပြည့်စုံခြင်း
တည်းဟူသော ပစ္စုပ္ပန်၊ ဝိညာဏ်နှင့် နီးစွာသော အကြောင်း
ရင်းတည်းဟူသော ပဒဋ္ဌာန်။

ဤကား-သညာက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်-တည်း။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌-လက္ခဏစသည်ကား.....သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည်
 အာရုံ၌ ယှက်ငြိမ်း
 တည်းဟူသော လက္ခဏ၊အာရုံ၌ လေ့လာခြင်း တည်းဟူသော
 ရသ၊ သာဝဇ္ဇစသော အပြစ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း တည်းဟူသော
 ပစ္စုပ္ပန်၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသာလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရင်း
 တည်းဟူသော ပဒဋ္ဌာန်။

ဤသည်ကား-သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏ၊ရသ၊ပစ္စုပ္ပန်၊ပဒဋ္ဌာန်-တည်း။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏစသည်ကား ..ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်
 မြင်ခြင်း ကြားခြင်း
 နံခြင်း ထိပါးခြင်း သိခြင်းတည်းဟူသော လက္ခဏ၊ထိုအာရုံခြောက်
 ပါး၌ လေ့လာခြင်းတည်းဟူသော ရသ၊ ခြောက်ပါးသော အာရုံ
 တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်း တည်းဟူသော ပစ္စုပ္ပန်၊ ဝတ္ထုစုံရရှိပါး
 တို့နှင့် ယှဉ်သော အကြောင်းရင်းတည်းဟူသော ပဒဋ္ဌာန်။

ဤကား-ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏ၊ရသ၊ပစ္စုပ္ပန်၊ပဒဋ္ဌာန်-တည်း။

ဤသို့လျှင် ခန္ဓာငါးပါး၌ လက္ခဏ၊ရသ၊ပစ္စုပ္ပန်၊ပဒဋ္ဌာန်-တို့ကိုလည်း
 မှတ်ရာ၏။ခန္ဓာ ၅-ပါး၌ လက္ခဏ-စသည်ပြီး၏။

ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့၏ ဥပမာ

ထိုခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ပမာတန္တုကို အဖန်တလဲလဲပြဆိုအံ့။ ။

- ရူပက္ခန္ဓာသည်-လှည်းနှင့်တူ၏။
- ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည်-လှည်းဝင်ရိုးနှင့်တူ၏။
- သညာက္ခန္ဓာသည်-လှည်းနားစောင့်နှင့်တူ၏။
- သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည်-နွားနှင့်တူ၏။
- ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည် လှည်းသမားနှင့်တူ၏။

တူပုံအဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ ။ရူပက္ခန္ဓာသည်
 နာမက္ခန္ဓာတို့ကို ရွက်ဆောင်လေသောကြောင့် လှည်း

နှင့်တူ၏။ ။ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည် ရုပ်ဖြစ်သောဝေဒနာ နာမ်ဖြစ်သော
 ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရသောကြောင့် လှည်းဝင်ရိုးနှင့်တူ၏။ ။
 သညာက္ခန္ဓာသည် ရုပ်၌ဖြစ်သောအာရုံ နာမ်၌ဖြစ်သောအာရုံကို
 မှတ်ရသောကြောင့် လှည်းနားစောင့်နှင့်တူ၏။ ။သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
 သည် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုဖြစ်စေ၍ ဆောင်တတ်သောကြောင့်
 နွားနှင့်တူ၏။ ။ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည် အာရုံသို့ ရှေ့ဆောင်ပြုတတ်
 သောကြောင့် လှည်းသမားနှင့် တူ၏။

ဤသို့သော ဥပမာ ဥပမေယျတို့ဖြင့် သိရာမှတ်ရာ၏။

ထို့ကြောင့် အရူပဘုံသားတို့သည် ရုပ်မရှိ၍ မသွား
 နိုင်သကဲ့သို့ နာမက္ခန္ဓာလေးပါးသာဖြစ်၍ နေရချေသော
 ကြောင့် ဘုရားသခင်အထံသို့ မရောက်လာနိုင်၍ ရပ်ပြစ်
 ရှစ်ပါးသို့ သွင်းလေ၏။ အသညသတ်ဘုံသားတို့မှာ နား
 စောင့်မရှိသောလှည်းသည် မစီးရလေသကဲ့သို့ ဘုရား
 သခင် တရားတော်ကိုမျှ မနာရ၍ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါးသို့ သွင်း
 လေ၏။ ထိုမှတစ်ပါး ခန္ဓာငါးပါးစုံသမျှ သတ္တဝါအပေါင်း
 သူတော်ကောင်းတို့သည် ဘုရားသခင် တရားတော်ကို နာ
 ကြရကုန်၏။

ဘုံ-ပုဂ္ဂိုလ်

ဘုံထိုသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ခန္ဓာ ငါးပါး၊ ခန္ဓာလေးပါး၊ ခန္ဓာ
 တပါး-တို့၏တည်ရာဖြစ်သော ဘုံကား သုံးဆွဲတဘုံ
 တည်း။

ပုဂ္ဂိုလ် ထို သုံးဆွဲတဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တကျိပ်နှစ်
 ယောက်တည်း။

တကျိပ်နှစ်ယောက်ဟူသော်ကား..... ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ သုဂတိ
 အဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိ
 ဟိတ်-ဟူ၍ ပုထုဇနံ လေးယောက်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ သကဒါ
 ဂါမိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ဟူ၍ မဂ္ဂဋ္ဌာန်

လေးယောက်။ ။သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်-ဟူ၍ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်-ဤသို့လျှင်အရိယာရှစ်ယောက်၊ ပုထုဇန လေးယောက်-အားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်တကျပ် နှစ်ယောက်ရှိ၏။

အရင်းအနှီးရှာရာဌာန..... ထို-တကျပ် နှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တည်ရာသုံးဆွဲတခုတွင်ဖြစ်ကြလေသော သတ္တဝါတို့သည် လူ့ပြည်မှတပါး အရင်းအနှီးရှာမှီး၍ ရသောဌာနမရှိ၊ ဤလူ့ပြည်၌လည်း ကျွန်းကြီးလေးကျွန်း ကျွန်းငယ်နှစ်ထောင် အရံရှိ၏။ ထိုကျွန်းတို့တွင် ငါတို့ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းသာလျှင် ဘုရားပွင့်ရာ နိဗ္ဗာန်ကူးရာ ဆိပ်ဖြစ်၍ အရိယာဟူသမျှသည် ဤဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းမှတပါး အရင်းမူလ ပြုရာမရှိ။

နတ်သက်.....ဤသို့အရင်းမူလ ဖြစ်သော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းက ဒါနသီလဘာဝနာကို အားထုတ်ကြ၍ ဖြစ်ကြသော နတ်တို့၏ အသက်ကား ဤလူ့ပြည်၌ အနှစ်ငါးဆယ်သည် စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်၌ တနေ့နှင့် တညဉ့်တည်း၊ စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အသက်ကား နတ်တို့၏အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ်ငါးရာ၊ လူတို့၏အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ်ကိုးသန်း။ ။ လူတို့၏အနှစ်တရာသည် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ တနေ့နှင့်တညဉ့်တည်း၊ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အသက်ကား နတ်တို့၏အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ်ဘထောင်၊ လူတို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် သုံးကုဋေခြောက်သန်းတည်း။ ။လူတို့၏အနှစ် နှစ်ရာသည် ယာမာနတ်ပြည်၌ တနေ့နှင့်တညဉ့်တည်း။ ယာမာနတ်တို့၏ အသက်ကား နတ်တို့၏အနှစ်အားဖြင့် အနှစ် နှစ်ထောင်၊ လူတို့၏အရေအတွက်အားဖြင့် ကုဋေတဆွဲလေးကုဋေ အနှစ်လေးသန်း။ ။လူတို့၏အနှစ်လေးရာသည် တုသိတာ နတ်ပြည်၌ တနေ့နှင့်တညဉ့်တည်း။ တုသိတာနတ်တို့၏ အသက်ကား နတ်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ်လေးထောင် လူတို့၏အရေ အတွက်အားဖြင့် ကုဋေငါးဆွဲ

ခုနစ်ကုဋေ အနှစ်ခြောက်သန်းတည်း။ ။လူတို့၏အနှစ်ရှစ်ရာသည် နိမ္မိဒနရတိ နတ်ပြည်၌ တနေ့နှင့်တညဉ့်တည်း၊ ထိုနိမ္မိဒနရတိနတ်တို့ ၏အသက်ကား နတ်တို့၏အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ်ရှစ်ထောင်၊ လူတို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့်ကား ကုဋေနှစ်ရာသုံးဆဲ့ အနှစ် လေးသန်း။ ။လူတို့၏ အနှစ်တထောင်ခြောက်ရာတို့သည် ပရ နိမ္မိတ ဝသဝတ္တိ ဘုံ၌တနေ့နှင့်တညဉ့်တည်း၊ ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တိဘုံ နတ်တို့၏အသက်ကား နတ်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် အနှစ် တသောင်းခြောက်ထောင်တည်း။ လူတို့၏ နှစ်အရေအတွက်အား ဖြင့်ကား ကုဋေကိုးရာ နှစ်ဆဲ့တကုဋေ အနှစ်ခြောက်သန်း တည်း။

ဤကား- ကာမာဝစရကုသိုလ်ကို အားထုတ်ကြသော ကာမာဝစရ နတ်တို့၏ အသက်အပိုင်းအခြားတည်း။

ဗြဟ္မာသက်..... တိဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကို အားထုတ်၍ ဖြစ်လေသောဗြဟ္မာတို့၏ အသက် ကား ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇဘုံ၌ကမ္ဘာ၏ သုံးစုတစု။ ။ဗြဟ္မပုရောဟိတာ ဘုံ၌ ကမ္ဘာ့ထက်ဝက်၊ ။မဟာဗြဟ္မာဘုံ၌ တကမ္ဘာ၊

ဤသည်ကား ပဌမဈာန် သုံးဘုံတည်း။

ပရိတ္တာဘာဘုံ၌ တဆဲ့ခြောက်ကမ္ဘာ။ အပ္ပမာဏာဘာဘုံ၌ သုံးဆဲ့နှစ်ကမ္ဘာ။ သုကကိဏ္ဍာဘုံ၌ ခြောက်ဆဲ့လေးကမ္ဘာ။ ။ ဝေဟပိဋ္ဌိလ်၊ အသညသတ်ဘုံတို့၌ ကမ္ဘာ ငါးရာ။ ။သုဒ္ဓါဝါသဘုံ တို့တွင် အဝိဟာဘုံ၌ ကမ္ဘာတထောင်။ ။အတပ္ပါဘုံ၌ ကမ္ဘာ နှစ်ထောင်။ ။သုဒဿာဘုံ၌ ကမ္ဘာလေးထောင်။ ။သုဒဿီဘုံ၌ ကမ္ဘာရှစ်ထောင်။ ။အကနိဋ္ဌဘုံ၌ ကမ္ဘာတသောင်း ခြောက် ထောင်။

ဤကား စတုတ္ထဈာန်ဘုံတည်း။

အရူပလေးဘုံတို့တွင် အာကာသာနဉ္စာ ယတနဘုံ၌ ကမ္ဘာ
နှစ်သောင်း။ ။ဝိညာဏဉ္စာ ယတနဘုံ၌ ကမ္ဘာလေးသောင်း။ ။
အာကိဉ္စညာယတနဘုံ၌ ကမ္ဘာခြောက်သောင်း။ ။နေဝသညာ
နာသညာယတနဘုံ၌ ကမ္ဘာရှစ်သောင်းလေးထောင်။

ဤသည်ကား ပဉ္စမဈာန်လေးဘုံတည်း။
ဘုံပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာပြီး၏။
ဤသည်ကား ဘာဝနာအကျိုးဆက်တည်း။

မကောင်းကျင့်သူတို့ လားရာဘုံ

ဤသို့-ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ-သုံးပါးတို့သည် သတ္တဝါတို့ကို
ချီးမြှောက်၍ မြင့်ရာသို့တင်ဆောင်လျက် သုဂတိဘုံတို့၌ ဖြစ်ရ
ကြောင်းကိုပြပြီး၍ ယခုအခါ၌ မကောင်းမှုကို ကျင့်ကြသောသူတို့
၏ လားရာဘုံတို့ကိုဆိုပေအံ့။

ဤလူ့ပြည်ကအောက်၌ သိဒ္ဓြိုဝ်းငရဲကြီး။
ထိုအောက်-ကာလသုတ်ငရဲ။
ထိုအောက်-သဃိတငရဲ။
ထိုအောက်-ရောရဝငရဲ။
ထိုအောက်-မဟာရောရဝငရဲ။
ထိုအောက်-တာပနငရဲ။
ထိုအောက်-မဟာတာပနငရဲ။
ထိုအောက်-အဝိဗ္ဗိငရဲကြီး။
ဤငရဲကြီးရှစ်ထပ်တို့သည် အဆင့်ဆင့်တည်ကုန်၏။

မဟာအဝိဗ္ဗိငရဲ.....ထိုတွင် မဟာအဝိဗ္ဗိငရဲကား သံတံတိုင်း
တို့ဖြင့် ရံကုန်၏။ သံအမိုးတို့ဖြင့် လွှမ်းကုန်
၏။ အရှေ့နံရံကမီးလျှံသည် အနောက်နံရံသို့ဆိုက်လေ၏။ အနောက်
နံရံကမီးလျှံသည် အရှေ့နံရံသို့ ဆိုက်လေ၏။ တောင်နံရံကမီးလျှံ
သည် မြောက်နံရံသို့ ဆိုက်လေ၏။ မြောက်နံရံကမီးလျှံသည် တောင်

နံရံသို့ ဆိုက်လေ၏။ အောက်ကမီးလျှံသည် အထက်သို့ ဆိုက်လေ၏။ အထက်ကမီးလျှံသည် အောက်တယူဇနာ ဝင်လေ၏။ အောက်သံမြေမှသည် အထက် သံမီးတိုင်အောင် ယူဇနာတရာမြင့်၏။

ငရဲပေါင်း ထိုငရဲကြီးရှစ်ထပ်တို့အပြင် တမျက်နှာ တမျက်နှာ ခွဲလည်း ဥဿဒငရဲ အရံလေးထပ် လေးထပ်စီ ရှိကုန်၏။ ထိုကြောင့် ငရဲကြီးတထပ် တထပ်တို့၏ လေးမျက်နှာခွဲ အရံလေးထပ်စီရှိသောကြောင့် ငရဲကြီးပါ တဆယ့်ခုနစ်ထပ် ဖြစ်၏။ ငရဲအပေါင်းသည် ၁၃၆ - ထပ်ရှိ၏။

လောကန္တရက်ငရဲ လောကန္တရက်ငရဲ ဟူသည်ကား- စကြဝဠာတို့၏အပြင်၌ စကောတို့ကို စပ်ကာ စပ်ကာ တည်သကဲ့သို့ တည်သော စကြဝဠာ သုံးတိုက်၏ အကြား၌ မှောင်အတိပြီး၏။ ထိုမှောင်အတွင်း၌ စကြဝဠာကို လင်းနို့ကဲ့သို့ တွဲလဲဆွဲ၍ခံကြရကုန်၏။ မိမိတို့သည် အချင်းချင်း ထိကြလေသော် တဦးကိုတဦး အစာမှတ်၍ လောဘာဇောနှင့် တကွ ဆွဲမည်ပြုကြလေသည်တွင် စကြဝဠာတံတိုင်းမှ လွတ်၍ စကြဝဠာကိုခံသော ရေသို့ကျလေလျှင် ဆီပူ၌ပစ်၍ချလိုက်သော မုန့်ညက်ကဲ့သို့ မုန့်မုန့်ညက်ညက် ကြွေလေကုန်၏။ တဖန် ဥပပတ် ဖြစ်၍ တွဲလဲဆွဲပြန်လေကုန်၏။ မိမိတို့ ကြမ္မာမကုန်သမျှကို မလွတ် ရသေး။

ပြိတ္တာ ပြိတ္တာဟူသည်ကား- အချိုကား တယူဇနာ၊ အချိုကား နှစ်ယူဇနာ၊ အချိုကား သုံးယူဇနာ၊ အချိုကား ဦးခေါင်းသာကြီး၍ ခံတွင်းကား အပ်နုဖါးခန့်ရှိ၏။ အချိုကား တုန်းလုံးနေ၍ မသွားမလာနိုင်၊ အချိုကား သံတွေခဲ တွေကို ကောက်၍စားပြီးလျှင် တကိုယ်လုံး မီးလျှံထွက်၍ ငိုလျက်ခံရ၏။ အချိုကား ရေကိုမသောက်ရ၍ ငိုလျက်ခံနေရ၏။ အချိုကား မိမိ အသားကိုခြစ်၍ စားရ၏။ အချိုကား မိမိကိုယ်က ထွက်သော မစင်ကိုစားရ၏။ အချိုကား မိမိခံတွင်းမှ လောက်တဖွားဖွား သွက်၏။ အချိုကား အဆင်းမသွ။

ပြိတ္တာဘုံ.....ဤသို့ များစွာသော ပြိတ္တာတို့၏ တည်ရာကား-
တောတောင် ချောက်ကြားတို့၌ တည်၏။ အချို့
ကား နေ့အတို့၌ နတ်တို့ကဲ့သို့ စံစား၏။ ညဉ့်အခါခံရ၏။ အချို့ကား
ညဉ့်၌စံစား၍ နေ့ကိုခံရ၏။

အသုရကာယ် အသုရကာယ် ဟူသည်ကား တောတောင်
ရေမြေ သစ်ပင်အိမ်ရာမလပ် ရှိကြ၏။
ဤသို့ ငရဲကြီးရှက်ထပ် ငရဲငယ် တရားသုံးဆွဲရှက်ထပ်၊ ပြိတ္တာ
အသုရကာယ် တိရစ္ဆာန်အားဖြင့် အပါယ်လေးဘုံ၌ တရားလေးဆွဲ
ရှက်ထပ်ရှိ၏။

ဖြစ်ပုံခြင်းရာ.....ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီသော အပါယ်လေးဘုံ၌
ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် ဤလူ့ပြည်၌
ကုသိုလ်တဝက်၊ အကုသိုလ်တဝက်ပြုသောသူတို့သည် တိရစ္ဆာန်
ဘုံ၌ဖြစ်လေကုန်၏။ (၄ စုစု၍ ကုသိုလ် ၁ စု၊ မကောင်းမှု ၃-စုပြု
သောသူတို့သည် တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ဖြစ်လေ၏။) ၃-စုစု၍ ကုသိုလ်
၁-စု မကောင်းမှု ၂-စုပြုသော သူတို့သည် ပြိတ္တာ၊ အသုရကာယ်
ဘုံ၌ဖြစ်လေကုန်၏။ ။ ၄-စုစု၍ ကုသိုလ် ၁ စု မကောင်းမှု ၃-စု
ပြုသောသူ မကောင်းမှုအားကြီးသော သူတို့သည် ငရဲ၌ဖြစ်လေ
ကုန်၏။

မကောင်းမှု ကျင့်သူတို့၏ လားရာဘုံ ပြီး၏။

သေခြင်း ၄-ပါး

ထိုငရဲ၌ ဖြစ်အံ့သောသူ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်အံ့သောသူ၊ ပြိတ္တာ
အသုရကာယ်ဖြစ်အံ့သောသူ၊ ထိုသူတို့သည် ဤလူ့ပြည်ကပင်
ထင်ရှားလှစွာ၏။ မိမိတို့အကြောင်းကို မိမိတို့ သိကြလေကုန်၏။
အဘယ်သို့ သိကြလေကုန်သနည်းဟူမူကား-

သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်းကား လေးပါးတည်း၊ လေးပါးဟူသော် ကား-“အာယုက္ခယေန ကမ္မက္ခယေန ဥဘယက္ခယေန ဥပစ္ဆေဒက ကမ္မုနာစေတိ စတုစာ မရဏုပ္ပတ္တိနာမ”ဟု ကျမ်းဆိုသောကြောင့်--

၁။ အသက်ကုန်၍သေခြင်း။

၂။ ကံကုန်၍ သေခြင်း။

၃။ အသက်ကံနှစ်ပါး ကုန်၍သေခြင်း။

၄။ အသက်ကံနှစ်ပါးရှိလျက် တစုံတခုသော အန္တရာယ် ကြောင့်သေခြင်း။

အာယုက္ခယ.....ထို လေးပါးတို့တွင် အသက် တရာတမ်း၊ ငါးဆယ်တမ်း ပိုင်းခြားသော အပိုင်းအခြား သို့ရောက်၍ သေခြင်းသည်ကား အာယုက္ခယမည်၏။

ဤကား-ပုထုဇနလေးယောက် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်ယောက် တို့၏ သေခြင်းတည်း။

ကမ္မက္ခယကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ နှစ်ပါး ကုန်သော ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာတို့သည် သုံးဆယ်၊ လေးဆယ်၊ ငါးဆယ်ရွယ်သာလျှင် အသက် အပိုင်းအခြားသို့ မရောက်မူ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ယူခြင်းသည် ကမ္မက္ခယမည်၏။

ဥဘယက္ခယ.....အသက်အပိုင်းအခြားသို့ ရောက်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ယူတော်မူခြင်းသည် ဥဘယက္ခယ မည်၏။

ဤနှစ်ပါးကား-ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာတို့၏ သေခြင်းတည်း။

ဥပစ္ဆေဒက.....ထို အသက် အပိုင်းအခြားသို့လည်း မရောက် မီ သေသမျှ ပုထုဇန သေက္ခဟူသမျှ တို့၏ သေရခြင်းသည်ကား ဥပစ္ဆေဒက သေရခြင်းတည်း။

အထောက်အထား.....အဘယ်ကို ထောက်၍ သိရလနည်း-

“သမ္ဗုဒ္ဓိမရဏ ခဏိကမရဏ သမုစ္ဆေဒမရဏဓမ္မ
တိ တိဝိဓံ မရဏံ။”

ဟူ၍ တိကအင်္ဂုတ္တိုရ်ကျမ်း၌လာသောကြောင့်သိရ၏။

အနက်ကား.....မရဏေတိ၊ သေခြင်းဟူသည်။ သမ္ဗုဒ္ဓိမရ
ဏဓ္မ၊ သမ္ဗုဒ္ဓိမရဏ၎င်း။ ခဏိကမရဏဓ္မ၊
ခဏိကမရဏ၎င်း။ သမုစ္ဆေဒမရဏဓ္မ၊ သမုစ္ဆေဒမရဏ၎င်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ မရဏံ၊ သေခြင်းကို။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်ဤသို့သော ပါဠိအနက်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကား-
သစ်ပင်သေ၏၊ မီးသေ၏၊ ရေ သေ၏၊ ခြေ သေ၏၊
လာက် သေ၏၊ အသံ သေ၏-အစရှိသည်ဖြင့် သမုတ်ခေါ်ဝေါ်ခြင်း
သည် သမ္ဗုဒ္ဓိမရဏမည်၏။ ။ အမိသေသည်၊ အဘသေသည်၊
ယောက်ျားသေသည်၊ မိန်းမ သေသည် စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်
ခြင်းသည် ခဏိကမရဏမည်၏။ ။ ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါရဟန္တာ
အရှင်မြတ်တို့ ပရိနိဗ္ဗာန်ယူခြင်းသည် သမုစ္ဆေဒ မရဏမည်၏။

အာယုက္ခယ၊ ဥပစ္ဆေဒက-ဤနှစ်ပါးမှာ ပုထုဇနိလေး
ယောက်၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ချစ်ယောက်တို့၏ သေခြင်း။
ကမ္မက္ခယ၊ ဥဘယက္ခယ ဤနှစ်ပါးမှာ ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါ
ရဟန္တာ တို့၏ သေခြင်းဟူ၍ မှတ်ရ၏။

ဥပမာကား ဆီမီးခွက်၌ ထွန်းအပ်သော ဆီမီးဟောက်သည်
မီးစာကုန်၍ သေသည်လည်းတပါး။ ။ ဆီကုန်
၍သေသည်လည်းတပါး။ ။ ဆီ၊ မီးစာရှိချောက် လေဟပ်၍သေသည်
လည်းတပါး။ ။ ဆီ၊ မီးစာနှစ်ပါးကုန်၍ သေသည်လည်းတပါး၊
ဤသို့အားဖြင့် လေးပါးတည်း။ ။ ထိုလေးပါးတို့တွင် မီးစာ
ကား အသက်နှင့်တူ၏၊ ဆီကား ကံနှင့်တူ၏၊ ထို့ကြောင့် မီးစာ

ကုန်၍သေခြင်း၊ ဆီကုန်၍သေခြင်း စသော ဥပမာကိုထောက်၍
သိရာ၏။

သေခြင်း ၄-ပါးပြီး၏။

နိမိတ် ၃-ပါး

ထိုပုထုဇနီတို့၏ သေခြင်းတို့တွင်လည်း သေခါနီးသောအခါ၌
ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်-ဟူ၍ သုံးပါးတို့တွင်--

ကံသား မယား ဥစ္စာ ပစ္စည်း လယ်ယာ ကိုင်းကျွန်းတို့ကို
အောက်မေ့ခြင်း၊ ဒုစ္စရိုက်ဆယ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးကို
အောက်မေ့ခြင်း၊ ပုညကိရိယာ ဆယ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးကို
အောက်မေ့ခြင်း စေတနာသည် ကံမည်၏။

ကမ္မနိမိတ်.....ထိုကံတို့ကို ပြုရာ ပြုကြောင်းဖြစ်သော တုတ်
စသော အဆောက်အဦသည် ကမ္မနိမိတ်မည်၏။

ဂတိနိမိတ်ဂတိနိမိတ် ဟူသည်ကား မနုဿဂတိ၊ ဒေဝ
ဂတိ၊ တိရစ္ဆာန်ဂတိ၊ ပေတဂတိ၊ နိရယဂတိ
ဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ ထိုငါးပါးတို့တွင် လူ့ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေယူအံ့
သောသူကား အမ်ဝမ်းရေကို ကမ္ဘလာ လယ်ခေါင်ရမ်း ပန်းပွင့်
သဏ္ဌာန်အဆင်းကဲ့သို့ထင်၍ အဖန်တလဲလဲမြင်ရ၏။ ။နတ်ပြည်၌
ဖြစ်အံ့သောသူကား နတ်သမီး ဘုံဗိမာန် ပြာသာဒ်ပဒေသာ စသော
အဆောက်အဦကို မြင်ရလေ၏။ ။တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ လားမည့်သူ
ကား—ခွေးမ၊ ဝက်မ၊ ကျွဲမ၊ နွားမ စသော တိရစ္ဆာန်မ တို့ကိုသာ
မြင်ရ၏။ ။ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်မည့်သူတို့သည်ကား—တောကြီးတောင်
ကြီး ချောက်ကမ်းပါး စသည်ကို မြင်ရကုန်၏။ ငရဲ၌ဖြစ်မည့်သူတို့
သည်ကား ငရဲအိုး၊ လက်ပံပင်၊ ငရဲမီးလျှံ၊ ထားလှံ လက်နက်
စသည်တို့ကိုသာမြင်ရကုန်၏။

နိမိတ် ၃-ပါးပြီး၏။

ဒေဝဂူတသုတ်လာအဓိပ္ပာယ်

ပဌမ-ဒေဝဂူတ.....ထိုငရဲသို့ ကျသောသူတို့ကို ယမဒေါ
 ယမကတို့သည် ငါးပါးသောနှောင်ဖွဲ့ခြင်း
 တို့ဖြင့်ယူလေ၏။ ဝေမာနိကအမည်ရသော ယမမင်းကိုပြုလေ၏။
 ယမမင်းကလည်း ထိုသူတို့ကို ဟယ်ယောကျာ်း သင်တို့သည်
 လူ့ပြည်၌ သေမင်း၏ တမန်ဖြစ်၍ ရှေးဦးစွာ ရောက်သောသူကို
 မမြင်ကြသလောဟု မေးစစ်လေ၏။ ထိုငရဲသို့ရောက်သော သူတို့
 ကလည်း အရှင် အကျွန်ုပ်တို့ မမြင်မိပါဟု လျှောက်လေ၏။အဆွေ
 ခင်ပွန်းကောင်းနှင့်တူသော ကုသိုလ် ကောင်းမှုတို့ကို ကိုယ်ဖြင့်
 ၎င်း၊ နှုတ်ဖြင့်၎င်း၊ နှလုံးဖြင့်၎င်း၊ ပြုကောင်းချေ၏ ဟူ၍ မအောက်မေ့
 သလောဟုမေး၏။ မေ့လျော့ချေသည် မကြံမိချေဟု--လျှောက်၏။

တတိယဒေဝဂူတ ထို့နောက်တဖန် ယမမင်း၏ တတိယ
 တမန်ကို အသင်တို့ မမြင်ခဲ့သလောဟု
 မေးပြန်၏။ ။ထိုမကောင်းမှုကို ကျင့်သောသူတို့ကလည်း မသိ
 မမြင်ပါဘုရားဟု လျှောက်ကြကုန်၏။ ယမမင်းလည်း ဟယ်
 သောကျာ်းတို့ လူတို့ပြည်၌ ပြင်းစွာသောရေဂါအနာ နှိပ်စက်၍
 အိပ်ရာ၌ပက်လက် မှောက်ချ်နေ၍ တောင်မြောက်ကိုမှ မထည့်
 မပတ်နိုင် စကားမဆိုနိုင် သူတပါးတို့ကို ကိုးကွယ်၍ထူစေရခြင်း၊
 သူတပါးတို့သည် ထမင်းခွံရခြင်း၊ မိမိကိုယ်မှထွက်သော မစင်
 ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့ဖြင့် အသိမ်းလိမ်း အကျံ့ကျံ့နေသောသူတို့ကို
 မမြင်သလောဟု မေးပြန်လေ၏။ ထိုမကောင်းမှုကို ကြိုက်သော
 သူမိုက်တို့ကလည်း ထိုသူတို့ကိုမူကား မြင်ခဲ့ပါ၏ အရှင်ဘုရားဟု
 လျှောက်ကြလေကုန်၏။ ယမမင်းလည်း ထိုသူနာကျံမြင်ရသော
 အခါ အသိပညာ လိမ္မာချိန်ရောက်သောသူတို့သည် ငါတို့လည်း
 ဤသူနာကဲ့သို့ မချွတ်မလွဲမှန်စွာနာရလတ္တံ့၊ မနာမိကာလ၌ အဆွေ
 ခင်ပွန်းကောင်းနှင့်တူသော ကောင်းမှုတို့ကို ကိုယ်ဖြင့်၎င်း နှုတ်ဖြင့်
 ၎င်း နှလုံးဖြင့်၎င်း ပြုကောင်းချေ၏ဟု အောက်မေ့ချင်သောနှလုံးမရှိ

သလောဟုမေး၏။ ။ထိုဒုက္ခရိုက်ကို ကျင့်ကြကုန်သောသူမိုက်တို့က
လည်း အရှင်မေ့လျော့ချေ၏မကြံမိခဲ့ချေဟု လျှောက်လေကုန်၏။

စတုတ္ထဒေဝဂူတ ထို့နောက်တဖန် ယမမင်းလည်း ဟယ်
ယောက်ျား သေမင်း၏ တတိယတမန်၌
မကြံမိသော် စတုတ္ထဖြစ်လေ၍ လေးခုမြောက်သော သေမင်း
တမန်ကို အသင်မြင်ခဲ့သလောဟုမေး၏။ အကျွန်ုပ်တို့သည် မသိ
မမြင်ခဲ့ဟု လျှောက်လေကုန်၏။ ယမမင်းလည်း ဟယ်ယောက်ျား
တို့ ငယ်လှစွာသောသူတို့ကို အမိသည် အိပ်ရာ၌ထား၏။ မိမိကိုယ်
မှ ထွက်သော ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့ကို ကိုင်လျက် အလိမ်းလိမ်း
အကျံကျံရှိသော သူတို့ကို မမြင်ပါသလောဟု မေးစိစစ်လေ၏။ ထို
သို့သောသူငယ်ကိုကား မြင်ပါ၏အရှင်ဟူ၍ လျှောက်ကြလေသော
အခါ ယမမင်းလည်း ဟယ်အချင်းတို့ အမိဝမ်းခေါင်း၌ ဆယ်လ
ပတ်လုံး ကိန်းအောင်းသောအခါ အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံ
လျက် ဆင်းရဲခြင်းကိုမမြင်နိုင်လျှင် ရှိပါစေတော့ ယခုအခါ၌ ငါ၏
ခြေလက် မျက်စိစသောအင်္ဂါတို့သည် ရှိပါလျက် စက်ဆုပ်ဖွယ်
သော စင်တို့ကိုလိမ်းကျံလျက် မသွားတတ် မဆေးတတ်သော
အဖြစ်ကိုယူပါဦး မဆိုသော်လည်း ဆိုသကဲ့သို့ သိကောင်း
မှတ်ကောင်း အချိန်အရွယ်အခါ ပညာရှိကောင်းပါသော သင်တို့
သည် ငါတို့သည် ဤသူငယ်ကဲ့သို့ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းလည်း ဖြစ်ရ
လတ္တံ့ ငါသည်အဆွေခင်ပွန်း ရှေ့ဆောင်နှံ့တူသော ကုသိုလ်
ကောင်းမှုကို ကိုယ်ဖြင့်၎င်း နှုတ်ဖြင့်၎င်း နှလုံးဖြင့်၎င်း ပြုရာချေ၏။
ငါပြုကောင်းလှပေ၏ဟူ၍ မအောက်မေ့ကြသလောဟု မေးစိစစ်
လေ၏။ ထိုငဲ့သို့ ရောက်လေသောသူတို့က အရှင် အကျွန်ုပ်တို့
သည် မေ့လျော့ချေ၏။ မကြံမိပချေဟု လျှောက်ကြလေကုန်၏။

ဒုတိယဒေဝဂူတ ... ထိုသူငယ်ကို မကြံမိသော် ဒုတိယသေမင်း
၏တမန်ကို မမြင်လေသလောဟု မေးပြန်
လေ၏။ အရှင် မမြင်မသိပါဟုလျှောက်၏။ အိုယောက်ျား လူ့ပြည်၌

ဆံဖြူခြင်း သွားကျိုးခြင်း နံရိုးပြိုင်းပြိုင်းထ၍ အိမ်မိုးအခြင်ကဲ့သို့
ရှိ၏။ အရေတွန့်တွန့် လိပ်လိပ်ရှိ၏။ မှည့်အစွန်းစွန်းရှိ၏။ တောင်ဌေး
လက်စွဲလျက် တုန်တုန်ခိုက်ခိုက် သွားသည်တို့ကို မမြင်ပါသလော
ဟုမေး၏။ ငရဲခံအံ့သောသူတို့သည် ထိုသူတို့ကိုမူကား မြင်ခဲ့
ပါကုန်၏တုရားဟု လျှောက်လေကုန်၏။

၃၂-ဇာကံကြမ္မာ.....ယမမင်းလည်း ဟယ် ပယောကျာ်းတို့
လူ့ပြည်၌ အိမ်ခြံစပ်ကဲ့သို့ ခိုးခြင်း၊
သုံးကျိပ် လေးကျိပ် ငါးကျိပ်ပူးပေါင်း၍ လျှို့ဝှက်ရာအရပ်၌ ချောင်း
မြောင်းပြီးလျှင် လုယက်ခြင်း၊ ရွာကိုဖျက်ခြင်း၊ ဇနပုဒ်^၁ကိုဖျက်ခြင်း၊
မြို့ကိုတိုက်ခြင်း၊ သူ့မယားကိုခိုးခြင်း၊ ထိုသို့ပြုတတ်သော သူတို့ကို
စိုးမင်း^၂တို့သည် ဖမ်းလေ၍ ကြိတ်လုံးနှင့် ရိုက်ခြင်း၊ ကြိုးခေါက်နှင့်
ရိုက်ခြင်း၊ ဝါးရင်းတုတ်နှင့် ရိုက်ခြင်း၊ ခြေကိုဖြတ်ခြင်း၊ လက်ကို
ဖြတ်ခြင်း၊ နားကိုဖြတ်ခြင်း၊ နှာခေါင်းကိုဖြတ်ခြင်း၊ နှုတ်ခမ်းကို
ဖြတ်ခြင်း၊ ဦးခေါင်းကိုမီးတိုက်၍ ထန်းသီးကဲ့သို့ နေစေခြင်း၊
ဦးခေါင်း၌ ဆံပင်ကိုနှုတ်၍ မီးတိုက်ပြီးလျှင် အိုးခင်းကဲ့သို့တိုက်၍
ခရသင်းကဲ့သို့ နေစေခြင်း၊ နှုတ်ခမ်းကိုဖွင့်၍ ခံတွင်းပေါက်၌
မီးတိုက်ခြင်း၊ လက်ကို ပုဆိုးကြမ်းရစ်၍ ဆီဆွတ်ပြီးမှ ခြေလက်
လေးဘက်ကို မီးတိုက်ခြင်း၊ မတ်ရပ်ထား၍ ကားကြက်လျက်
နေလှမ်းခြင်း၊ မတ်ရပ်ထားလျက် အောက်ခွါရ^၃မှ ထိပ်သို့
ထုတ်ချင်းရောက်အောင် သံတံကျင်လျှိုခြင်း၊ အောက်ကအရေကို
အထက်က လည်ပင်းတိုင်အောင် ခွါခြင်း၊ အထက်အရေကို
အောက်သို့ခွါ၍ ခါး၌ရလျက်ဆားရေပက်ခြင်း၊ လက်ျာနားပေါက်
က လက်ဝဲနားပေါက်သို့ထုတ်ချင်း ပေါက်အောင် သံတံကျင်လျှို
ခြင်း၊ မှောက်ချန်အိပ်စေလျက် ကားကြက်ပြီးလျှင် အသားအရေ

၁။ ဇနပုဒ်-ဇနပဒ (ပါဠိ)

၂။ စိုးမင်းတို့သည်-အစိုးရသောမင်းတို့သည်။

၃။ ခွါရ(ပါဠိ)တံခါးပေါက်။

တို့ကို သံကောက်နှင့် ခြစ်၍ယူခြင်း၊ ပက်လက်အိပ်စေ၍ ခွေးငတ် တို့ကိုစားစေခြင်း၊ ပက်လက်အိပ်စေ၍ ခံတွင်းကိုဖွင့်ပြီးလျှင် သံရေ ကြေးရေလောင်းခြင်း၊ ကျိုက်ကျိုက်ဆူသော ဆီပူချေတို့ဖြင့်၊ ဦးခေါင်းကိုသွန်းခြင်း၊ လက်ဝဲလက်ျာနှစ်ဘက်ကိုသံတံကျင်လျှိုခြင်း၊ မြေပြွာနှောင်ဖွဲ့၍ မောင်းလှည့်ခြင်း၊ တိုင်၌ချည်၍ လက်နက်မျိုးတို့ ဖြင့် ပစ်သတ်ခြင်း၊ ဦးခေါင်းကို ထားသန်လျက်တို့ဖြင့်ဖြတ်၍ သတ် ခြင်း၊ လေးပေါင် လေးလက်တို့ကို လှီးဖြတ်၍ထားခြင်း၊ ဤသုံးဆွဲ နှစ်ပါးသော ကြမ္မာ^၁ တို့ဖြင့် ညှဉ်းဆဲခံရသောသူတို့ကို မမြင်ခဲ့လေ သလောဟု မေးစိစစ်လေ၏။

ဒုစ္စရိုက်ကြိုက်သော သူတို့ကလည်း မြင်ခဲ့ပါ၏ဟု လျှောက်ကြ လေ၏။ ယမမင်းလည်း ဟယ် ယောကျ်ားတို့ ထိုသို့မြင်ရသော အခါ သတိပညာ ချိန်ခါရှယ်ရင့် ဉာဏ်ဖြင့်ချင့်၍ ကုသိုလ်မပြု မကောင်းမှုကို ပြုသောသူတို့သည် မိမိပြုသော မကောင်းမှု၏ အပြစ်အလျောက် မျက်မှောက်ထင်ထင် ပစ္စုပ္ပန်တွင် မြင်ရခံရကြ ကုန်၏။ ခန္ဓာကြွ၍ သေလွန်သောအခါ သံသရာဝယ် အဘယ် ဆိုဘွယ်ရှိအံ့နည်း။ ပစ္စုပ္ပန်တွင် မျက်မြင်ဘဝ ဤလူကသာ ကောင်း ရာရှာဗွေ ကောင်းအောင်နေ၍ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းနှင့် တူသော ကုသိုလ်ကောင်းမှု အစုစုကို ကိုယ်ဖြင့်၎င်း နှုတ်ဖြင့်၎င်း နှလုံးဖြင့် ၎င်း၊ ပြုကောင်းချေ၏ဟူ၍ မကြံ မအောက်မေ့ သလောဟု မေးပြန် လေ၏။ ။ ထိုမကောင်းမှုကို ကြိုက်သော သူရိုက်တို့ကလည်း မပြုမိ မေ့လျော့တွေဝေခဲ့ချေပြီဟု လျှောက်လေကုန်၏။

ပဉ္စမဒေဝဂူတ... ထိုအခါ ယမမင်းလည်း ဟယ် ယောကျ်ားတို့ စတုတ္ထလေးကြိမ်မြောက်သော ထိုသေမင်း တမန်တို့၌ မကြံ မအောက်မေ့မိချေသော် ငါးကြိမ်မြောက်သော သေမင်း၏ တမန်ကို မမြင်ခဲ့လေသလောဟု မေးပြန်လေ၏။ ။ ထိုဒုစ္စရိုက် ကြိုက်သောသူရိုက်တို့ကလည်း မသိမမြင်ခဲ့ပါ အရှင် ဟု လျှောက်လေ၏။ ယမမင်းလည်း-ဟယ် ယောကျ်ားတို့ လူတို့

ပြည်၌ ယောက်ျားမိန်းမ သေကြကုန်၍ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်
 တော်သူစပ်ငြား ရွာသားရွာသူ ကြွက်ကြွက်ဆူမှု ငိုယိုကြလျက်
 ပျဉ်တလားတွင် သွင်းလေတုံမှ ထင်းသွားကြ၍ သုသာန်တစ်
 သင်းချိုင်းဝတွင် ထင်းမီးစုပုံ သင်္ဂြိုဟ်ကုန်သော ထိုသူသေတို့ကို
 မမြင်ခဲ့သလောဟု မေးပြန်ကုန်၏။ ဒုက္ခရိုက်ကြိုက်သော သူတို့က
 လည်းအရှင်မြင်ခဲ့ပါကုန်၏ဟုလျှောက်ကြလေသော်ယမမင်းလည်း
 ဟယ် ယောက်ျားတို့ သူသေကံမြင်သောအခါ ငါတို့လည်း
 ဤကဲ့သို့ မယွင်းမချွတ် မလွတ်သာချေ သေရချေဦးမည်။ ဤကဲ့သို့
 မသေမီကာလက အဆွေခင်ပွန်းကောင်းနှင့် တူသော ကုသိုလ်
 ကောင်းမှုတို့ကို ကိုယ်ဖြင့်၎င်း နှုတ်ဖြင့်၎င်း နှလုံးဖြင့်၎င်း ပြုအပ်
 ချေ၏။ ပြုကောင်းပေ၏ဟု မအောက်မေ့သလောဟု မေးပြန်က။
 ဒုက္ခရိုက်ကိုကြိုက်သောသူတို့ကလည်း မအောက်မေ့မိချေ မေ့
 လျော့ခဲ့လေပြီ အရှင်ဟု လျှောက်ကြလေက -

ယမမင်းလည်း ဪ ယောက်ျားတို့ ပညာအမြော်အမြင်
 အဆင်အခြင် အတွေးအတောနှင့်ပြည့်စုံကောင်းလျက် လောဘ-
 ဒေါသ-မောဟ- ဖုံးလွှမ်း၍ မယားကျွေးမှု သားကျွေးမှုကြောင့်
 သာ ပြုခဲ့သောသူတို့သည် သင်တို့ ပြုခဲ့သော မကောင်းမှုကို
 သင်တို့ အမိ အဘ အစ်ကို အစ်မ ဦးရီးပေါက်ဖော် ဆွေညာ
 တကာ ရပ်သူရွာသား ပုဏ္ဏားသူဌေးသူကြွယ်ကုန်သည် လယ်လုပ်
 ရဟန်းသူတော်မြတ်တို့သည်လည်း မတိုက်တွန်းကြလေ။ ဘုမ္မဇိတ်
 ရုက္ခဇိတ် အာကာသဇိတ် ဗိသုဒ္ဓိတို့သည်လည်း မတိုက်တွန်း
 ကြလေ။ သင်သည်သာလျှင် သင့်အမှုကိုကြိုက်၍ ပြုခဲ့သည်။ အလင်
 ပြုသော မကောင်းမှုကြောင့် မကောင်းကျိုးကို ဘယ်သူတပေယာဟ်
 မှုလာ၍ မကူမညီ မခံလာပေ။ သင့်ကိုယ် သင်ဖျက်သည့်အတွက်
 သင်သာခံရတော့မည်ဟု ညည်းလျက် လက်ဖို န်၍ ယမမင်း မျက်
 နှာလှည့်သောခဏ၌ -

ယမဒေါယမကတို့သည် ခဲရဲတောက်သော သံကွင်းဖြင့်
 လည်ပင်းကို စွပ်လျက် ဤလူ့ပြည်၌ ခွေးကောင်ပုပ်တို့ကို ရွာသား

တို့ ဆွဲငင်လေသကဲ့သို့ ဆွဲငင်ပြီးလျှင် 'ရဲရဲတောက်သော သံမြေ၌ ပက်လက်အိပ်စေ၍ ဤလူ့ပြည်၌ ထန်းလုံးပမာဏရှိသော သံတံ ကျင်ဖြင့် လက်ျာဘက်၌ တချောင်း လက်ဝဲဘက်၌ တချောင်း လက်ျာခြေ၌ တချောင်း လက်ဝဲခြေ၌ တချောင်းလျှို၍ ခွေးနီ ခွေး ကျား ခွေနက်တို့ကိုစားစေကုန်၏။ အသားကိုစား၍ ကုန်သောအခါ ဝမ်းတွင်းက အအူ အသည်းကိုစားစေကုန်၏။

ထိုသို့အသား ဝမ်းတွင်းသားပင်ကုန်၍ အရိုးချည်းသာ ကျန် သော်လည်း မိမိကြမ္မာ မကုန်သမျှ မသေလေသေး။ တဖန် သံတံ ကျင်လျှိုရာအရပ်က သံတွင်းဖြင့် ဆွဲပြန်လေ၍ ခြေမိုးမြှော် ဦးခေါင်းစောက်ထိုး တွဲလဲဆွဲ၍ ဝဲခွပ်ဖြင့် အသားတို့ကို ဖတ်လတ် နေအောင်ရွေလျက် ဆားပက်လေကုန်၏။ ။ ထိုဒုစ္စရိုက်ကိုကြိုက် သော ငရဲသူတို့သည် ပြင်းပြစွာ ပာစ်အော်၍ ငိုကုန်၏။ ထိုသို့ပင် အသားကုန်၍ မြေသို့ပင်ကျသော်လည်း မိမိကြမ္မာ မကုန်သေး သရွှေ့ မသေရချေသေး။ ။ တဖန် ထိုအရပ်မှ ဆွဲလေ၍ ရဲရဲ တောက်လျက် အရိုးအလျှံနှင့်တကွ သံမြေ၌ ပက်လက်ထားပြီးလျှင် ဤလူ့ပြည်၌ သစ်ကိုရွှေသကဲ့သို့ လေးမြှောင့်၎င်း ရှစ်မြှောင့်၎င်း တဆွဲခြောက်မြှောင့်၎င်း ရွှေလေကုန်၏။ ထိုသို့ပင်ရွှေသော်လည်း မိမိကြမ္မာ မကုန်သမျှ မသေရချေသေး။ ။ တဖန် ထိုအရပ်မှ ဆွဲငင်ယူလေ၍ ရဲရဲတောက်သော သံမြေပြင်၌ သံရထားဖြင့် ကပြီးသော် ရဲရဲနီသော သံကြိမ်လုံးတို့ဖြင့် ရိုက်ပုတ်လျက် အရှေ့ ကသည်၊ အနောက်-အနောက်ကသည်၊ အရှေ့တောင်ကသည်၊ မြောက်၊ မြောက်ကသည်၊ တောင်၊ အရပ် ၄-မျက်နှာကို ရုန်းစေ ဆွဲစေ၍ ပြင်းစွာသောဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေကုန်၏။ ထိုသို့ပင်ဆင်း ရဲသော်လည်း မိမိကြမ္မာ မကုန်သမျှ မသေရချေသေး။

လောဟကုန္တိ၌ခံရပုံ ... တဖန် ထိုအရပ်မှ ယူငင်လေ၍ အလျှံ

နှင့်တကွ ရဲရဲတောက်သော မီးကျိုး တောင်ကို တက်စေ၍ တောင်ထိပ်သို့ ရောက်လေသော် ကြမ္မာ လေတို့သည် တိုက်လေ၍ ရဲရဲညီသောသံမြေ၌ မှန်မှန်ညက်ညက်

ကျလေ၏။တဖန် ၎င်းနေရာမှ ဥပပတ်ဖြစ်၍ထလျက် ပြေးလေသော သူတို့ကို သံကွင်းဖြင့်စွပ်၍ ဖမ်းယူပြီးသော် ခြေနှစ်ချောင်းကို ကိုင်၍ လောဟကုန္တိ ကြေးနီအိုးသို့ ပစ်ချလိုက်လေ၏။

ထိုလောဟကုန္တိအမည်ရှိသော ကြေးနီအိုးကား အနှစ် တထောင်မှအောက်သို့ရောက်၏။ အနှစ်တထောင်မှ တဖန် အထက်သို့ရောက်၍ အမြှုပ်၌ပါလာသဖြင့်လျှံ၍ ကျလျှင် ထ၍ ပြေးလေကုန်၏။

ထိုသို့ပြေးလေသောသူတို့ကို ရဲရဲတောက်သော သံကွင်းဖြင့် ဖမ်းယူခဲ့၍ ရိုက်ပုတ်ညှဉ်းဆဲပြန်၏။

ဝေတ္တရဏီ၌ ခံရပုံ.....ထိုသို့ရိုက်ပုတ် ညှဉ်းဆဲသောအရပ်မှ ပြေးကြလေ၍ ဝေတ္တရဏီ ကြိမ်ပိုက်

ချောင်းသည် သွေးပြည်တို့ဖြင့် အတိပြီး၏။ဤလူ့ပြည်၌ အပ်သွားနှင့် တူသော ဆူးအတိပြည့်သော ကြိမ်ပိုက်ကြိမ်နွယ်တို့ဖြင့် အအူ အသည်းတို့သည် ငြိ၍ငြိ၍နေရစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ပင် ငြိ၍နေရစ်ကုန် သော်လည်း ထိုငဲ့သူတို့ ကြမ္မာမကုန်သမျှ အထက်သို့ဆန်လေ ကာ အောက်သို့စုန်လေကာ ကြိမ်ပိုက်ဆူးတို့၌ အအူအသည်း နှလုံးသည်းပွတ်တို့သည် ငြိ၍ ငြိ၍နေရစ်လေကုန်၏။ ထိုသို့ပင်ငြိ၍ နေရစ်ငြားသော်လည်း မိမိတို့ကြမ္မာမကုန်သမျှ မသေရလေသေး။

ထိုဝေတ္တရဏီ ကြိမ်ပိုက်ကများစွာခံရ၍ ကမ်းသို့ တင်လတ် သော် သံကောက်တို့ဖြင့် နှုတ်ခမ်းကိုချိတ်၍ ယူပြီးလျှင် ကမ်းသို့ တင်လေ၏။ဟယ်အချင်းတို့ အဘယ်ကိုအလိုရှိသနည်းဟု မေးလေ သော် ထိုငဲ့သူတို့လည်း အရှင် အကျွန်ုပ်တို့သည် ဆာမွတ်လှပါ ၏ဟု လျှောက်ကြလေ၏။ထိုအခါ ယမဒေါ ယမကတို့သည်လည်း ထိုငဲ့သူတို့ကိုပက်လက်အိပ်စေ၍ အထက်နှုတ်ခမ်းတို့ကို သံမြား ကောက်တို့ဖြင့်ဖွင့်ကြလေ၏။ ဤသို့ဖွင့်၍ သံကတော့ဖြင့် ပစပ်ကို စွပ်ပြီးလျှင် ကြေးနီရေ သံရေတို့ဖြင့် သွန်းလောင်းကုန်၏။ထိုကြေးနီ ရေတို့သည်လည်း နှာခေါင်းပေါက် ခံတွင်းပေါက် အောက်ခွါရ

ပေါက်တို့၌ ယိုထွက်စီးသော်လည်း မိမိတို့ကြမ္မာ မကုန်သေး။
မသေရလေသေး။

ဘင်ပုင်ငရဲ၌ခံရပုံ.....ထိုနေရာမှထ၍ ဘင်ပုင်ငရဲသို့ ကျပြန်
လေ၏။ ထိုဘင်ပုင်ငရဲသည် မစင်တို့ဖြင့်
အတိပြည့်၏။ ပိုးလောက်တို့သည် ပိန်းကောပမာဏရှိ၏။ သွားကား
အင်ကဲ့သို့ထက်၏။ ထိုသွားဖြင့် အရေပါးကို ကိုက်ဖြတ်လေ၏။
အရေထူကို ကိုက်ဖြတ်လေ၏။ အကြောကို ကိုက်ဖြတ်လေ၏။
အသားကို ကိုက်ဖြတ်လေ၏။ အရိုးကို ကိုက်ဖြတ်ပြီးမှ ခြင်ဆီကို
စားကုန်၏။ ထိုသို့ပင်စားငြားသော်လည်း မိမိတို့ကြမ္မာမကုန်သေး။
မသေရလေသေး။

ပြာပူငရဲ၌ခံရပုံ.....ထိုဘင်ပုင်ငရဲမှ ကာလတာရှည်စွာ ခံရ၍
တဖန် တက်ပြန်လေသော် ကုက္ကုဇ
အမည်ရှိသော ပြာပူငရဲသို့ရောက်ပြန်၍ ခြေတာဘက်နင်းလျှင်
ပုဆစ်တိုင်အောင် ကျုံ့လေ၏။ ကြွလျက်သော် ဖြစ်မြဲဖြစ်ပြန်လေ၏။

လက်ပံပင်ငရဲ၌ခံရပုံ.....ဤသို့သောဆင်းရဲကို ကာလတာရှည်
စွာ ခံရ၍ ပြေးပြန်လေသော် လက်ပံ
ပင်ငရဲသို့ရောက်လေ၏။ ထိုလက်ပံပင်၌နေသော ယမဒေါယမက
တို့သည် ဟိုငရဲသူတို့ကို လက်ပံပင်ထက်သို့ တက်စေ၍ အထက်
အောက်ယှက်လျက် ၊ လွှဲကဲ့သို့နေသော လက်ပံဆူးတို့သည် အူမ
အူသိပ် အသည်း အဆုတ်တို့ကို ချိတ်၍ ငြိလေကုန်၏။ အထက်က
လင်းတ စွန်တို့သည်လည်း ဦးနှောက်ကို ဖောက်၍ ဖောက်၍
စားကြကုန်၏။ အောက်က ခွေးနို့ ခွေးကျား ခွေးနက်တို့သည်လည်း
ခြေသလုံးသား ပေါင်သားတို့ကို ကိုက်ခဲဆွဲငင်၍ စားကြကုန်၏။
ဤသို့ပင်ခံရသော်လည်း မိမိတို့ကြမ္မာမကုန်သမျှ မသေရချေသေး။

သန်လျက်ပမာငရဲ၌ခံရပုံ ..ထိုလက်ပံပင်ရင်း၌ နှစ်လတာရှည်
စွာခံရပြီးမှ တဖန်အောက်သို့ကျ၍

ပြေးပြန်လေသော် ဆိုင်းဆိုင်းညိုညိုရှိသော ရွှေတွင်မြင်ရသော
အမွှာဝန်အမည်ရှိသော သရက်တောသို့ ပြေးဝင်ကြလေ၏။ ထိုငရဲ
သစ်ပင်အောက်သို့ရောက်သော သူတို့ကို လေခတ်၍ သန်လျက်
သရက်ရွက်တို့သည် ကြွေကျကုန်လျက် ဦးခေါင်းသို့စူးလေကုန်
၏။ ပခုံးသို့စူးလေကုန်၏။ ကျောသို့စူးလေကုန်၏။ ဤသို့စူးငြား
သော်လည်း မိမိတို့ကြမ္မာမကုန်သရွှေ့ မသေရချေသေး။ ဤသို့
သောနည်းဖြင့် ကာလ တာရှည်စွာ ခံရလေ၏။

ငရဲကြီး၌ခရပုံ.....တဖန် ယမဒေါယမတို့သည် ဆွဲငင်လေ၍
ငရဲကြီးသို့ ပစ်ချလိုက်၏။ ထိုငရဲကြီးသည်
လည်း သံမြေပြင်အဘိဗြီး၏။ ထိုငရဲသို့ရောက်လေသော သူတို့သည်
အရှေ့တံခါးဖွင့်၍ ပြေးကြလေကုန်သော် ခြေတတက် နင်းလိုက်
လေက နူးပုဆစ်တိုင်အောင် မီးသောင်၍ကျွမ်းလေကုန်၏။ ကျွမ်းပြန်
လေက ဤသို့သောနည်းဖြင့် ပြေးကြလေ၏။ အရှေ့တံခါး၌ ရောက်
လေသော် မိမိတို့ကြမ္မာကြောင့် သံတံခါးတို့သည် မီးတောက်မီးလျှံ
နှင့်တကွ ပိတ်လေ၏။ တဖန်တောင်တံခါး ဟင်းလင်းမြင်၍ ပြေးကြ
သော် ထိုတောင်တံခါးသည် ရှေးနည်းအတူ ပိတ်နှင့်လေ၏။ ဤနည်း
တူ တံခါးလေးမျက်နှာသို့ နှစ်,လ-ရှည်စွာပြေး၍ မိမိတို့ကြမ္မာကုန်မှ
အရှေ့တံခါးဟင်းလင်းပွင့်၍ ပြေးထွက်ကြလေလျက် လွတ်ကြလေ
၍ ထိုက်ရာ ထိုက်ရာ ဖြစ်ကြလေကုန်၏။

ဤသည်ကား-ဒေဝဒူတသုတ်၌ ဘုရားဟောတော်မူသော ပါဠိတော်
အထွက် အဓိပ္ပာယ်တည်း။

သံဝေဂလင်္ကာများ

ဤသို့လေးဖြာ၊ ပါယ်လေးရှာ၌၊ ကြို့ရှာကြရာ၊ သတ္တဝါ
ကား၊ ဘုံသာသုဂတိ၊ လူဖြစ်ဘိလည်း၊ သတိမထား၊ ရှိလေ
ငြားလျက်၊ မယားကျွေးမှု၊ သားကျွေးမှုကြောင့်၊ မရှုတရား၊
သနားစုံမက်၊ ငဲ့ကွက်မရှိ၊ သူ၏အသက်၊ ရက်စက်သတ်သူ၊

သင်္ခါရဘာဇနီ

အယူမဟုတ်၊ အကျင့်ယုတ်၍၊ မုဆိုးတံငါ၊ များစွာမလပ်၊
ပျားဖွပ်သားထိုး၊ ဆိုရိုးတရပ်၊ ငှက်ခတ်တခြား၊ သောက်
စားယပ်ဝ၊ လူ့ဗာလကား၊ ကာမဂုဏ်ဆိုး၊ မယားခိုးနှင့်၊
တံဖိုးစားတတ်၊ မဖြောင့်မတ်သည်၊ သူကြီးမြေတိုင်၊ ရန်ပိုင်
ခွင့်ရ၊ စစမကင်း၊ မင်းစိုးတထွေ၊ ရှေ့နေရှေ့ရပ်၊ ခံသမတ်ပ၊
ပြုကြစမြ၊ ပန်းဘဲပန်းထိမ်၊ တောင်းချိန်စဉ်းလဲ၊ ပွဲစား
ပွဲကောက်၊ မထောက်မထား၊ ကင်းစားတဖြာ၊ ပြည်ရွာ
ဖျက်ကြ၊ ခိုးသူစသား၊ မိဘဆရာ၊ ပြည်ရွာရဟန်း၊ ဘုန်းတန်း
ကြီးမား၊ ကျေးဇူးများကို၊ မသိလေကြ၊ ရှုတ်ချကဲ့ရဲ့၊ ကျိုးမဲ့
စကား၊ ပြောငြားသောသူ၊ အယူယွင်းခွ၊ နေနှင့်လက်၊
စသည်တထွေ၊ မိဗန်းလေကစ၊ ဆဲရေးကြလျက်၊ အမျက်
ဒေါသ၊ ပြင်းပြလေဘိ၊ မိုက်ခေါင်ထိ၍၊ အမိအဘ၊ အစ်မ
အစ်ကို၊ သူတို့ကိုပင်၊ ဆွေငင်ရိုက်ပုတ်၊ မျက်ကြွတ်အမှန်၊
ငြိုးထားရန်ဖြင့်၊ အိမ်ရှင်ဖြစ်ငြား၊ လင်တို့အားကို၊ ဆဲငြား
သောသူ၊ အယူယွင်းဖောက်၊ သယောက်မျောက်မ၊ ထားကြ
တသွယ်၊ ဈေးသယ် နာသယ်၊ ရောင်းဝယ် ဖောက်ကား၊
ထိုသူများလည်း၊ ဆားနှင့် ရောယှက်၊ ဖြူသဲပက်၍၊ ငါးပိနှင့်
ဆား၊ တိုးပွားစေနှိုး၊ ဖွဲ့နွဲ့ထိုးမှ၊ လက်မလက်သွယ်၊ ချိန်ဝယ်
အောက်တွဲ၊ လွန်စဉ်းလဲက၊ ပြုကြအတင်း၊ ခိုးခြင်းအပြား
ငါးပါးနှစ်ဆယ်^၁၊ စသွယ်အမှု၊ ယခုပစ္စက်၊ နာချက်မလှ၊
မရဏတပ်ချီ၊ စသည်တစု၊ ဗိုလ်ထုကြမှ၊ စိုးရမြစံ၊
သူ့နိုင်ငံသို့၊ တိုက်လွန်ဖျက်မှု၊ ယူသောသူကား။ စသည်
များစွာ၊ သင်္ချာပေါင်းစု၊ မကောင်းမှုကြောင့်၊ တအောင့်
မလပ်၊ ခုတ်ဖြတ် လှီးချ၊ လွှတ်တိုက်စသည်၊ လင်းတ ကျိုးခွေး၊
ပြေးသွားမလွတ်၊ ငတ်မွတ်ဆာလောင်၊ ပြောင်ပြောင်
တောက်ညီး၊ ပုံကြီး ပုံငယ်၊ ကြောက်ဖွယ်ကမန်း၊ ချမ်းသာ
မဆန်၊ ဒုက္ခမှန်သည်။ ။ ဧကန်မချွတ် မလွဲတည်း။

၁။ ငါးပါးနှစ်ဆယ် - နှစ်ဆဲ့ ငါးပါးသော ခိုးခြင်းအပြား။

ထိုသို့ညွှန်ပြ၊ အနိစ္စနှင့်၊ ဒုက္ခမှာကား၊ မွေ့လျော်ရသည်၊
 ပညာမျက်စိ၊ မရှိ လေငြား၊ သူမိုက်များတို့၊ သုံးပါးသရဏ
 ဂုံးငါးစုံအညီ၊ ပဉ္စသီ၊ အဋ္ဌ၊ ဒသီ၊ စွဲမှီအဟုတ်၊ ကြိုးအားထုတ်
 ချီ၊ ဥပုသ်သီတင်း၊ မကင်းစေရ၊ ဝါတွင်း၊ ဝါပ၊ ဆောက်
 တည်မှလည်း၊ ချမ်းသာရမည်၊ မြဲမှတ်ရည်လျက်၊ စွဲမှီစရာ၊
 နည်းနာ ကျကျ၊ ပြသနိုင်သူ၊ ထိုသသူကို၊ အတူတကွ၊
 ဆည်းကပ်ခ၊ လျက်၊ ကလျာဏမိတ္တံ၊ မချမသွေ၊ မှတ်ကြ
 စေချီ၊ နေ့ညဉ့်မပြတ်၊ ဆည်းကပ်နည်းယူ၊ နတ်လူနိဗ္ဗာန်၊
 ကေန့်ရောက်ကြောင်း၊ ကောင်းမှုအစ၊ ထောက်ရှု ဆင်ခြင်၊
 ကောင်းစွာမြင်အောင်၊ ကြံဆောင်ကြမှ၊ ချမ်းသာရမည်၊
 နားပါးမလည်၊ နည်းနာမရ၊ ရှိချေကမူ၊ လူကန်းပမာ၊
 ဖြစ်လေရာ၏၊ မသိတရား၊ ကျင့်သူ များမှာ၊ တောသွား
 ယောက်ျား၊ ခရီးမှား၍၊ အရှေ့ အနောက်၊ တောင် မြောက်
 ဘယ်မှာ၊ သွားရာလမ်းစ၊ မတွေ့ကြဘဲ၊ လွဲလွဲချွတ်ချွတ်၊
 မှတ်သိပ် ဆာလောင်၊ တောင်မြိုင် ချောင်တွင်၊ ခြင်္သေ့
 သစ်ကျား၊ ဘေးရန်များနှင့်၊ တွေ့ငြားလေကုန်၊ ခိုက်ခိုက်
 တုန်မှု၊ ဒုက္ခပြင်ပြ၊ ခံတုံရသို့၊ မရနည်းနာ၊ ကျင့်စေကာမူ၊
 သမုဒယ၊ ဖြစ်လေကြက၊ ဒုက္ခ ရစ်မွေး၊ အကျိုးပေး၏၊
 နိရောဓမှာ၊ ဝေးလှစွာသည်၊ နောင်လာဘုရား၊ ပွင့်ကုန်
 ငြားလည်း၊ လားလားမကျွတ်၊ သုံးပါးဝင်္ဂတွင်၊ အစဉ်
 မပြတ်၊ စက်ရဟတ်သို့၊ ပတ်ပတ်လည်လည်၊ အတည်
 မကျ၊ ဘဝဘောက်ပြန်၊ လောကဓံ၌၊ အမိုက်မကင်း၊
 အလင်းမရ၊ မိုက်မှောင်ကျက်၊ တွင်းပဉ္စင်၊ တိုး၍ဝင်ငြား၊
 သူကန်းများသို့။ ။ အလားပုံတူကြလိမ့်မည်။

ဤသို့ညွှန်ပြ၊ နာခံကြသူ၊ လူတို့မှာလည်း၊ နည်းနာရရ၊
 လုံ့လမပြတ်၊ ပရမတ်သင်္ကြိုဟ်၊ အလိုရှိရ၊ သင်ကုန်

ပါလည်း၊ မာနထွင်းတောက်၊ ဂုဏ်သာမောက်၍၊ ရောက်
တတ် ရာရာ၊ ပမာတာခမ်း၊ မြွေဖမ်းသမား၊ ဤအလားလျှင်၊
မြင်မြင်ရာရာ၊ နှုတ်လျှာကြမ်းခက်၊ နှိပ်စက်ကာလ၊ ပြုကြမှုက၊
ကပိလသို့၊ မချမှန်ဘိ၊ အဝိစိမှ၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး၊ ခံလေ အုံး
တော့၊ မလျော့မတင်း၊ စည်စောင်းညှင်းသို့၊ ကျင့်သို့ ကျင့်
ရာ၊ ကိုယ်တို့သာလျှင်၊ လိမ္မာသိမြင်၊ ထပ်ထပ်ထင်က၊ ငါသိရ
စေ၊ သိရပေက၊ ကျင့်ပေရမူ၊ လူနတ်နိဗ္ဗာန်၊ သုံးတန်ချမ်း
သာ၊ မှန်စွာရောက်ကြောင်း၊ ကောင်းသောခရီး၊ လမ်းမကြီး
နှင့်၊ အပြီးသို့တူ၊ ဤနည်းယူချောက်၊ ဘုရားမိန့်ချက်၊ ရွှေနှုတ်
ထွက်ကို။ ။ဆောင်ရွက်မှတ်သား ကြစေကုန်သတည်း။

ရှေးကဆောင်ထားကြသော သံဝေဂလင်္ကာများ
ပြီး၏။

မဟာဒုက္ခဝတ္ထု.....အခါတပါး ဘုရားသခင်သည် ဇေတဝန်
ကျောင်းတော်၌ နေတော် မူသောအခါ
ပဏ္ဍိတသာမဏေကို အကြောင်းပြု၍ ဟောတော်မူ၏၊ လွန်လေ
ပြီးသောအခါ၌ ကဿပဘုရားသခင်သည် နှစ်ထောင်သောရဟန်း
ခြံရံလျက် ဗာရာဏသီပြည်သို့ သွားသောအခါ ပြည်သူတို့သည်
အာဂန္တုကဝတ်ဖြင့် ဘုရားသခင်အား ဆွမ်းကျွေးကြကုန်၏၊ ဘုရား
သခင်လည်း တရားဟောတော်မူ၏၊ ဒါယကာတို့ ဤလူ့ပြည်၌
အချို့သောလူတို့သည် မိမိဥစ္စာဖြင့် အလှူပေး၏၊ သူတပါးအား
မညီညွတ်^၁၊ ထိုသူသည် ဖြစ်လေရာရာ ဥစ္စာကားများ၏၊ အဆွေ
အမျိုး အခြံအရံမရှိ။ ။အချို့သော သူတို့သည် သူတပါးတို့ကို
ညီညွတ်^၂၏၊ မိမိဥစ္စာကိုမူကား မလှူ။ ထိုသူကား အဆွေအမျိုး
အခြံအရံနှင့်သော်ကား ပြည့်စုံ၏၊ ဥစ္စာကားမရှိ။ ။အချို့သော
သူတို့သည်ကား မိမိဥစ္စာကို ထုတ်၍လှူကုန်၏၊ သူတပါး ဥစ္စာတို့ကို

၁။ မညီညွတ်-မတိုက်တွန်း မနှိုးဆော်။

၂။ ညီညွတ်၏-တိုက်တွန်းနှိုးဆော်၏။

လည်း ညီညွတ်စေ၏။ ထိုသူတို့သည်ကား ဖြစ်လေရာရာ၌ ဥစ္စာလည်းများ၏။ ကျေးကျွန် အဆွေအမျိုးနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏ဟု ဟောတော်မူပေ၏။

ထိုတရားကို ဒါယကာတယောက်သည် ကြားလေ၍ ဘုရားသခင်အား နက်ဖြန်ဆွမ်းကျွေးအံ့။ စာရင်းခံကုန်လေ့ဟု ဆိုပေ၏။ ။ထိုအခါ ရွာသူတို့လည်း ငါ့တရား ကျွေးမည်၊ ငါ့ငါးကျိပ် ကျွေးမည်၊ ငါ့တကျိပ် ကျွေးမည်၊ ငါ့ငါးပါး ကျွေးမည်ဟု အသီးအသီး စာရင်းခံကြကုန်၏။ ထိုအခါဆင်းရဲစွာ ကိုယ်ခစားဖြင့် အသက်မွေးသော မဟာဒုက်သည် ညီညွတ်၍ သံဃာတပါးကို စာရင်း ခံပါလေ၏။ မဟာဒုက်လည်း အိမ်သို့သွား၍ မယားကိုဆို၏။ အဘယ်-နက်ဖြန် ကဿပဘုရားသခင်ကို သံဃာတော် နှစ်ထောင်နှင့်တကွ အာဂန္တုက ဆွမ်းကျွေးကြမည်ဟု ပြည်သူတို့သည် သံဃာတို့ကို စာရင်းခံကုန်သောကြောင့် ငါသည် သံဃာတဦးကို စာရင်းခံခဲ့သည် ဟု ဆိုပေ၏။ မယားကလည်း ကောင်းပြီ ငါတို့သည် မလ္လာဘူးသောကြောင့် ဤသို့ဆင်းရဲသည်ဟုဆို၏။

အရှုပစ္စည်းရှာပုံ - နှစ်ယောက်သော လင်မယားတို့သည် ကိုယ်ခခံအံ့ဟု သွားကြလေသော် ယောက်ျားကား သူဌေးအိမ်သို့သွား၍ ကိုယ်ခစား ထင်းပေါက်လေ၏။ သီချင်းသာယာစွာသီလျက် ထင်းပေါက်လေသော် ထင်းတို့သည် များစွာကွဲသည်ကို သူဌေးအားရ၍ ဟယ်-မဟာဒုက်၊ သင်ပေါက်သောထင်းသည် များစွာရပေသည်၊ ရှင်သောစိတ်ဖြင့် သီချင်းသာယာစွာသီ၍ အဘယ့်ကြောင့် ပေါက်သနည်းဟု မေးသော် ရှင်-သူဌေး နက်ဖြန် ကိုယ်ခဖြင့် သံဃာတော်တဦးကို ဆွမ်းကျွေးပါဟု စာရင်းခံသောကြောင့် ရှင်ပျပါသည်ဟု ဆိုပေ၏။

၁။ ညီညွတ်၍-အကြောင်းညီညွတ်၍၊ မိမိစိတ်ကိုတိုက်တွန်း၍။

၂။ ကိုယ်ခခံအံ့ဟု-လုပ်ခတောင်းခံ ရှာဖွေအံ့ဟု။

၃။ ကိုယ်ခဖြင့်-ကိုယ်ဖြင့်ရင်းနှီးပြုလုပ်အပ်သောအခဖြင့်။

ထိုသူဌေးလည်း အားပါးရ၍ နမသလေးဆန် ရှက်ကွမ်းစား ပေးလိုက်၏။ မဟာဒုက်မယားလည်း ကိုယ်ခံမည်ဟု သူဌေးမ အထံသို့သွားလေ၏။ ကိုယ်ခစား ဆန်ဖွပ်လေ၏။ သီချင်းသာယာစွာ သီလျက် ဆန်ဖွပ်လေသော် သူဌေးမလည်း ဟယ်-မဟာဒုက်၏ မယား . သင်ကား အဲအန် သာယာစွာ ကျူး၍ အဘယ့်ကြောင့် ဖွပ်သနည်းဟု မေးသော်၊ အရှင်သူဌေးမ၊ နက်ဖြန် ရဟန်းတပါးကို ဆွမ်းကျွေးမည်ကို အားရ ရွှင်ပျသည်ဟု ဆိုပေသော် သူဌေးမလည်း အားရ၍ နမသလေးဆန် တကွမ်းစားနှင့်တကွ ထောပတ် တဟင်းချို နို့ခင်းတခွက် ငြုတ်ကြက်သွန် အစေ့အစုံ ပေးလိုက်၏။

ထိုသူ လင်မယားတို့ သည်လည်း နံနက် စောစောက ထ၍ မယားက ဟင်းရှက်ခူးမည် သွားလေသော် မြစ်နား၌ သီချင်း သာယာစွာသီ၍ ခူးသည်ကို တံငါကြား၍ သင်အဘယ့်ကြောင့် သီချင်းသာယာစွာသီ၍ ဟင်းရှက်ခူးသနည်းဟု မေးသော် ရဟန်းတဦးကို ဆွမ်းကျွေးမည် ဖြစ်သောကြောင့် သဒ္ဓါသော စိတ်နှလုံးဖြင့် သီချင်းသီ၍ ခူးသည်ဟုဆိုသော် တံငါလည်းအားရ၍ သဲတွင် မြှုပ်၍ထားသော ငါးကြင်းလေးကောင်ကိုဖော်၍ ပေးလိုက်၏။

ထိုည၌ မိုးသောက်သောအခါ၌ ဘုရားသခင်သည် ကယ်ထိုက်သောသူကို ကြည့်လတ်သော် မဟာဒုက်ကို မြင်တော်မူ၍ ဂန္ဓကုဒိုတိုက်သို့ဝင်၍ နေတော်မူ၏။

သိကြားမင်းအကူအညီ မဟာဒုက်လည်း ငါးကိုယူ၍ သွားပြီးလျှင် ကောင်းစွာ ချက်ပြုတ်၏။ သိကြားမင်းလည်း မဟာဒုက် သဒ္ဓါခြင်းကို၎င်း၊ ဘုရားသခင်သည် မဟာဒုက်အိမ်သို့ ဝင်တော်မူ၍ မဟာဒုက်ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးမည်ကို၎င်းသိ၍ လူခရီးသွားဟန် ဖန်ဆင်း၍ မဟာဒုက်အိမ်သို့ သွား၍ အိုမဟာဒုက် ညီညာပါရစေ^၁ အလှူအတို့ကို ပေးပါဟုဆို၏။ မဟာဒုက်လည်းဝင်၍ ညီညာပါသော့ဟု ဆိုပေသော် သိကြား

၁။ ညီညာပါရစေ-ကူညီညာ၍ အလှူတို့ကို ပြုပါရစေ။

မင်းလည်း မဟာဒုက္ခအိမ်သို့ဝင်၍ ခပ်သိမ်းသော ဆွမ်းခဲဘွယ် စားဘွယ်တို့ကိုစီရင်၍ နတ်၏ဩဇာကို ထည့်ပေး၏။ မဟာဒုက္ခ— သင်စာရင်းခံသော ရဟန်းတဦးကို ပင့်ချေဟု ဆိုကြားကဆိုလျှင် သွား၍ စာရင်းခံသော ရဟန်းတဦး ပေးပါဟု စာရင်းကိုင်ကို တောင်းသော် စာရင်းကိုင်လည်း ငါမေ့၍ စာရင်းမထည့်မိ၊ သံဃာ တော်လည်း ကုန်ခဲ့ပြီဟုဆို၏။ မဟာဒုက္ခလည်း နှလုံးမသာရှိ၍ ငိုကြွေးမြည်တမ်း၏။ ထိုအခါ စာရင်းကိုင်လည်း မဟာဒုက္ခကို ဆို၏။ အချင်းမဟာဒုက္ခ ဘုရားသခင်သည် ဂန္ဓကုဋိတိုက်တွင် နေတော်မူ၏။ သင်သွား၍ပင့်ချေ။ ဘုရားတို့မည်သည်ကား ဆင်းရဲ သောသူတို့ကို ချွတ်မြဲတည်း။ မင်း စသော သူဌေးတို့သည် ဘုရား သခင် ထွက်တော်မူလျှင် သပိတ်တော်ကိုယူအံ့ဟု စောင့်ကြ ကုန်၏။ သင်ဘုန်းရှိက ရရှိလိမ့်မည် သပိတ်တော်ကို တောင်းချေ ဟုဆို၏။

မြတ်စွာဘုရားထံအပင့်သွားခြင်း... မဟာဒုက္ခလည်း သွားလေ ၍ ဘုရားသခင် ကျောင်း တော် ဂန္ဓကုဋိတိုက်တံခါးသို့ဝင်လေသော် မင်းစသော စစ်သူကြီး သူဌေးတို့သည် မဟာဒုက္ခကို သူတောင်းစားမှတ်၍ ဟယ်မဟာ ဒုက္ခ ဆွမ်းမဘဉ်းပေးသေး၊ ယခုကတင်၍^၁ အဘယ်မှာ ရအံ့နည်း၊ ထွက်လေလော့ဟုဆို၏။ မဟာဒုက္ခလည်း ဘုရားသခင်ကို ရှိခိုး လို၍ ဝင်ပါသည်ဟုဆို၏။ ဂန္ဓကုဋိတိုက် တံခါးကို ဦးတိုက်၍ ဘုရားကိုရှိခိုးပြီးသော် အရှင်ဘုရား ဤလူ့ပြည်၌ အကျွန်ုပ်နှင့် တူသောဆင်းရဲသောသူမရှိပါ၊ အကျွန်ုပ်အား သနားတော်မူသဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်^၂ခြင်းကို ပြုတော်မူပါဟုလျှောက်၏။

ဘုရားသခင်သည် ဂန္ဓကုဋိတိုက်တံခါးကို ဖွင့်၍ သပိတ်တော် ကို မဟာဒုက္ခအား ပေးတော်မူ၏။

၁။ တင်၍-ကြိုတင်၍။

၂။ သင်္ဂြိုဟ်-သင်္ဂဟ-(ပါဠိ)ထောက်ပံ့ခြင်း။

သပိတ်တော်ကိုရခြင်း.....မဟာဒုက်လည်း သပိတ်တော်ကို
 ရလျှင် ပခုံးထက် ထမ်း၍ စကြာ
 ဝတေးမင်း၏ စည်းစိမ်ကိုရသကဲ့သို့ စမ္ဘာယလျက် ဟန်ပန်ပြု၍
 ထွက်လေသော် မင်းစသော အိမ်ရှေ့မင်း စစ်သူကြီးတို့သည်
 မဟာဒုက်ကို ဆိုကြကုန်၏။ အချင်းမဟာဒုက် တထောင်သော
 ဥစ္စာကိုယူလော့ သပိတ်တော်ကို ငါ့ကိုပေးပါ။ သင်ဆင်းရဲသော
 သူသည် ဥစ္စာကိုယူလော့ဟု မင်းစသော အိမ်ရှေ့မင်း စစ်သူကြီး
 သူဌေး သူကြွယ်တို့သည် ဥစ္စာငါးရာစီ တထောင်စီ ပေးမည်
 ဟူ၍ တောင်းသော်လည်း မဟာဒုက်သည် ဥစ္စာကို ငါအဘယ်
 ပြုမည်နည်းဟု တယောက်ကိုမျှမပေးဘဲ သပိတ်တော်ကိုယူ၍
 သွားလေ၏။ မင်းလည်း မဟာဒုက်ကို ဖြားပောင်းသော်လည်း
 မပေးဘဲ သွားလေသောကြောင့် ဘုရားသခင် လက်တော်ဖြင့်
 ပေးသော သပိတ်ကို တစုံတယောက် မင်းစသော သူတို့သည်
 လှ၍ယူအံ့သောငှါ မဝံ့ကုန်၊ မင်းကြီးလည်း မဟာဒုက် သူဆင်းရဲ
 ကား လှူအံ့သောငှါ ဆွမ်းခဲဘွယ်ကို ဟောင်းမွန်စွာ အဘယ်မှာ
 ရအံ့နည်း၊ ထိုသို့လှူစရာမရှိမှ သပိတ်တော်ကိုယူ၍ ဘုရားသခင်ကို
 ပင့်အံ့ဟုကြံလျက် ဘုရားသခင်နောက်သို့ လိုက်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရား၏တန်ခိုးတော်... မဟာဒုက်လည်း သပိတ်တော်
 ကို ထမ်းပြီးလျှင် ဘုရားသခင်
 ကို ပင့်၍လာလတ်သော် ဝင်တော်မူပါဆို၏။ မဟာဒုက်အိမ်ကား
 နိမ့်၏။ မကုန်းဘဲဝင်အံ့သောငှါ မတတ်နိုင်၊ ဘုရားတို့ မည်သည်
 ကား ကိုင်းညွတ်၍ ဝင်သည်မရှိ၊ ဘုရားသခင်သည် မဟာဒုက်
 အိမ်သို့ ဝင်တော်မူသောအခါ မြေကြီးသည် အောက်သို့နိမ့်၍
 ဝင်လေ၏။ အိမ်မိုးသည်လည်း အထက်သို့တက်လေ၏။ ဤသည်
 လျှင် ဘုရားတန်ခိုးတော်တည်း။ ထွက်တော်မူသော်လည်း ထို
 အိမ် ထိုမြေတို့သည် ပကတိရှိပြန်လေကုန်၏။ ထို့ကြောင့်
 ဘုရားသခင်သည် မဟာဒုက်အိမ်သို့ ရပ်တော် မူလျက်ပင်

ဝင်တော်မူ၍ နေရာ၌ နေတော်မူ၏။ မင်းကြီးလည်း မဟာဒုက္ခ အိမ်သို့တက်တော်မူ၍ သင့်တင့်သော အရပ်၌ နေပြီးသော် အချင်း မဟာဒုက္ခ သင်သည် သပိတ်တော်ကို ငါ့ကိုတောင်းသော်လည်း မပေးလို၊ ယခု ဘုရားသခင်အား လှူအံ့သောငှါ ဆွမ်းခဲဘွယ် စားဘွယ် အတိမ္မာရှိသနည်း၊ ငါတို့အားပြုလော့ဟု မင်းကြီး ဆိုလတ်သော် သိကြားလည်း မွေးကြိုင်သော ဆွမ်းခဲဘွယ် စားဘွယ် နွားနို့တို့ကို ပြုပေ၏။ ထိုဆွမ်းခဲဘွယ် စားဘွယ်တို့၏ အနံ့သည် ပြည်လုံးနံ့လေ၏။ မင်းကြီးလည်း ထိုဆွမ်းခဲဘွယ် စားဘွယ် နွားနို့ ထောပတ်တို့ကို မြင်သော် ဤသို့သောအနံ့နှင့် ပြည့်စုံသော ခဲဘွယ်တို့ကို ငါမမြင်စဘူးဟုဆို၍ ငါသည် မဟာ ဒုက္ခအိမ်တွင်ပင်နေသော် မဟာဒုက္ခသည် ငါ့ကို အားနာပေအံ့ ဟု ဘုရားသခင်ကို ရှိခိုး၍ သွားလေ၏။ သိကြားမင်းလည်း ဘုရား သခင်အား ဆွမ်းခဲဘွယ် စားဘွယ်ကို ကပ်လေ၏။ ဘုရားသခင် လည်း ဆွမ်းစားပြီးသော် တရားအနုမောဒနာပြု၍ ကြွတော်မူ လေ၏။ မဟာဒုက္ခလည်း သပိတ်တော်ကိုထမ်း၍ လိုက်ပို့၏။

ရတနာမိုဃ်းရွာခြင်း သိကြားမင်းလည်း ဘုရား သခင်ကို ပို့ပြီးလျှင် ခရီးလမ်းတွင် ပြန်လေ၍ မဟာဒုက္ခ အိမ်တံခါးဝတွင်ရပ်လျက် ကောင်းကင်သို့ ကြည့်လတ် သော် ရတနာချနစ်ပါးမိုဃ်းရွာ၍ ထိုမဟာဒုက္ခအိမ်အားလုံး ရွှေငွေ အတိ ပြည့်သည်ဖြစ်၍ လူမျှမဝင်သာအောင် ရှိသတည်း၊ ခပ်သိမ်း သော အိုးစသော ခံတောင်းပုတ်တို့သည် ပြည့်ကုန်၏။ မဟာဒုက္ခ မယားလည်း အိမ်တွင်းသို့ဝင်လတ်သော် ရွှေငွေပြည့်၍ မဝင်သာ သောကြောင့် သားငယ်နှင့်တကွ ကြမ်းပြင်တွင်ပင် နေနှင့်၏။ မဟာ ဒုက္ခလည်း ဘုရားသခင်သပိတ်တော်ကိုပို့၍ ပြန်လတ်သော် သား ငယ်နှင့် မယားသည် ကြမ်းပြင်တွင် နေသည်ကိုမြင်၍ အမိ အဘယ့်ကြောင့် ကြမ်းပြင်တွင် နေသနည်း၊ နေပူ၏တကားဟု ဆို၏။ မယားလည်း အချင်းမဟာဒုက္ခအိမ်အားလုံး ရွှေငွေရတနာ ပြည့်၍ မနေသာသောကြောင့် ကြမ်းပြင်မှာနေရသည်ဟုဆို၏။

သူဌေးဖြစ်ခြင်း.....မဟာဒုက်လည်း ယနေ့လျှင် ငါလှူသော အလှူသည် အကျိုးပေးသည်ဟု သိ၍ မင်းကြီးထံသို့သွား၍ အရှင်မင်းကြီး ကျွန်ုပ်အိမ်၌ ရွှေငွေရတနာတို့သည် အပြည့်ရှိ၏။ ယူတော်မူပါလော့ဟု ဆိုပေသော်၊ မင်းကြီးလည်း အောက်မေ့တော်မူ၏။ ဘုရားသခင်တို့အား ပေးသော အလှူသည် ယနေ့ပင် အပြီးသို့ ရောက်၏တကားဟု ဆိုတော်မူ၍ ထိုရွှေငွေရတနာတို့ကို ကြည့်အံ့ဟု လှည်းတထောင်တို့ဖြင့် တင်ချေစေ၍ မင်းရင်ပြင်၌ ပုံစေ၏။ ထိုရွှေငွေရတနာတို့သည် ထန်းတဖျားမျှရှိလေ၏။ မင်းကြီးလည်း ပြည်သူတို့ကို ဤဥစ္စာကဲ့သို့ ဤပြည်၌ ရှိသလောဟု မေးတော်မူ၏။ ပြည်သူတို့လည်း မရှိပါဘုရားဟု ဆိုပေ၏။ မင်းကြီးလည်း မဟာဒုက်ကို ဤဥစ္စာနှင့်တကွ သူဌေးဖြစ်စေဟု သူဌေးတို့၏ အဆောင်အရွက်တို့ကို ပေးတော်မူ၏။

အလှူကြီးပေးခြင်း.....မဟာဒုက်လည်း သူဌေး၏ အဖြစ်ကို ရပြီးသော် အရှင်မင်းကြီး အိမ်ရာမြေကိုပေးပါဟု တောင်း၏။ မင်းကြီးလည်း ဧးသူဌေးတို့၏ အိမ်ရာဟောင်း အရပ်ကိုချပေး၏။ မဟာဒုက်လည်း အိမ်ရာဆောက်အံ့ဟု သစ်ပါးစု၍ တောအရပ်မြေကို စုပုံညီညွတ်စွာ တူးဆွသော် များစွာသော ရွှေအိုးကြီးတို့သည် အနားချင်းထိကာ မြေပြင်ပြည့်မျှ ရှိသတည်း။ မင်းအား အကြောင်းကိုဆိုပေသော် မင်းကြီးလည်း မဟာဒုက်ဘုန်းကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ သင်သာ ယူလေဟုဆို၏။ ထိုမဟာဒုက်သူဌေးလည်း အိမ်ဆောက်ပြီးလျှင် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဘုရားသခင်အား သံဃာတော်နှင့်တကွ ဆွမ်းအလှူကြီးကို ပေး၏။

ပဏ္ဍိတသာမဏေဝတ္ထု.....ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို များစွာပြု၍ စုတေခဲ့သော် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်လေ၍ ဘုရားတဖြစ်နှင့် တဖြစ်အကြားပတ်လုံး နတ်၏ စည်းစိမ်ကို

စံစားပြီးမှ ငါတို့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ၌ နတ်ပြည်မှ စုတေခဲ့၍ သာဝတ္ထိပြည်တွင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ၏အမျိုး၌ ပဋိသန္ဓေနေလေ၏။

ချင်ခြင်းဖြစ်ပုံ.....ထိုသူဌေး သမီးသည် ပဋိသန္ဓေယူသော နေ့မှစ၍ ငါးကြင်းသားနှင့် ထမင်းစားချင် သောအခါရှိ၏။ ထိုစားချင်သော အာသာ^၁ကား ရှင်သာရိပုတ္တရာ အား သံဃာနှင့်တကွ ဆွမ်းကို ငါးကြင်းသားနှင့် လှူချင်သည် မိမိ လည်း ဖန်ရည်စွန်းသောပုဆိုးကိုဝတ်၍ သံဃာ၏အဆုံး၌နေ၍ နွဲ့ဃနာ^၂ဆွမ်းနှင့် ငါးကြင်းသားကိုစားချင်သည်ဖြစ်၏။ သတို့ သမီး၏ အမိအဘတို့သည် အရှင် သာရိပုတ္တရာကို ငါးကြင်းသား နှင့် ဆွမ်းကျွေး၍ သမီးကို ဖန်ရည်စွန်းသောသင်္ကန်းကို ဝတ်စေ ၍ရွှေခွက်တွင် ငါးကြင်းသားနှင့် ဆွမ်းကိုစားစေ၏။ ထိုသို့စားမှ ချင်ခြင်းသည် ပြင်းလေ၏။

ဤသင်္ကန်းဝတ်ချင်ခြင်း သံဃာ့အစဉ်၌နေ၍ဆွမ်းစား ချင်ခြင်း သည်ကား ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေသော သူငယ် သည် သာသနာတော်၌ ရဟန္တာ ဖြစ်လတ္တံ့သောကြောင့် ဖြစ်သတည်း။

အမည်မှည့်ခြင်း.....ထိုသတို့သမီးသည် ဆယ်လ လွန်လေ သော် သတို့သားကိုဖွား၏။အမည်မှည့်အံ့ သောနေ့၌ ရှင်သာရိပုတ္တရာကို ပင့်၍ ဆွမ်းကျွေးပြီးသော် အရှင် ဘုရားတပည့်ကို အမည်မှည့်တော်မူပါဟုဆို၏။ ရှင်သာရိပုတ္တရာ လည်း သတို့သားအား ပဏ္ဍိတသတို့သားဟုမှည့်၏။

ရှင်ပြုခြင်း.....ထိုပဏ္ဍိတ သတို့သားလည်း ခုနစ်နှစ်မြောက် သောအခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာ အထံ၌ သာမ

၁။ အာသာ-(ပါဠိ) အလို၊လိုချင်ခြင်းတဏှာ။
၂။ ဃနာ-ဃန(ပါဠိ)အစိုအခဲဖြစ်သော။

ဇောပြုလေ၏။ သတို့သား မိဘဘို့သည်လည်း ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ငါးကြင်းသားဖြင့် ဆွမ်းကျွေးလေ၏။ ရှစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ပဏ္ဍိတ သာမဇောကိုခေါ်၍ ရွာတွင်းသို့ ဝင်လေသော် ပဏ္ဍိတသာမဇောသည် ခရီးအကြား၌ မြောင်းတူး သောသူတို့ကို၎င်း၊ မြားသမားသည် မြားကိုမီးကင်၍ ဖြောင့် သည်ကို၎င်း၊ တစည်းသမား သစ်ရွေသည်ကို၎င်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှု၍ ရှင်သာရိပုတ္တရာကိုတောင်းပန်၏။ အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကျောင်း သို့ပြန်အံ့ဟုဆို၏။ ရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း သာမဇော ပြန်လေတော့ ဟုဆို၏။ သာမဇောသည် အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သို့ ဆွမ်းကို ဆောင်ခဲ့သော် ငါးကြင်းသားနှင့် ဆောင်ခဲ့ပါဟု မှာလိုက်၏။ ရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း သာမဇော ငါးကြင်းသား အဘယ်မှာ ရအံ့နည်းဟု ဆို၏။ သာမဇောလည်း အရှင်ဘုရား ဘုန်းတော် ကြောင့် မရသော်လည်း အကျွန်ုပ်ဘုန်းတော်ကြောင့် ရပါအံ့ သတည်းဟု ဆိုပေ၏။

တရားအားထုတ်ခြင်း..... သာမဇောလည်း ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ တိုက်တွင်နေပြီးသော် ကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်သောပညာကို ချုပ်၍ ကိုယ်၏ အဖြစ်အပျက်ကို ဆင်ခြင် လျက် ရဟန်းတရားကို စီးဖြန်း၍နေ၏။ သိကြားမင်းလည်း စတု လောကပါလနတ်သားတို့ကို လေးမျက်နှာတို့၌ စောင့်စေ၏။ မနှစ် လိုသော သားဌာန်တို့၏ အသံကိုလည်း ဝေးစွာ ဖဲကြည့်စေ၏။ လ,နတ်သား နေ,နတ်သားတို့လည်း လဝန်း, နေဝန်းတို့ကို ငုံစေ လျက် ကိုင်၍ရင်စေ၏။ သိကြားမင်းလည်း ထိုတံခါးဝ၌ စောင့်နေ ၏။ ထိုပဏ္ဍိတ သာမဇောသည် နံနက်ဆွမ်းစားမီလျှင် ကိုယ်၏ အဖြစ်ကို ဆင်ခြင်၍ အနာဂါမိဖိုလ်သို့ ရောက်လေ၏။ အရှင် သာရိပုတ္တရာသည်လည်း အမျိုးအိမ်သို့ ရောက်လေသော် အရှင် သာရိပုတ္တရာကိုမြင်၍ အိမ်တွင်နေစေ၍ ငါးကြင်းသားနှင့် ဆွမ်း

ကျေးဇူး၏။ ဆွမ်းစားပြီးသော် သပိတ်ကိုဆေး၍ ဆွမ်းအပြည့် ငါးကြင်းသားနှင့် ထည့်ပြန်လေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်လည်း သာမဏေသည် မွတ်လေတော့မည်^၁ ဟု လျင်စွာ လာလတ် သတည်း။

မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူခြင်း ဘုရားသခင်သည် လည်းနံနက်ဆွမ်း

စားပြီးသော် ပဏ္ဍိတသာမဏေသည် ဆွမ်းမစားမီ ရဟန္တာ ဖြစ်အံ့လောဟု ကြည့်တော်မူသော် ဖြစ်မည်ကို မြင်တော်မူ၍ ဘုရားသခင်အားအကြံတော်သည် ဤသို့ဖြစ်၏။ သာရိပုတ္တရာသည် သာမဏေအား ဆွမ်းကိုအလျင်ယူ၍လာ၏။ မရောက်ခင် ငါသွား ၍ တံခါးဝတွင်နေလျက် သာရိပုတ္တရာကို ပြဿနာမေးရာတွင် ပဏ္ဍိတသာမဏေသည် တိုက်တွင်းထည်းက ပြဿနာကို ကြား၍ ရဟန္တာ ဖြစ်အံ့သတည်းဟု ကြံတော်မူ၍ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မရောက်ခင် တိုက်တံခါးဝတွင် နေတော်မူနှင့်၏။ အရှင်သာရိ ပုတ္တရာလည်း တိုက်တံခါးသို့ ရောက်လတ်သတည်း။

ဗုဒ္ဓပြဿနာ ဘုရားသခင်လည်း အရှင် သာရိပုတ္တရာကို သင်သည် အဘယ်ကိုရနဲ့သနည်းဟု မေး၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း အရှင်ဘုရား အစာကို ရနဲ့ပါသည်ဟု ဆို၏။ ဘုရားသခင်လည်း အစာသည် အဘယ်ကို ဆောင်သနည်း ဟုမေး၏။ အရှင်ဘုရား သုခဝေဒနာကို ဆောင်သည်ဟုဆိုပေ၏။ သုခဝေဒနာသည် အဘယ်ကိုဆောင်သနည်းဟုမေးသော် ရုပ်ကို ဆောင်သည်ဟု ဆိုပေ၏။ ရုပ်သည်ကား အဘယ်ကို ဆောင် သနည်းဟုမေးသော် တွေ့ခြင်းကိုဆောင်သည်ဟုဆိုပေ၏။

အဓိပ္ပါယ် ထိုပြဿနာ၌ အဓိပ္ပါယ်ကား မွတ်သောသူအား စားသော အာဟာရသည် ထိုစားသောသူ၏ မွတ်သိပ်ခြင်းကိုပယ်၍ သုခဝေဒနာကိုဆောင်၏။ အာဟာရကို

၁။ မွတ်လေတော့မည်-(ဆွမ်း)ဆာလေတော့မည်။

စားသဖြင့်ပြီးသောသူအား သုခဝေဒနာသည် ဖြစ်လတ်သော်၊
ကိုယ်၌အဆင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြစ်၏။

ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း.....ဤလေးပါးသော ပြဿနာကို ဘုရား
သခင် မေးတော်မူ၍ အရှင်သာရိပုတ္တရာ
ဖြေသော်တရားသံကိုကြား၍ ပဏ္ဍိတသာမဏေသည်တိုက်တံခါး
တွင်း၌ ပဋိသန္ဓိဒါနနှင့်တကွ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်လေ၏။
ဘုရားသခင်လည်း မိန့်တော်မူ၏။ သာရိပုတ္တရာ-သာမဏေအား
ဆွမ်းကိုစားစေလော့-ဟုဆို၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း တိုက်
တံခါးသို့ချဉ်း၍ အသံပြု၏။ သာမဏေလည်း လာလတ်၍ အရှင်
သာရိပုတ္တရာလက်မှ သပိတ်ကိုယူပြီးသော် အရှင်သာရိပုတ္တရာ
ကို ယပ်ခပ်၍နေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း သာမဏေ ဆွမ်းစား
တော့ဟု ဆို၏။ သာမဏေလည်း ဆွမ်းကို ငါးကြွင်းသားနှင့်
ဘုဉ်းပေး၏။ ဤသို့လျှင် ၇-နှစ်မြောက်သော သာမဏေသည်
ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီဟု လ,နတ်သား နေ,နတ်သားတို့သည်
မိမိတို့ဗိမာန်ကို လွှတ်ကုန်၏။ စတုလောက ပါလနတ်သား လေး
ယောက်တို့လည်း အစောင့်အရှောက်ကို လွှတ်၍ သွားကုန်၏။
သိကြားမင်းလည်း တိုက်တံခါးကို လွှတ်၍ သိကြားပြည်သို့
သွားလေ၏ဟု ပောတော်မူပေ၏။ တရားပောသော အဆုံး၌
ပရိသတ်တို့သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်ကုန်၏။

ကုသိုလ်ကျိုးစု ပုံဝတ္ထုပြီး၏။

အကုသိုလ်ကျိုးစု ပုံဝတ္ထု

အကြင်သတ္တဝါတို့သည် မကောင်းသော အကုသိုလ်မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိအယူကို ယူလေ့ရှိ၏။ ကမ္မသရိက္ခကံ^၁မိမိပြုသော ကံနှင့်အလား
တူသော အမူအရာအဖြစ်ကို ပေးတတ်ကြောင်းကို ပါရာဇိကဏ်

၁။ ကမ္မသရိက္ခက-ကံနှင့် အလားတူသော။

ကျမ်း၊ စတုတ္ထပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရာ၌ နတ်ဝင်
 တို့ ရဲမှလွတ်၍ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ ပြိတ္တာဖြစ်ကြောင်းကိုလာ
 သည်။ ။လာကြောင်းကား သုံးလူထွန်ထား မြတ်ဘုရားသည်
 ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အနီး ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး
 နေတော်မူသောအခါ အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် အရှင် လက္ခဏ
 ထေရ်နှင့်အတူ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှသက်၍ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့ ဆွမ်းခံ
 ကြွသည်ရှိသော် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၏ တရသောအရပ်၌ အရိုးစု
 သာရှိသော ပြိတ္တာ။ အသားစိုက်သာရှိသော ပြိတ္တာ၊ သန်လျက်
 အမွေးရောက်သော ပြိတ္တာ၊ အပ်မွေးရောက်သော ပြိတ္တာ၊
 မြှားအမွေးရောက်သော ပြိတ္တာ၊ လှံအမွေးရောက်သော ပြိတ္တာ၊
 အိုးစရည်းကြိုးမျှလောက် အဏ္ဏကြံ့သော ပြိတ္တာ၊ မစင်တွင်း၌
 နစ်လျက်ရှိသော ပြိတ္တာ၊ အရေမရှိသော မိန်းမပြိတ္တာ၊ နတ်ဝင်မ
 ပြိတ္တာ၊ ကလိ ကံရုဇ်မင်း၏မိဖုရားပြိတ္တာ၊ ဦးခေါင်း မရှိသော ပြိတ္တာ၊
 ကဿပဘုရားသခင်၏ သာသနာတော်၌ ယုတ်မာသော အကျင့်ကို
 ကျင့်မိချေသောကြောင့် သင်္ကန်းသင်္ကတခါးပန်းခုကုဋ်တို့၌ ပြောင်
 ပြောင်တောက်လျက် ရဟန်းယောက်ျား၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ သာမဏေ
 ယောက်ျား၊ သာမဏေမိန်းမပြိတ္တာဖြစ်၍ ဆင်းရဲခံရခြင်းကို မြင်
 လေ၍ အရှင်မောဂ္ဂလာန် ပြီးတော်မူသည်ကို ရှင်လက္ခဏမထေရ်
 မြင်လျှင် အရှင်ဘုရား အဘယ့်ကြောင့် ပြီးတော်မူသနည်းဟု
 လျှောက်သော်၊ အရှင်လက္ခဏ ငါပြီးဟော်မူကြောင်းကို သိလို
 သော် ဘုရားသခင်ထံသို့ ရောက်လေသောအခါ ဘုရားသခင်
 ရှေ့တော်မှာမှ ငါအားမေးလော့၊ ဤအခါကား ကာလမဟုတ်
 သေးဟု ရှင်မောဂ္ဂလာန်အမိန့်ရှိလျှင်။

ရာဇဂြိုဟ်မြို့မှဆွမ်းခံပြန်ပြီး၍ ဆွမ်းဟင်းပေ ပြီးသော် ဘုရားရှင်
 ရှိတော်မူရာသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရုံသေတ္တာရှိခိုးပြီးလျှင် ဟင်္တအပ်လျှောက်
 ပတ်သောအရပ်၌ နေ၏။ ထိုအခါ ရှင်လက္ခဏမထေရ်သည်
 ရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ်ကို ရှေ့စကားအတိုင်း လျှောက်သော်၊
 အရှင်လက္ခဏ ငါသည် ထိုဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းသောအခါ

ထိုပြိတ္တာအပေါင်းတို့သည် ကောင်းကင်ပြင်၌ သွားကုန်သည်ကို ကျိုး၊လင်းတ၊ဌက်ဘီလူး၊သိမ်း၊စွန်ရဲ၊ဌက်တို့သည် အစဉ်အတိုင်း လိုက်ကုန်၍ နံရိုး၏ အကြားတို့မှ ထိုးကြ ဆိတ်ကြကုန်သည် ရှိသော် ထိုပြိတ္တာတို့သည် နာကျင်လှသောကြောင့် အသံဖြင့် ဟစ်အော်သည်ကို ငါကြားသည် ငါမြင်သည်ဟု ဘုရားရှေ့တော် ၌ ရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် ရှင်လက္ခဏမထေရ်အား ပြောဆိုသည် ရှိသော် ထိုအခါ ရဟန်းတို့က ရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မ^၁နှင့်စပ်သော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို ပြောဟော၏ တကားဟု ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ထိုအခါ ဘုရားမြတ်စွာသည် ရဟန်းတို့ကို ခေါ်တော် မူ၍ ချစ်သားရဟန်းတို့ မောဂ္ဂလာန်ပြောဆိုချက်စကားသည် ဟုတ် သောအတိုင်း မြင်သောအတိုင်း ပြောဆိုပေသည်။ ငါဘုရား သည် ရွှေပလ္လင်၌ ဘုရားဖြစ်စ ကာလကပင် ဤဂိဇ္ဈကုဋ် တောင်၌ ရှိသော ပြိတ္တာတို့ကို မောဂ္ဂလာန်မြင်သကဲ့သို့ ငါလည်းမြင်တော်မူ သည်။ငါဘုရားသည် အကြောင်းမရှိဘဲကို အကယ်၍ဟောတော် မူလေအံ့။ငါဘုရားစကားကိုမယုံကြည်ရာ၊မယုံကြည်ဘဲ အကယ် ၍ရှိလေအံ့။ထိုသူတို့အား နေ့ညဉ့်ရှည်စွာ အကျိုးမရှိ ဖြစ်လေကုန် ရာ၏။ကိုကြောင့် ငါဟောတော်မမူဟု မိန့်တော်မူပြီးသော်—

အရိုးစုပြိတ္တာဝတ္ထု၊.....ချစ်သားရဟန်းတို့ အရိုးစုသာရှိလျက် ခံရသော သတ္တဝါသည် ဤရာဇဂြိုဟ် ပြည်၌ ရှေးအခါ နွားသတ်ယောက်ျားဖြစ်၍ စုတေမနေ သေလေ သော် ထိုပါဏာတိပါတ ကံ၏ အစွမ်းဖြင့် အနှစ် ရာထောင် သောင်းသိန်းတို့ပတ်လုံး ငရဲ၌ခံရလျက် ကျက်ရပြီးလျှင် ထိုကံ၏ အကြွင်းဖြင့် အရိုးစုသာရှိသော ပြိတ္တာ၏အဖြစ်ကို ရအပ်၏။ ။ ထိုစကားကို အဋ္ဌကထာ၌ကား—

တဿ ဝိပါကေ ပရိက္ခိဏေ အဝသေသံ ကမ္မံဝါ
ကမ္မနိမိတ္တံဝါ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပုန ပေတာဒိသု ပဋိ

၁။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ- လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထတရားတို့ထက် လွန် မြတ်သော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရား။

သန္တိ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တသ္မာ သာ ပဋိသန္တိ ကမ္မသဘာဂတာယ ဝါ
အာရမ္မဏသဘာဂတာယ ဝါ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါ
ကာဝသေသောတိ ဂုစ္ဆတိ။

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

အနက်ကားတဿ၊ ထိုနွားသတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော
ပါဏာတိပါတ အကုသိုလ်စေတနာ၏။ ဝိပါ
ကေ၊ ငရဲခံရခြင်းအကျိုးသည်။ ပဋိကန္တိဇ္ဇေ၊ ကုန်ပြီးသည်ရှိသော်။
အဝသေသကမ္ပံ ဝါ၊ ကြွင်းသော အလယ်ဖောငါးချက် အကုသိုလ်
ကံကို၎င်း။ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ ကမ္မနိမိတ်ကို၎င်း။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊
အာရုံပြု၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပေတာဒိသု၊ ပြိတ္တာ အစရှိသည်တို့၌။ ပဋိ
သန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သာ
ပဋိသန္တိ၊ ထိုပြိတ္တာကံ၌ ပဋိသန္ဓေကို။ ကမ္မသဘာဂတာယ ဝါ၊ ကံနှင့်
အလားတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အာရမ္မဏသဘာဂတာယ
ဝါ၊ အာရုံနှင့် အလားတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဿေဝ
ကမ္မဿ၊ ထိုကံ၏သလျှင်။ ဝိပါကာဝသေသောတိ၊ အကျိုးပေးပြီး
သော ကံ၏အကျိုးကြွင်းဟူ၍။ ဂုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ထိုပြိတ္တာသည် ငရဲမှ စုတေသောကာလ၌ အသားမရှိ အရိုးစု
ကို အာရုံပြု၍ စုတေလေသော် အရိုးစုသာရှိသော ကမ္မသရိက္ခက
ကံနှင့် အလားတူသော အဋ္ဌိသင်္ခလိကပြိတ္တာ ဖြစ်ရချေ၏။

အသားတစ်ပြိတ္တာဝတ္ထု အသားစိုက် အသားတစ်သာရှိ
သောပြိတ္တာ၌လည်း။ နွားကိုသတ်
ပြီးသော် အသားကို အညှင်းအတစ်အခြောက်လှန်း၍ ရေငံစား
သဖြင့် အသက်မွေးသော သူသည် သေသောအခါ ငရဲ၌ အပြစ်
အလျောက်ခံရပြီးလျှင် ငရဲမှစုတေသောကာလ အသားတစ်ကို
အာရုံပြု၍စုတေလျှင် အသားစိုက် အသားတစ်သာရှိသော ကမ္မ
သရိက္ခက-ကံနှင့် အလားတူသော ဗံသပေသိကပြိတ္တာ ဖြစ်ရချေ
သည်။

အသားပုံပြိတ္တာဝတ္ထု အသားပုံသာရှိသော ပြိတ္တာ၌လည်း
 ငှက်မဆိုးသည် ငှက်ကို ဖမ်း၍
 ရောင်းစားသောကာလ၌ အမွေးအရေကိုခွါ၍ အသားပုံကိုသာ
 ရောင်း၍ အသက်မွေးသောကြောင့် သေသောအခါ ငရဲ၌ ခံရပြီး
 လျှင် ငရဲမှစုတေလေသောကာလ အသားပုံကိုအာရုံပြု၍ စုတေ
 လေလျှင် ကမ္မသရိက္ခက-ကံနှင့် အလားတူသောကြောင့် အသား
 ပုံ ပြိတ္တာဖြစ်ရချေသည်။

အရေမရှိသောပြိတ္တာဝတ္ထု အရေမရှိသော ပြိတ္တာ၌
 လည်း ထိုသူသည်လူဖြစ်
 သောအခါ ဆိတ်ကိုသတ်ပြီးလျှင် အရေခွါ၍ အသက်မွေး၏။ သေ
 သောအခါ ငရဲ၌ ခံရပြီးလျှင် ငရဲမှစုတေသောကာလ အရေမရှိ
 သောဆိတ်ကိုအာရုံစွဲ၍ စုတေလျှင် ကမ္မသရိက္ခက-ကံနှင့် အလား
 တူ အရေမရှိသောပြိတ္တာ ဖြစ်ရချေသည်။

သန်လျက်မွေးပြိတ္တာဝတ္ထု သန်လျက်အမွေး ရောက်သော
 ပြိတ္တာ၌လည်း ထို ပြိတ္တာသည်
 လူဖြစ်သောကာလ ဝတ်ကို နေ့ရှည်စွာကျွေးပြီးသော် သန်လျက်
 ဖြင့်ခုတ်၍ အသက်မွေး၏။ သေသောကာလ ငရဲခံပြီးလျှင် ငရဲမှ
 စုတေလေသော် ကမ္မသရိက္ခက-ကံနှင့် အလားတူစွာ သန်လျက်
 ချီသောအမူအရာကိုအာရုံပြု၍ စုတေလေလျှင် သန်လျက်အမွေး
 ရောက်သော ပြိတ္တာဖြစ်ချေသည်။

လှံအမွေးပြိတ္တာဝတ္ထု လှံအမွေးရောက်သော ပြိတ္တာ၌
 လည်း လူဖြစ်သောကာလသမင်
 တိန်ညှင်ဖြင့် တောသို့သွား၍ ထိုတိန်ညှင် သမင်၏အနီး တော
 သမင်ရောက်သောအခါ လှံဖြင့်ထိုး၍ တောသမင်ကို သတ်၍
 အသက်မွေး၏။ ထိုသူ သေသောအခါ ငရဲ၌ ခံရပြီးလျှင် ငရဲမှ
 စုတေလတ်သော် လှံဖြင့်ထိုးသော သဘောကို အာရုံပြု၍ စုတေ

လေလျှင် ကမ္မသရိက္ခက-ကံနှင့် အလားတူစွာ ဟုံအမွေးရောက်သော ပြိတ္တာ ဖြစ်ရချေသည်။

မြားအမွေးပြိတ္တာဝတ္ထု.....မြားအမွေးရောက်သော ပြိတ္တာ-
လည်း လူဖြစ်သောအခါ လက်မရွံ့ယောက်ျားဖြစ်၍ အထူးထူးသော ကမ္မကရဏ နှိပ်စက်သော အမှုအရာဖြင့် လူကိုသတ်၍ အသက်မွေး၏။ ထိုသူ သေသောအခါ ငရဲ၌ဖြစ်လေပြီး၍ ငရဲမှစုတေလေသော် မြားဖြင့်ထိုးသော အမှုအရာကို အာရုံပြု၍ စုတေလေလျှင် ကမ္မသရိက္ခက ကံနှင့် အလားတူသောမြားလျှင် အမွေးရောက်သော ပြိတ္တာဖြစ်ရချေသည်။

၁-အပ်အမွေးပြိတ္တာဝတ္ထု - အပ်အမွေးရောက်သောပြိတ္တာ၌ လည်း လူဖြစ်သောအခါ မြင်းနွားတို့ကိုအပ်ဖြင့်ထိုး၍ သတ်သောသူဖြစ်၍ သေလေသော် ငရဲ၌ခံပြီးလျှင် ငရဲမှစုတေလေသော် အပ်ဖြင့် ထိုးသောအမှုအရာကို အာရုံပြု၍ စုတေလေလျှင် ကမ္မသရိက္ခက-ကံနှင့် အလားတူစွာ အပ်အမွေးရောက်သော ပြိတ္တာဖြစ်ရချေသည်။

၂-အပ်အမွေးပြိတ္တာဝတ္ထု ဒုတိယ-သူမိလောမ ပြိတ္တာ၌ ကား ထိုပြိတ္တာသည် လူဖြစ်သောအခါ လူတို့ကို ချောပစ်သောစကား ကုန်းတိုက်သောစကားကို အလေ့အထပြု၍ အချင်းချင်းအား၎င်း၊ အစိုးရသောမင်းအား၎င်း၊ ကုန်းချော၍ ပျက်စီးအောင် ပြုလေ့ရှိ၏။ အပ်လျှိုလက်ကဲ့သို့ ပြုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အပ်လျှင်အမွေးရောက်သော ဆင်းရဲသော အဖြစ်ကို ခံရခြင်းငှါ ထိုကံကိုလျှင် အာရုံပြု၍ သူမိလောမ ပြိတ္တာ ဖြစ်ရချေသည်။

၄-ဥကြီးပြိတ္တာဝတ္ထု ... အဏ္ဏကြီးသော ပြိတ္တာ၌ ထိုပြိတ္တာသည် လူဖြစ်သော အခါ တရားဆုံးဖြတ်သောအမတ်ဖြစ်၍ ထိုမိမိပြုအပ်သောအမှုနှင့် တူသော

အမှုရှိသည်ဖြစ်၍ အိုးစရည်းမျှလောက်သော အဏ္ဏကြီးသော ပြိတ္တာဖြစ်၏။ ထိုတရားဆုံးဖြတ်သော အမတ်သည် ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်၌ တံစိုးလက်ဆောင်စား၍ စဉ်းလဲ စဉ်းစား^၁ တရားကို ဆုံးဖြတ်သဖြင့် အရှင်ဖြစ်သောကြောင့် နိုင်အံ့သောသူကို ရှုံးစေ၍ ရှုံးအံ့သောသူကို နိုင်စေ၍ တရားကိုဆုံးဖြတ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားသူကြီးသည် သေသော် ငရဲ၌ဖြစ်၍ ငရဲမှ စုတေသော အခါလျှို့ဝှက်၍ သူတပါးမမြင်အောင် တံစိုးစား၍ ပြုဘူးသော မကောင်းမှုကြောင့် ပြိတ္တာဖြစ်ရသောအခါ လျှို့ဝှက်အပ်သော အင်္ဂါဇာတ်ကိုထင်ရှားစွာ မိမိ၏ပခုံး၌ ထမ်း၍ မညီမညွတ် တစီး တစောင်းထိုင်ရခြင်း၊ သွားရခြင်း အစရှိသောအမှုဖြင့် ထင်ရှားစွာ သော ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံရချေသည်။

မစင်ပုပ်ပြိတ္တာဝတ္ထု.....ပရဒါရိက^၂၊ မယားခိုးသောသူ ပြိတ္တာ ဖြစ်ရခြင်းလည်း ထိုယောက်ျားသည် လည်း လူဖြစ်သောအခါ တပါးသောယောက်ျား၏ ဥစ္စာဖြစ်သော စောင့်ရှောက်လုံခြုံသော လင်ရှိသော မိန်းမ၏အတွဲ ကာမဂုဏ် ချမ်းသာဖြင့် ပျော်ရွှင်မိချေသည်ဖြစ်၍ ထိုသူသေသော် ငရဲ၌ ဖြစ်၍ ငရဲမှလွတ်လတ်သော် ထိုကံအလားဟူ မစင်အပုပ် အတိ ရှိသော အတွဲကို တွေ့သည်ဖြစ်၍ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံရသော ပြိတ္တာဖြစ်ရချေသည်။

အရေမရှိသောပြိတ္တာဝတ္ထု.....အရေမရှိသော မိန်းမပြိတ္တာ၌ မာတုဂါမ သည်ကား မိမိ အတွဲတို့ကို အစိုးမရရှိချေ၏။ လင်သာလျှင် ထိုအတွဲကို အစိုးရ ချေသည်။ ထိုမိန်းမသည် လင်၏အတွဲကိုခိုး၍ ယောက်ျားတပါး အား ပျော်ပါးခြင်းကို ဖြစ်စေ၍ ထိုမိန်းမသေသည်ရှိသော် ငရဲ၌

၁။ စဉ်းလဲစဉ်းစား-စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်မှု။

၂။ ပရဒါရိက-လင်ရှိမယားကိုခိုးယူသူ။

ဖြစ်လေ၍ ငရဲမှလွတ်သော် ထိုကံလျှင် အလားတူသည်၏ အဖြစ်
ဖြင့် ကောင်းသောလင်၏ အတွေ့ကို ဖျက်ဆီးချေသောကြောင့်
ဆင်းရဲကိုခံအံ့သောငှါ အရေမရှိသော မိန်းမပြိတ္တာဖြစ်ရချေသည်။

နတ်ဝင်မပြိတ္တာဝတ္ထု.....နတ်ဝင်မပြိတ္တာဖြစ်ရာ၌ ထိုနတ်ဝင်မ
သည် လူဖြစ်သောကာလ၌ နတ်ရုပ်
နတ်အိုးတို့၏ ကျွန်မိန်းမအမှုကိုပြုလျက် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်
ခြင်းကိုပြု၍ ဤမည်သော ပူဇော်သက္ကာရကို ပြုသည်ရှိသော်
သင်တို့အား ဤမျှလောက်သော အကျိုးစီးပွား ဖြစ်လတ္တံ့ဟု လူ
အပေါင်း၏ ပန်းနံ့သာ အဝတ်ပုဆိုး အစရှိသည်တို့ကို ဖွည့်စား
သဖြင့်ပူ၍ လူအပေါင်းကို မှားသော မိစ္ဆာအယူကို ယူစေ
တတ်၏။ ။သို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌-

သာ ဣက္ခဏိကာ ကမ္မ ယက္ခဒါသိကမ္ဘိ ကရောန္တိ
ဣမိနာဝ ဇေ ဗလိကဓမ္မ ကတေ အယံ တုမှာကံ ဝုဇ္ဈိ
ဘဝိဿတိတိ မဟာဇနဿ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနိဂဉ္ဇနာယ ဂဟေ
တွာ မဟာဇနဿ ဒုဒိဋ္ဌိမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဂဏှာပေသိ။
ဟူ၍လာ၏။

အနက် ကား.....သာဣက္ခဏိကာ၊ ထိုနတ်ဝင်မိန်းမသည်။ ကမ္မ
ယက္ခဒါသိကမ္ဘိ၊ နတ်ရုပ်၏ ကျွန်မိန်းမအမှုကို။
ကရောန္တိ၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် အရိအသေပြုသည်။ တုတွာ၊
ဖြစ်၍။ တုမှာကံ၊ သင်တို့အား။ ဇေ၊ ဤသို့။ ဗလိကဓမ္မ၊ ပူဇော်သက္ကာ
ဗလိနတ်စာကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်လည်ရှိသော်။ ဣမိနာဝ၊ ဤသို့ပူဇော်
သက္ကာရ၏ အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ အယံဝုဇ္ဈိ၊ ဤသို့အစီး
အပွားသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဒုတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ၊ ချီ၍။ မကာ
ဇနဿ၊ လူအပေါင်း၏။ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနိ၊ နံ့သာပန်း အစရှိသည်တို့ကို။
ဂဉ္ဇနာယ၊ ဖွည့်ဖြားသဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ မဟာဇနဿ၊ လူ
အပေါင်းကို။ ဒုဒိဋ္ဌိ၊ မကောင်းသော အယူဖြစ်သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊
မှားသောအယူကို။ ဂဏှာပေသိ၊ ယူစေ၏။

ထိုနတ်ငင်မလည်း လူဖြစ်သောအခါ သူတပါး၏ ကောင်းသောအနံ့ရှိသော နံ့သာပန်း အပတ်ပုဆိုး အစရှိသည်ကို လှည့်စား၍ ခိုးယူသောအားဖြင့် ထိုကံနှင့်အလားတူစွာ စက်ဆုပ်ဘွယ်မကောင်းသောအနံ့ရှိ၏။ မကောင်းသော မှားသော အယူရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း သူတပါးမြင်ခြင်းငှါ ခဲယဉ်းစွာလျက် မကောင်းဖောက်ပြန် ဆိုးရွားသော အဆင်းရှိရချေ၏။ ။
ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌--

တသ္မာ တာယ ကမ္မသဘာဂတာယ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနိ ဝေဒနိ
တတ္တာ ဒုဂ္ဂန္ဓော ဒုဒဿနဿ ဂါဟိတတ္တာ ဒုဒ္ဒဿိကာ
ဝိရူပါဝိဂစ္ဆာ ဟုတ္တာ နိဗ္ဗတ္တာ။

ဟုလာ၏။

အနက်ကား.....တသ္မာ၊ ထိုသို့ လူအပေါင်းကို လှည့်စားသော မကောင်းမှုကြောင့်။ တာယ ကမ္မသဘာဂတာယ၊ ထိုကံနှင့် အလားတူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနိ၊ နံ့သာပန်းအစရှိသည်တို့ကို။ ဝေဒနိတတ္တာ၊ လှည့်စားခိုးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဂ္ဂန္ဓော၊ မကောင်းသော စက်ဆုပ်ဘွယ်သော အနံ့ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ဒုဒဿနဿ၊ မကောင်းသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအဖြစ်ကို။ ဂါဟိတတ္တာ၊ မိမိလည်းယူ သူတပါးကိုလည်း ယူစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဒ္ဒဿိကာ၊ သူတပါးတို့မြင်သော် စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိ၏။ ဝိရူပါ၊ အဆင်းဆိုးစွာရှိ၏။ ဝိဂစ္ဆာ၊ မလှသောကိုယ်ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ပေတာ၊ ပြိတ္တာသည်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ရချေ၏။

ထိုနတ်ဝင်ပြိတ္တာမကို ဌက်ဘီယူးဖြစ်သော လင်းတတို့သည် ၎င်း၊ ကျိုး၊ စွန်ရဲ၊ သိမ်း၊ လင်းယုန်၊ ဌက်တို့သည်၎င်း အစဉ်အတိုင်း လိုက်ကြကုန်၏။ ဆိတ်ကုန် ဖွဲကုန် ထိုးကြကုန်သည်ရှိသော် နတ်ဝင်ပြိတ္တာမသည် နာကျင်လှသည်ဖြစ်၍ ပြင်းငြသောအသံဖြင့် ဟစ်အော်၏။ ။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားမြတ်စွာသည်--

သောဘိက္ခဝေ ဣမသ္မိံ ယေဝ ရာဇဂဟေ ဣက္ခဏိ
ကာ အဟောသိ။

ဟု ဟောတော်မူ၏။

အနက်ကား.....ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ သောဣတ္ထိ၊
ဤတကြောင်ကြောင် ဟစ်သောပြိတ္တာမသည်။

ဣမသ္မိံ ယေဝ ရာဇဂဟေ၊ ဤရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ပင်လျှင်။ ဣက္ခဏိ
ကာ၊ နတ်ဝင်မသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဘူး၏။

ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်ရပုံ ... ထိုသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောပြိတ္တာမတို့သည်
ငရဲ၌ အပြစ်အလျောက် ဖြစ်သောအခါ
ပြုအပ်သောအမှုနှင့် အလားတူ။ ကမ္မသရိက္ခက ကံနှင့် အလားတူ
အပြစ်ခံရပြီးလျှင် ပြိတ္တာဘုံ၌တဖန် ကမ္မသရိက္ခက ကံနှင့် အလား
တူ အပြစ်ခံရကြောင်းကို—

ကမ္မဝိပါကော ဘိက္ခဝေ အပိန္နေယျော န ပိန္နေ
တဗ္ဗောတိ ဒေသေသိ။

ဟု ဟောတော်မူ၏။

အနက်ကား.....ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏
အကျိုးကို။ အပိန္နေယျော၊ မကြံချေ။ န ပိန္နေ
တဗ္ဗော၊ မကြံအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ငရဲ၌ခံရကြောင်းကား

တဿ ကမ္မဝိပါကေန ဗဟူနိ ဝဿသတာနိ ဗဟူနိ
ဝဿသဟဿာနိ ဗဟူနိ ဝဿသတ သဟဿာနိ နိရ
ယေ ပဗ္ဗိတွာ။

ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။

အနက်ကား.....တဿ၊ ထိုပြိတ္တာအား။ ကမ္မ ဝိပါကေန၊
မကောင်းသော အကုသိုလ် ကံ၏ အကျိုး
ဆက်ဖြင့်။ ဗဟူနိ၊ များစွာကုန်သော။ ဝဿသတာနိ၊ အနှက်တရာ

တို့ပတ်လုံး၎င်း။ ဗဟူနိ၊ များစွာကုန်သော။ ဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်
တထောင်တို့ပတ်လုံး၎င်း။ ဗဟူနိ၊ များစွာကုန်သော။ ဝဿသတ
သဟဿာနိ၊ အနှစ်တသိန်းကာလပတ်လုံး၎င်း။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။
ပစ္စိတွာ၊ ကျက်ရပြီး၍။

အကျိုးဆက်.....ထိုကံ၏အကြွင်းဖြင့် ပြိတ္တာ၏အဖြစ်ကို ရအပ်
သည်ဖြစ်၍ အပြစ် အားလျော်စွာ ခံရချေ
သည်။ ။ခံရကြောင်းကား—

တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန ဧဝရူပံ အတ္တ
ဘာဝံ ပဋိလာဘံ ပဋိသံဝေဒေတိ။
ဟုဟောတော်မူ၏။

အနက်ကား.....တဿေဝ ကမ္မဿ၊ ထိုမကောင်းသော အကု
သိုလ်ကံ၏သာလျှင်။ ဝိပါကာဝ သေသေန၊
ငရဲ၌ခံရပြီးသော မကောင်းကျိုး၏ အကြွင်းဖြစ်သော အကုသိုလ်
ကံဖြင့်။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အတ္တဘာဝံ၊ ကိုယ်၏အဖြစ်
ကို။ ပဋိလာဘံ၊ ရအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံရ၏။

ငရဲခံရပုံ ငရဲ၌ခံရခြင်းလက္ခဏာ၊ ငရဲ၏အမည်ကား—အဗ္ဗုဒ္ဓ
ငရဲ၊ အပပငရဲ၊ အဟဟငရဲ၊ နိရဗ္ဗုဒ္ဓငရဲ အစရှိ
သည် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည် အဝီစိငရဲ၌ ထိုသတ္တဝါတို့၏ ကံအား
လျော်စွာ အဗ္ဗုဒ္ဓသင်္ချာအရေအတွက်ဖြစ်၏။

အဗ္ဗုဒ္ဓနိရယောတိ အဗ္ဗုဒ္ဓေါနာမ ကောစိ ပစ္စနက
နိရယောနတ္ထိ၊ အဝီစိမှိယေဝ အဗ္ဗုဒ္ဓ ဂဏနာယ ပစ္စနော
ကာသောပန အဗ္ဗုဒ္ဓနိရယောတိ ဝုတ္တော။ သေနယော
နိရဗ္ဗုဒ္ဓါဒိသု။
ဟုလာ၏။

အနက်ကားအဗ္ဗုဒ္ဓနိရယောတိ ဧတ္ထ၊ အဗ္ဗုဒ္ဓငရဲဟူသော
ဤစကား၌။ အဗ္ဗုဒ္ဓေါနာမ၊ အဗ္ဗုဒ္ဓငရဲဟူသည်
ကား။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ပစ္စနကနိရယော၊ ကျက်ရာခံရာ

အရပ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဝိစိမိဒယောဝ၊ အဝိစိငရဲ၌ပင်လျှင်။ အဗ္ဗုဒ္ဓ
ဂဏနာယ၊ အဗ္ဗုဒ္ဓသင်္ချာအရေအတွက်ဖြင့်။ ပစ္စနောကာသောပန၊
ကျက်ရာ ခံရာအရပ်ကိုကား။ အဗ္ဗုဒ္ဓနိရယောတိ၊ အဗ္ဗုဒ္ဓငရဲဟူ၍။
ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ နိရဗ္ဗုဒ္ဓါဒိသု၊ နိရဗ္ဗုဒ္ဓငရဲ အစရှိသည်တို့၌။ သေ
သောနယော၊ ဤသို့သောနည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ပဟာသငရေ.....ထိုမှတပါး နတ်ဝင်တို့ခံရရာ အရပ်ကိုလည်း
ပဟာသငရေဟူ၍ဆိုအပ်၏။ ။ထိုကြောင့်—
ပဟာသော နာမ အဝိစိနိရယော ဧကေသိဉ္စိ ကောဠာ
သေ နစ္ဆန္တိ ဝိယ ဂါယန္တိဝိယ ပစ္ဆနကနိရယော။
ဟုလာ၏။

အနက်ကား...ပဟာသောနာမ၊ ပဟာသငရေမည်သည်ကား။
ဝါ၊က ဟန့်၊ တီးဟန့်၊ ရှင်သောအမှုအရာ ငရဲ
မည်သည်ကား။ အဝိစိနိရယော၊ အဝိစိငရဲ၌။ ဧကေသိဉ္စိ ကော
ဠာသေ၊ တခုသောအစု၌။ နစ္ဆန္တိဝိယ၊ က၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဂါယန္တိ
ဝိယ၊ သိ ကုန်သကဲ့သို့။ ပစ္ဆနကနိရယော၊ အကျက်ခံရသောငရဲ
တည်း။

မိမိလူဖြစ်သောအခါ မကောင်းသော အကုသိုလ်
ဒုစ္စရိုက်ကို ပြုဘူးသော အမှုအားလျော်စွာ ကံနှင့်အလား
တူ အကျိုးအပြစ်ကို ခံရသည်ကား သေခါနီးသောကာလ
မရဏာသန္တဇောငင်သောအခါ၌ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်
အာရုံ ၃-ပါးတို့တွင် တပါးပါးကိုထင်၍ သေသော သူ
သည် ငရဲ၌ ကမ္မသရိက္ခက ကံနှင့် အလားတူခံရချေသည်။
ကုသိုလ်ကောင်းမှု၏ အကျိုးဆက်၌လည်း ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်
ဂတိနိမိတ် ၃-ပါးတို့တွင် တပါးပါးသော အမှုအရာ ကမ္မ
သရိက္ခက ကံနှင့် အလားတူကို အာရုံပြု၍ သုဂတိချနစ်ဘုံ
၌ ကောင်းကျိုးကို စံစားရ၏ဟူ၍လည်း ယူအပ်သည်။

ပြိတ္တာ.....ကလိင်္ကရာဇ်မင်း မိဖုရားသည် လူဖြစ်သောအခါ
 ငြူစု စောင်းမြောင်းခြင်းရှိ၍ တပါးသော မိန်းမကို
 မီးကျိုးစုဖြင့် ဦးခေါင်းကို သွန်းလိုက်ဘူးသော မကောင်းမှုကြောင့်
 ငရဲမှလွတ်သော် တဖန် ဦးခေါင်းကို မီးကျိုးစုဖြင့်သွန်း၍ အပြစ်ကို
 ခံရလျက် ကောင်းကင်ဖြင့်သွားရလေ၏။ ။ဦးခေါင်း မရှိသော
 ပြိတ္တာလည်း ထိုပြိတ္တာ၏ရင်ဝ၌ ခံတွင်းဝရှိ၏။ ထိုပြိတ္တာကို ကျိုး
 လင်းတ သိမ်း စွန်ရဲ ဌက်တိလူးတို့ လိုက်၍ ဆိတ်ကုန် ထိုးကုန်
 ဆွကုန်သောကြောင့် ပြိတ္တာသည် ပြင်းပြစွာသောအသံရှိ၍ ဒုက္ခ
 ဝေဒနာကို ခံရသည်ကား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ခိုးသူ၏ဦးခေါင်းကို
 ဖြတ်လေ့ရှိ၍ ထိုသူ ငရဲမှလွတ်သည်ရှိသော် ဦးခေါင်းမရှိ ရင်ဝ၌
 မျက်စိခံတွင်းရှိသော ပြိတ္တာဖြစ်ရချေသည်။ ဤပြိတ္တာလည်း ကမ္မ
 သရိက္ခက ကံနှင့်အလားတူ ခံရချေသည်။ ။ထို့နောင် ကဿပ
 ဘုရားရှင် သာသနာတော်၌ ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်း မိန်းမ
 သာမဏေယောကျ်ား သာမဏေမိန်းမတို့သည် မကောင်းသော
 ယုတ်သောအကျင့် ရှိချေသောကြောင့် လိုကိုယ်၏အဖြစ်မှ စုတ
 သော် ဘုရားတဆူ တဆူအကြား ငရဲ၌ဖြစ်ရချေသည်။ ထိုငရဲမှ
 စုတသော် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ သင်္ကန်းသပိတ် ပရိက္ခရာတို့သည်
 ရဲရဲတောက်လျက် ရဟန်းသဏ္ဌာန် ပြိတ္တာ ဖြစ်ရချေသည်။ ။
 ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌-

တတော ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ နိရယေ ပစ္စိတွာ ပေတလော
 ကေ နိဗ္ဗတ္တေန္တာ ဘိက္ခုသဒိသေနော အတ္တဘာဝေန
 နိဗ္ဗတ္တိ။
 ဟုလာ၏။

အနက်ကား.....တတော၊ ထိုလူ့ပြည်မှ။ စုတော၊ စုတသည်
 ရှိသော်။ ဧကံဗုဒ္ဓန္တရံ၊ ဘုရားတဆူနှင့် တဆူ
 အကြားကာလပတ်လုံး။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။ ပစ္စိတွာ၊ ကျက်ရပြီး၍။
 ပေတလောကေ၊ ပြိတ္တာဘုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တေန္တာ၊ ဖြစ်ရသည်ရှိသော်။

ဘိက္ခုသမိသေနော၊ ရဟန်း၏အသွင်နှင့် တူသည်ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေန၊ ကိုယ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်ရလေ၏။

တိုက်တွန်းချက်.....ဤသို့ဆိုခဲ့ပြီးသော တရားစကား အာရုံယုတ္တိ ပါဠိလာချက်ကို ကြပ်ကြပ် တည်းတည်း နှလုံးမတုန်ယုံသည်ဖြစ်၍ ရတနာသုံးပါး ဂုဏ်တော်မြတ်ကို မပြတ်ကိုးကွယ် ဆောက်တည်သင့်လှ ပေတော့သတည်း။

အကုသိုလ်ကျိုးစု ပုံဝတ္ထုပြီး၏။

သဒ္ဒါရုံ၏ဂုဏ်ကျေးဇူး

ကဋ္ဌဝါဟနဇာတ်ချစ်သား ရဟန်းတို့၊ ဗာရာဏသီပြည်ကို အစိုးရသော ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် တနေ့သောနေ့၌ ဥယျာဉ်ကစားလော် ထင်းခွေမိန်းမတယောက်သည် သိချင်းသာယာစွာ သိဆို၍လာသော အသံကို ကြား၍ တပ်သောစိတ်ဖြစ်၍ ထင်းခွေမိန်းမနှင့် ထိုခဏ၌ပင် ပျော်ပါးလေ၏။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုထင်းခွေမိန်းမဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေလေ၏။ ဘုန်းရှိသောသူနေသောကြောင့် ထိုမိန်းမလည်း ချက်ခြင်းသိ၍ အရှင်မင်းကြီး အကျွန်ုပ်တို့ ပဋိသန္ဓေ တည်သတည်းဟုလျှောက်၏။ မင်းကြီးလည်း တသိန်းတန်သော ပတ္တမြားလက်စွပ်ကို ချွတ်၍ပေးပြီးလျှင် ထိုပဋိသန္ဓေနေသော သူငယ်သည် မိန်းမဖွားသော်ကား သည်လက်စွပ်ကိုရောင်း၍ အသက်မွေးကြလေ။ ယောက်ျားဖွားသော်ကား ငါ့အထံသို့ဆောင်ခဲ့ဟူ၍ ခေါ်ပြီးသော် အမတ်ပေါင်းခြံရံလျက် နန်းတော်သို့ဝင်လေ၏။

ဘုရားလောင်းကို ဖွားမြင်ခြင်း... ထို ထင်းခွေ မိန်းမလည်း ဆယ်လ စေ့လျှင် ဘုရားလောင်းကို မျက်နှာမြင်၏။ ဘုရားလောင်းလည်း ကြိုးလတ်လျှင် အဖကား အသူနည်းဟုမေးသော် မယ်တော်က မောင့်အဖ

သည် ဗာရာဏသီမင်းကြီးတည်း၊ ပတ္တမြားလက်စွပ်ကိုပေး၍
မှာခဲ့သောအကြောင်းကို ဆိုပေ၏။

ဖခင်ထံသို့လိုက်ခြင်း..... ဘုရားအလောင်းသည် ယင်းသို့သော်
ကား ငါ့အဖထံသို့ ပို့ဟူ၍ ဆိုလျှင်
မယ်တော်သည် မင်းရင်ပြင်သို့သွား၍ ပတ္တမြား လက်စွပ်နှင့်
တကွ ဘုရားအလောင်းကို မင်းကြီးအားပြု၏။ ဤသူငယ်သည်
အရှင်မင်းကြီး သားတော်တည်းဟု လျှောက်၏။ မင်းကြီးသိလျှင်
မူလည်း ပရိသတ်တို့အလယ်၌ ရှက်စနိုး၍ ငါ့သားမဟုတ်ဟူ၍
ဆို၏။

သစ္စာဓိဋ္ဌာန်.....မယ်တော်လည်း အကယ်၍ ဤသူငယ်သည်
မင်းကြီးသားတော်မဟုတ်သော် မြေသို့ကျ၍
သေစေသော၊ ဟုတ်သည်ဖြစ်မူကား ကောင်းကင်၌ တည်စေ
သောဟု ဓိဋ္ဌာန်သစ္စာပြု၍ ကောင်းကင်သို့ ပစ်လိုက်၏။

တရားပြခြင်း.....ဘုရားလောင်းလည်း တန်ခိုးတော်ကြောင့်
သစ္စာပြုတိုင်း ကောင်းကင်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့၍
နေပြီးလျှင် ခမည်းတော်မင်းကြီးအား တရားဟောတော်မူပေ၏။

ဓမ္မဉ္ဇရ မဟာရာဇ၊ ပုတ္တဒါရေသု ခတ္တိယ။

ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇာ သဂ္ဂံ ဂမိဿတိ။

ဤသို့ အစရှိသော မင်းတို့၏ တရားဆယ်ပါးကို ဟောတော်
မူ၏။ ဗာရာဏသီမင်းကြီးလည်း ထိုသို့ အံ့ဘွယ်သရဲကို မြင်မှ
ငါ့သားမှန်ပေ၏။ ချစ်သား သက်တော်မူလော့ဟုဆိုလျှင် ခမည်း
တော်ရင်ခွင်၌သက်၍ နေလေ၏။ ဗာရာဏသီမင်းကြီးသည်လည်း
သားတော်ဘုရားလောင်းကို အိမ်ရှေ့အရာပေးလေ၏။ ဘုရား
အလောင်းမယ်တော်ကိုလည်း မိဖုရားအရာ၌ ထားလေ၏။

ထိုရောအခါ ဗာရာဏသီမင်းကြီးကား ယခု ငါ့အဖ
သုန္ဒါဒနမင်းကြီးလျှင်တည်း၊ မိဖုရားကား ယခု ငါ့အမိ
မာယာဒေဝီ မိဖုရားတည်း၊ မင်းသားငယ်ကား ငါ့ဘုရား

တည်းဟု ဇာတ်ကိုပေါင်း၍ ဟောတော်မူ၏။ ဤသို့ သဒ္ဓါ
 ရုံ ဟူသော ကျေးဇူးသည်လည်း မြတ်သော အဖြစ်သို့
 ရောက်စေတတ်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။
 သဒ္ဓါရုံ၏ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုပြဆိုခဏ်းပြီး၏။

လောဘာဂတိအကျိုး

လောဘာဂတိသို့ရောက်၍ တံစိုးလက်ဆောင်စား၍ အကျိုး
 ယုတ်သည်ကို ဟောတော်မူပေ၏။

အသိလက္ခဏာ ၀ ဣ၊အခါဟပါး သာဝတ္ထိပြည်၌ ပုဏ္ဏားတ
 ယောက်သည် သန်လျက်၏လက္ခဏာ
 တတ်၍ ပန်းဘဲတို့ဆက်လာသော သန်လျက်တို့ကို ပုဏ္ဏားအား
 ပြစေ၍ ကောင်း၏ဟုဆိုမှ မင် ကြီးဘဏ္ဍာတိုက်သို့ သွင်းစေ၏။
 ထိုနေ့ကစ၍ ပန်းဘဲတို့သည် လက်ဆောင်တံစိုးပေး၍ ပြလေကုန်
 ၏။ ပုဏ္ဏားလည်း လက်ဆောင်ပေးသော ပန်းဘဲတို့၏ သန်လျက်
 ကိုကိုင်၍ လက္ခဏာကို သိယောင်ပြု၍ သန်လျက်သွားကိုနမ်းလေ
 လျှင် ကောင်းပေ၏ဟု ဘဏ္ဍာတိုက်သို့ သွင်းရလေ၏။ တံစိုး
 မစားရသော ပန်းဘဲတို့၏ သန်လျက်ကိုကား ကောင်းပါလျက်
 ကိုမကောင်းဟူ၍သာဆိုလေ၏။ ထိုအခါ ပန်းဘဲတယောက်သည်
 ကြံ၏။ ငါတို့သန်လျက်ကို မကောင်းဆိုလေသည်၊ လက်ဆောင်
 စားရသောသူတို့ကိုမူကား ကောင်းလေသည်ဟု ဆိုလေသည်
 ဖြစ်သောကြောင့် နောက်ခါမဆိုဝံ့အောင် သန်လျက်အိမ်ထဲတွင်
 ငြိတ်ကိုအမှုန်ပြု၍ ထည့်၏။ သန်လျက်သွားကို ငြိတ်အမှုန်ဖြင့်
 လူး၍ သန်လျက်အိမ်စွပ်ပြီးသော် မင်းကိုဆက်လေ၏။ မင်းလည်း
 ပုဏ္ဏားကို ပြပေ၏။ ပုဏ္ဏားလည်း သန်လျက်သွားကို နမ်းမြဲ
 နမ်းပြန်လေ၏။ ငြိတ်မှုန်သည် ပုဏ္ဏား၏ နှာခေါင်းကို ဝင်လေ၍
 မချုပ်နိုင်။ ချေသောကြောင့် သန်လျက်သွားထက်သို့ ပြင်းစွာ
 ချေဆတ်မိ၍ နှာခေါင်းကွဲလေ၏။ ထိုပုဏ္ဏား နှာခေါင်းကွဲသည်ကို
 မြင်လေကုန်လျှင် မင်းစားသော ပရိသတ်တို့သည် ပြင်းစွာရယ်

ကြကုန်၏။ ဤသို့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မသိမမြင်ဘဲ သူ၏လက်
ဆောင်တံစိုးငဲ့၍ အကျိုးနည်းသည်ကိုဟောတော်မူပေ၏။
လောဘာဂတိရောက်၍ အကျိုးယုတ်ပုံပြီး၏။

အကုသိုလ်ဥပပိဋ္ဌကကံအကျိုး

ဘုရားသခင် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ နေတော်မူသောအခါ
အကုသိုလ် ဥပပိဋ္ဌကကံဝတ္ထုတို့ကို ဤသို့ဟောတော်မူပေ၏။

လောသကတိဿဝတ္ထု လောသကတိဿမထေရ်သည်
ရှေးဘဝကပြုသော မကောင်းမှု
ကြောင့် ကောသလတိုင်း၌ တထောင်သော တံငါရွာတွင် ပဋိ
သန္ဓေ နေလေ၏။ ထိုသူပဋိသန္ဓေနေသောနေ့မှစ၍ တထောင်
သော တံငါတို့သည် မြစ်၌ မြူးကွန်စသည်တို့ဖြင့် ရှာစားရလေ
သော် တချသောငါးကိုမျှ မရကုန်၊ ထိုတံငါတို့သည် ငတ်မွတ်ကုန်
၏။ ထိုသူငယ်ကို ပဋိသန္ဓေနေလျှင် တံငါတို့၏ ရွာသည် ခုနစ်ကြိမ်
မီးလောင်၏။ ခုနစ်ကြိမ်လည်း မင်းဒဏ်သင့်ချေ၏။ ဤသို့ ထို
သူငယ် ပဋိသန္ဓေနေသည်မှစ၍ ပြုပြင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ထိုတံငါ
တို့သည် ကြံကြကုန်၏။

လူစုခွဲခြင်း ငါတို့ရှေး၌လည်း သည့်နှယ်မဖြစ်စဘူး၊ ယခုမှ
ဤသို့ ပြုပြင်ဆင်းရဲ၏။ သို့ဖြစ်သောကြောင့်
ငါတို့တထောင်သော တံငါတို့တွင် ဘုန်းကြမ္မာမရှိသော သူယုတ်
ဖြစ်လာသည်ဖြစ်မည်ဟု တထောင်သော တံငါတို့သည် ငါးရာစီခွဲ
၍ ရှာစားကုန်သော် ထိုလောသကတိဿအလောင်း ပဋိသန္ဓေနေ
ရာအရပ်မှ တံငါတို့သည် စီးပွားယုတ်၍ လုပ်ကြံလျက် မဖြစ်ကြ
ကုန်။ ၅၀၀ သော သူတို့မှာကား ရှာစား နှိုးစား၍ ပွားကုန်၏။ တဖန်
ထို ငါးရာသောတံငါတို့သည် နှစ်စုခွဲ၍ နေပြန်လေ၏။ ထိုနှစ်စုတွင်
ထိုသူငယ် ပဋိသန္ဓေနေသောအရပ်သည် စီးပွား ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့
သောနည်းဖြင့် ခွဲဖန်များသော် ထိုသူငယ် ပဋိသန္ဓေနေသော
အိမ်သာလျှင် တစုဖြစ်၍ ဆင်းရဲ၏။

နှင်ထုတ်ခြင်း.....ယင်းသို့မှ တထောင်သော တံငါတို့သည်
 ထိုသူတစ်ဆယ့်ငါးကို သူယုတ် အဖြစ်ကို
 သိ၍ နှင်ထုတ်လေကုန်၏။ ထိုသူငယ်၏မိဖုရားသည်လည်း ဆင်းရဲ
 ငြိုငြင်စွာသူငယ်ကိုဖွားလေ၏။ မိဖုရားလည်း ဤသူငယ်ကို ပဋိ
 သန္ဓေနေသောနေ့မှစ၍ တထောင်သော တံငါတို့သည်လည်း
 ပျက်စီးလေ၏။ ငါတို့လည်း ဆင်းရဲငြိုငြင်ကုန်၏ဟု ထိုသူငယ်၌
 သနားခြင်းမရှိကုန်။ ပစ္ဆိမ ဘဝိက သတ္တဝါ^၁ ဖြစ်သောကြောင့်
 ဖျက်ဆီးသတ်ညှစ်အံ့သောငှါ မတတ်နိုင်၊ အိုးတွင်း၌ ညှိသော
 ဆီမီးကဲ့သို့ အိုးကိုဖွင့်သော် ထိုဆီမီးအရောင်သည် အမိက်မှောင်
 ကိုပယ်၍ အလင်းကိုမြင်သကဲ့သို့ ထိုသူငယ်၏နှလုံး၌ အရဟတ္တ
 ဖိုလ်၏အကြောင်းသည် ထွန်းတောက်ပလတ္တံ့တည်း။

အမိအဖကွဲခြင်း.....ထိုအခါ အမိအဖတို့သည် သူငယ်ကြီး
 လတ်၍ သွားတတ်သော် အိုးခြမ်းခွက်
 ငယ် တခုကို ပေး၍ အိမ်တွင်းသို့ဝင်ချေဟု လှည့်စားလိုက်၏။ ထို
 သူငယ်လည်း အမိဆိုတိုင်း အိုးခြမ်းငယ်ကိုကိုင်၍ အိမ်တွင်းသို့
 ဝင်လေစဉ် အမိအဖတို့သည် တပါးသို့ကွယ်၍ ပြေးလေကုန်၏။

ခွက်လက်စွဲ၍တောင်းစားရခြင်း.. ထိုအခါ သူငယ်တယောက်
 ထည်းလျှင် အိုးခြမ်းခွက်
 ကိုကိုင်၍ အိမ်တိုင်းဖုန်းစား၍ ခုနစ်နှစ်မြောက်သော အခါတိုင်
 အောင် ခွက်လက်စွဲလျက် တောင်း၍စားရ၏။ ထိုအခါ တနေ့သ၌
 အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် သာဝတ္ထိပြည်တွင် ဆွမ်းခံဝင်လေသော်
 ထိုသူငယ် တောင်းစားသည်ကို မြင်၍ သနားသောကြောင့်
 ခေါ်တော်မူ၍ သင်၏အမိအဖ အသူနည်းဟု မေးတော်မူ၏။
 ထိုသူငယ်လည်း အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ကိုးကွယ်ရာမရှိ၊

၁။ ပစ္ဆိမဘဝိကသတ္တဝါ-နောက်ဆုံး ဘဝသာရှိသော သတ္တဝါ။ ဤ
 တဘဝသာလျှင်ပြည်၍ နိဗ္ဗာန်ရမည့်သူ။

အကျွန်ုပ်၏ မိဖုရားသည် အကျွန်ုပ်မွေးသောနေ့မှစ၍ ဆင်းရဲ
မြို့ငြင်သောကြောင့် အကျွန်ုပ်ကို ပစ်စွန့်ကြလေသည်ဟု ဆို၏။

ရှင်ရဟန်းဘဝ အရှင် သာရိပုတ္တရာလည်း သူငယ်ကို
ကျောင်းသို့ခေါ်၍ ရှင်ပြုလေ၏။ မကြာ
မြင့်သဖြင့် အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်လျှင် ပဉ္စင်းခံတော်မူ၏။ ကြီးသော
အရွယ်သို့ ရောက်လေသော် လောသကတိဿဟု ထင်ရှား၏။
ထိုလောသကတိဿသည် ဘုန်းလာဘ်သပ္ပကာမရှိ။ အသဒိသဒါန
လှသောအခါလည်း ဝမ်းပြည့်အောင် မစားရလေ။ အသက်ရှည်
ကာမျှသာ စားရသည်။ ထိုသူ၏သပိတ်၌ ယာဂဟင်းချို ထည့်လျှင်
ပင် ထည့်သောသူတို့သည် သပိတ်၌ ပြည့်လေပြီးသကဲ့သို့ ထင်၍
တပါး သပိတ်မှာသာ ထည့်လေကုန်၏။ ထိုလောသကတိဿ
ထေရ်၏ သပိတ်သို့ သံဃာစဉ်လှူ၍ ရောက်လာသောသူတို့သည်
ယာဂဆွမ်းခဲဘွယ် စားဘွယ်တို့ကိုခွက်၌ထည့်၍ လှူမည်ပြုသော်
ယာဂခွက်၌ခဲဘွယ် စားဘွယ်တို့သည် ပျောက်ခဲ့ကုန်၏။

ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း.....ထိုလောသကတိဿ ထေရ်သည် အခါ
တပါး နေ၌ ဝိပဿနာကို ပွားများ၍
ရဟန္တာအဖြစ်သို့ရောက်လေ၏။ ထိုသို့ရဟန္တာဖြစ်ပါလျက်လည်း
လာဘ်သပ္ပကာမရှိသည်သာလျှင်တည်း။

နောက်ဆုံးနေ့.....ထိုလောသကတိဿ ထေရ်သည် အစဉ်
သဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုအံ့သောနေ့၌ အရှင်
သာရိပုတ္တရာသိတော်မူ၍ ဤလောသကတိဿထေရ်သည် ယနေ့
ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော့မည်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသူကိုဝအောင်အာဟာ
ရကို ပေးအံ့ဟု ထိုလောသကတိဿထေရ်ကိုခေါ်၍ ဆွမ်းခံဝင်
တော်မူသော် တဟင်းချိုမျှသော်လည်းမရချေ။ လူတို့လည်း ရှိခိုး
ခြင်းကိုမျှမပြုပါလေ။ ယင်းသို့မှ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည်လည်း ထို
လောသကတိဿထေရ်သည် ဘုန်းကံမရှိသည်ကိုသိ၍ အသင်
ငါ၏ကျောင်း၌ နေလံ့ဟုလွှတ်လိုက်၏။ လောသကတိဿ သွား

လေမှ ရှင်သာရိပုတ္တရာဆွမ်းခံဝင်လေသော် လူတို့သည် မြင်လျှင် ငါတို့ဆရာ ရှင်သာရိပုတ္တရာလာပြီဟု ဆွမ်းခဲဘွယ် စားဘွယ်ကို လှူကုန် ကျွေးမွေးကုန်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်းဤဆွမ်းခဲဘွယ် တို့ကို လောသကတိဿအား ပို့ပါချေဟု ပို့စေလေ၏။ ထိုသို့ ပို့သောသူတို့သည် လောသကတိဿအား ခရီးအကြားတိုင်လျှင် မေ့ခဲ့၍ မိမိတို့စားကုန်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ကျောင်းသို့ ပြန် ခဲ့သော် လောသကတိဿထေရ်လည်း ရှင်သာရိပုတ္တရာကိုရှိခိုး၍ နေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း လောသကတိဿ ငါပို့လာစေ သောဆွမ်းခဲဘွယ် စားဘွယ်တို့ကို ဘုဉ်းပေးရပြီလောဟု မေး၏။ အရှင်ဘုရား မဘုဉ်းပေးရပါဟု လျှောက်၏။ ထိုသို့လျှောက်သော် အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ထိတ်လန့်ခြင်းဖြစ်လျက် နေအချိန်ကို ကြည့်သော် မလွန်သေးသောကြောင့် ဤအရပ်၌ပင် နေနှင့်ဟု လောသကတိဿကို နေရာအရပ်၌ထားခဲ့၍ ကောသလမင်း၏ နန်းတော်သို့သွား၍ ဆွမ်းရပ်လေ၏။ ကောသလမင်းကြီးလည်း အရှင်သာရိပုတ္တရာကိုမြင်လျှင် သပိတ်အပြည့် စတုမရနှင့်တကွ လှူလိုက်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ဆွမ်းကိုယူခဲ့၍ ရောက်လာ လျှင် သပိတ်ကိုမပေးဘဲ ငါ့ရှင်လောသကတိဿ ဤငါ့ပိုက်သော သပိတ်တွင် ဆွမ်းကိုယူ၍ စားလော့ဟု သပိတ်ကိုပိုက်၍ စားစေ၏။ ထိုလောသကတိဿထေရ်လည်း အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကို ရိုသေသောကြောင့်မစားဝံ့ဘဲနေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း လောသကတိဿ ဤသပိတ်ကိုငါလွှတ်က ဆွမ်းပျောက်လေအံ့၊ သင် မစားရပြီဟု ဆို၏။ ထိုသို့ဆိုမှ လောသက တိဿသည် ရှင်သာရိပုတ္တရာလက်တော်တွင်ပိုက်သော သပိတ်၌ ဆွမ်းခဲဘွယ် စားဘွယ်တို့ကိုရပ်လျက်ပင် စား၏။ ထိုလောသကတိဿထေရ် သည် ဝမ်းပြည့်အောင်စား၍ ထိုနေ့ပင်လျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေ၏။

ဘုရားသခင်သည် လောသကတိဿထေရ်ကို သင်္ကြံ ဟံတော် မူ၍ အရိုးဓာတ်စုကိုလည်း စေတီတည်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းသံဃာ တို့သည် တရားသဘင်၌ ပြောကြကုန်၏။ ထိုလောသကတိဿ

ထေရ်သည် ဘုန်းလာဘ်သပ္ပကာ နည်းစွာ ဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရလေသနည်းဟု ဆိုကြကုန်၏။ ဘုရားသခင်လည်း ကြားတော်မူ၍ ဧှားဘဝကအတိတ်ကို ဟောတော်မူလို၍။

အတိတ် ၀တ္ထုချစ်သားရဟန်းတို့ ဤလောသကတိဿထေရ်သည် ဧှားဘဝက ရဟန္တာတဦး၌ ဖြစ်သော လာဘ်သပ္ပကာကို ဖျက်ခဲ့ဘူးသောကြောင့် လာဘ်သပ္ပကာ မရှိသည်ဖြစ်၏။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ-ဟူသော ဝိပဿနာကို ဆောက်တည် သောကြောင့် မဂ်ဖိုလ် တရားကို ရသည်ဟု မိန့်တော်မူ၍ - ဧှားလွန်လေပြီးသော အကြောင်းကို ဟောတော်မူပေ၏။

ချစ်သားရဟန်းတို့ ဤလောသကတိဿထေရ်အား ကဿပဘုရားလက်ထက်တော်၌ ရဟန်းပြု၍ သူကြွယ်တယောက်သည် ကျောင်းဆောက်၍ ပြုစု၏။ ထိုသူကြွယ်ကျောင်း၌ ဝိပဿနာကို လုံ့လပြု၍နေ၏။ အခါတပါးသောနေ့၌ ရဟန်းတဦးသည် ဟိမဝန္တာတောမှလာ၍ ထိုသူကြွယ်ရှာသို့ ရောက်လာ၏။ သူကြွယ်လည်း မြင်လျှင် သဒ္ဓါ၍ အိမ်ထက်သို့ပင့်၍ ဆွမ်းကျွေး ပြီးလျှင် အကျွန်ုပ်ဆရာကျောင်း၌ တည်းတော်မူပါ။ တခြားကို သွားတော်မမူပါနှင့်။ မသွားသရွေ့လည်း ဆွမ်းလုပ်ကျွေးပါအံ့ဟုဆို၍ ဆရာကျောင်းကိုပို့လိုက်လေ၏။ ကျောင်းနေ ရဟန်းလည်း ဧည့်သည်ရဟန္တာနှင့် စကားစမြည် ပြောဟောကြ၍ အရှင် ဆွမ်းစားရပြီလောဟုမေး၏။ ဧည့်သည်ရဟန္တာလည်း စားရပြီဟု ဆို၏။ ကျောင်းနေရဟန်းလည်း အဘယ်မှာ စားရသနည်းဟု မေးပြန်၏။ သူကြွယ်အိမ်မှာစားရသည်ဟုဆိုလျှင် ကျောင်းနေရဟန်းလည်း ဝန်တိုမိတ်ရှိ၍ တိတ်တိတ်နေ၏။

သူကြွယ်လည်း ညနေချမ်းအခါကျောင်းကိုလာလတ်၍ဆရာနှင့် ဧည့်သည်ရဟန္တာကို ဆွမ်းဖိတ် လာ၏။ ဆရာကိုလည်း

ဧည့်သည်ရဟန်းကို ပင့်ပါဟုမှာခဲ့၍ သွား၏။ ကျောင်းနေရဟန်းလည်း ဝန်တိုခြင်းဣဿာမေတ္တရစိတ်ရှိ၍ ဧည့်သည်ရဟန်းကို ဤကျောင်းအရပ်၌ မနေဝံ့အောင်ကြံ၍ စကားတစ်ခွန်မျှ မပြောတိတ်တိတ်နေ၏။ ဧည့်သည်ရဟန္တာလည်း ထိုကျောင်းနေရဟန်းမကောင်းသောနှလုံး ရှိသည်ကိုသိ၍ တပါးသောအရပ်သို့ သွားအံ့ဟုကြံ၏။ ကျောင်းနေရဟန်းလည်း နံနက်စောစောက ထ၍ သင်္ကန်းငုံပြီးသော် ဧည့်သည်ရဟန်း နိုးမည်မိုး၍ ဝတ်၏ အလျောက် ကျောက်စည်ကို လက်သည်းဖြင့်ခြစ်၍ လက်သည်းဖြင့် တံခါးကိုခေါက်၍ သွားလေ၏။ ။ သူကြွယ်လည်း ဧည့်သည်ရဟန်း မပါသည်ကိုမြင်၍ အရှင်ဘုရား ဧည့်သည်ရဟန်းကိုမပင့်ခဲ့ပါလောဟု မေး၏။ တကား ဧည့်သည်ရဟန်းကို နိုးစိမ့်မည်ဟူ၍ ကျောင်းဦး၌ရှိသော ကျောက်စည်ကို ထိုလေသလည်း မနိုးလို၊ တဖန် တံခါးရှက်ကို ခေါက်သော်လည်း နိုးစိမ့်သောငှါ မတတ်နိုင်။ ယမန်နေ့က တကာလ္လသည့်ဆွမ်း ကို စားရ၍ ဝလျှင် အစာမကျေနိုင်၍ အိပ်လေသည်ဖြစ်တော့သည်။ သို့လျှင် ရဟန်းကိုလည်း ဒါယကာသဒ္ဓါသလောဟုဆို၏။

ဧည့်သည်ရဟန္တာလည်း ဆွမ်းခံအခါ တန်လတ်သော်သင်္ကန်းရံ၍ သပိတ်ကိုပိုက်ပြီးသော် ကောင်းကင်ဖြင့်သွား၍ တပါးအရပ်သို့ ဆွမ်းခံဝင်လေ၏။ ထိုသူကြွယ်သည် ဆရာကို ဆွမ်းကျွေးပြီးသော် ဧည့်သည်ရဟန်း ကို ဆွမ်းလှူပါဟု ဆွမ်းခဲတွယ် စားတွယ်တို့ကို ဆရာသပိတ်တွင်ထည့်လိုက်၏။ ကျောင်းနေရဟန်းလည်း ဧည့်သည်ရဟန်းသည် ဆွမ်းအရသာတို့ကိုစားလေက ငင်၍ထုတ်သော်လည်း မသွားပေရာပြီဟု ဝန်တိုစိတ်ဖြင့် တောမီးလောင်ရာအရပ်၌ ဆွမ်းထောပတ်ကိုသွန်ခဲ့၍ ကျောင်းသို့ သွားလေသော်--

နောင်တ ... ဧည့်သည်ရဟန်းကိုမြင်၍ ဤရဟန်းသည်ကား ရဟန္တာဖြစ်မည် ငါ့အလိုကို သိ၍ သွားလေသည်ဟုသိ၍ ငါဝန်တိုသောစိတ်ဖြင့် သူ၏ လာဘ်သပ္ပကာကို

ဖျက်ဆီးမိသည်ဟု အလိုလို စိတ်ပူ၍ စုတေခဲ့သော် ငရဲ၌ဖြစ်
လေ၏။

မကောင်းကျိုး.....ထိုငရဲ၌ ခံပြီး၍ ငရဲမှ လွတ်သော်လည်း
ဘဝငါးရာပတ်လုံး ဘိလူးဖြစ်၍ တနေ့မျှ
ဝမ်းဝေအောင် မစားရဘူးလေ။ ။ထိုဘိလူးအဖြစ်မှ အကြိမ်ငါးရာ
စေ့လျှင်လည်း ခွေးအဖြစ် ငါးရာစေ့အောင်ဖြစ်ပြန်လေ၏။ ထိုခွေး
ဖြစ်ပြန်သောအခါလည်း တနေ့မျှဝမ်းဝေအောင် မစားရဘူးလေ။

မိတ္တဝိန္ဒက...ထိုခွေးအဖြစ် ငါးရာစေ့၍ စုတေခဲ့သော် ကာသိ
ကရာဇ်တိုင်း၌ ရွာငယ်တစ်ခုတွင် သူဆင်းရဲဝမ်း၌
ပဋိသန္ဓေနေလေ၏။ ထိုသူ ပဋိသန္ဓေနေသောနေ့မှစ၍ မိဖုရား
ငြိုငြင်ဆင်းရဲကုန်၏။ ဆယ်လစေ့လျှင် ဖွားလေသော် ထိုသူငယ်
သည် မိတ္တဝိန္ဒကဟုတွင်လေ၏။ ထိုမိတ္တဝိန္ဒကသည် သွားတတ်
သောအခါရောက်သော် အမိအဖတို့သည် မွတ်သိပ်ခြင်းကို သည်း
မခံနိုင်၍ နှင်ထုတ်လိုက်လေ၏။

ထိုသူငယ်လည်း ကိုးကွယ်ရာမရှိ၍ သွားလေသော် ဗာရာ
ဏသီပြည်သို့ရောက်လေ၏။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် ဗာရာ
ဏသီပြည်တွင် ဒိသာပါမောက္ခဆရာဖြစ်၍ တပည့်သားလုလင်
ငါးရာတို့ကို အတတ်သင်၏။ ထိုမိတ္တဝိန္ဒကလည်း ဘုရားလောင်း
ထံ၌နေ၍ အတတ်ပညာသင်၏။ ထိုမိတ္တဝိန္ဒက အတတ်ပညာ
သင်လာသောနေ့မှစ၍ ဘုရားလောင်း ဒိသာပါမောက္ခ ဆရာ၌
လာဘ်သပ္ပကာမရောက် ဆိတ်ညံ့^၁လေ၏။ မိတ္တဝိန္ဒကလည်း ဆရာ
တပည့် လုလင်တို့နှင့် အငြင်းအခုံဖြစ်ကြလေ၏။ ဆရာဆုံးမသော
စကားကိုမနာ၊ လုလင်တပည့်သားတို့နှင့် မသင့်၍ မိတ္တဝိန္ဒက
လည်း အရပ်တပါးသို့ ပြေးလေ၏။ ရွာတစ်ခုသို့ ရောက်သော်
ကိုယ်အခလုပ်ဆောင်၍ အသက်မွေး၏။ ကြီးလတ်သော် ထိုအရပ်

၁။ ဆိတ်ညံ့-တိတ်ဆိတ်ခြင်း၊ ဆိတ်သုဉ်းခြင်း-လာဘ်တိတ်ခြင်း။

၌ သူဆင်းရဲမတယောက်နှင့် အိမ်ထောင် ပြုလေ၏။ သားနှင့် ယောက်ဖွား၏။

ထို မိတ္တဝါနန္ဒကဏ္ဍောင့် ထိုရွာတို့သည်လည်း ခုနစ်ကြိမ်မီး လောင်ကုန်၏။ ခုနစ်ကြိမ် မင်းဒဏ်သင့်ကုန်၏။ လယ် ချောင်း လုပ်သော တဖက်ဆည်ကန်တို့သည်လည်း ခုနစ်ကြိမ် ပျက်လေ ကုန်၏။ ထိုရွာသားတို့သည် မိတ္တဝါနန္ဒကလားသောနေ့မှစ၍ ဤသို့ ဆင်းရဲခြင်းဥပဒ် သင့်သည်ဖြစ်၏ဟု ရွာကနှင်ထုတ်လိုက်ကုန်၏။ သားမယားနှင့်တကွ တပါးအရပ်သို့သွားသော် ဘီလူးစားလေ၏။ မိတ္တဝါနန္ဒကလည်း ပြေးလေ၏။ ဝေးသောအရပ်သို့ ပြေးလေသော် ဂန္တီရသဘောဆိပ်သို့ရောက်လေ၏။ သဘောသူကြီး အကျွန်ုပ်ကို သူရင်းခပေးတော်မူပါ အထူလုပ်ဆောင်ပါမည်ဆိုလျှင် သဘော သားတို့လည်း သူရင်းခပေး၍စီးစေလျက် အလုပ်ဆောင်ထည့် ၍ သဘောလွှင့်လေသော် ခုနစ်ရက်တိုင်လျှင် သမုဒ္ဒရာအလယ်၌ သဘောလှေမသွားဘဲ တည်၍ထားဘိသကဲ့သို့နေ၍ သဘော သားတို့လည်း ငါတို့သဘောတွင် မသူတော်ပါမည်ဟု စာရေး တံကောက်သော် မိတ္တဝါနန္ဒကသည် နှစ်ကြိမ်စေ့အောင် ကောက်မိ လေ၏။ ထိုကြောင့်လျှင် မိတ္တဝါနန္ဒကကို ဝါးစည်းဘာရ ပေးပြီးလျှင် မြေစွာကိုင်စေ၍ သမုဒ္ဒရာအလယ်၌ မျှောလေ၏။

သဘောလှေသည် မိတ္တဝါနန္ဒကကို ချလျှင်ပင် သိန္ဓောမြင်း ကဲ့သို့ ပြေးလေ၏။ မိတ္တဝါနန္ဒကလည်း ဝါးစည်းကို စီး၍မျှောလေ သော် ကဿပဘုရားသခင်လက်ထက် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟူ သော ဝိပဿနာ စောင့်သုံးသောသီလ၏ စေတနာအားဖြင့် သမုဒ္ဒရာအလယ်တွင် ကျန်းတချဉ် မိမာန်တချတွင် နတ်သမီးလေး ယောက်နှင့်တကွ ခုနစ်ရက်စံစားရ၏။

ထိုနတ်သမီးတို့သည်လည်း 'ဝိမာန ပေတ နတ်သမီးဖြစ်သော ကြောင့် ခုနစ်ရက်စံ၍ ခုနစ်ရက် ဆင်းရဲခံရ၏။ ထိုနတ်သမီးတို့ သည်ထိုမိတ္တဝါနန္ဒကကို ငါတို့လာအောင် ဤမိမာန်၌နေနှင့်ဟု မှာခဲ့ ၍ ဆင်းရဲခံအံ့သောငှါ သွားလေကုန်၏။ ထိုမိတ္တဝါနန္ဒကလည်း

နတ်သမီးတို့သည်သွားလေသော် ဝါးစည်းကို စီး၍ သမုဒ္ဒရာသို့
မျှောလေလျှင် ကျွန်းတခုတွင် ငွေမိမာန်၌ နတ်သမီးရှစ်ယောက်
နှင့် စံစားလေ၏။

ထိုငွေမိမာန်မှ တပါးသောအရပ်သို့ မျှောပြန်လေသော် ကျွန်း
တခုတွင် ရွှေမိမာန်၌ နတ်သမီးတကျိပ် ခြောက်ယောက်နှင့်တကွ
စံစားရလေ၏။ ထိုကသွားပြန်လေသော် ပတ္တမြားမိမာန်၌ နတ်
သမီး သုံးကျိပ်ရှစ်ယောက်နှင့်တကွ စံစားရလေ၏။ ထိုနတ်သမီး
တို့သည်ကား ဝိမာနပေတ နတ်သမီးတို့ချည်းတည်း။ ခုနစ်ရက်
ချမ်းသာစံစား၍ ခုနစ်ရက် ဆင်းရဲခံရသတည်း။ နတ်သမီးတို့သည်
မိတ္တဝိန္ဒကကို ဤမိမာန်၌ နေ့နှင့်ပါဟု မှာခဲ့သော်လည်း မနေဘဲ
ဝါးစည်း စီး၍မျှောလေသော် သမုဒ္ဒရာအလယ်တွင် ကျွန်းတခု၌
ဘိလူးမ၊ နေရာသို့ ရောက်လေ၏။ ထိုအခါ ဘိလူးမတယောက်
သည် ဆိတ်ယောင်ဖန်ဆင်း၍နေနှင့်၏။ မိတ္တဝိန္ဒကလည်း ဘိလူးမ၊
မှန်းမသိ၍ ဆိတ်သားစားအံ့ဟု ခြေကိုကိုင်၍ သတ်မည်ပြု၏။

ထိုဘိလူးမတို့သဘောသည် နတ်မျိုး ဖြစ်သောကြောင့် ဘုန်း
အာနုဘော်အားဖြင့် ထိုမိတ္တဝိန္ဒကခြေကို ကိုင်၍ပစ်သော် ဗာရာ
ဏသီပြည်တံခါးပြင်၌ ကျလေ၏။ ထိုသို့ကျသောအခါ တံခါးပြင်၌
ဗာရာဏသီမင်း၏ဆိတ်ကို သူရိုးတို့ ခိုးနှင့်ကုန်၏။ ဆိတ်ထိန်းတို့
သည်လည်း ခိုးသူကိုလိုက်လေသောအခိုက်တွင် မိတ္တဝိန္ဒကသည်
ဆိတ်တခုခြေကို ဆွဲလျက်နှင့် ဆိတ်လည်း အသံပြင်းစွာ
မြည်လတ်သတည်း။ ဆိတ်ထိန်းတို့လည်း မိတ္တဝိန္ဒကကို ခိုးသူဟု
ဖမ်း၍ ပုတ်ခတ်ပြီးသော် မင်းကိုဆက်မည်လာ၏။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်း ဒိသာပါမောက္ခဆရာသည် လုလင်
ငါးရာနှင့်တကွ ရေချိုးမည်ဟု မြို့ကထွက်လတ်သော် မိတ္တဝိန္ဒကကို
မြင်လျှင် ဤသူသည် ငါတပည့်ဖြစ်သောကြောင့် လွှတ်ပါဟုဆို
လျှင် ဆိတ်ထိန်းတို့လည်း လွှတ်၍သွားလေ၏။ မိတ္တဝိန္ဒကလည်း
ဘုရားလောင်းထံ၌ နေလေ၏။ ဘုရားအလောင်းလည်း မိတ္တဝိန္ဒက
ကိုမေး၏။ ဤအခါတိုင်အောင် အဘယ်သို့ သွားချေသနည်းဟု

မေးသော် မိတ္တဝိန္ဒကလည်း အလုံးစုံသော မိမိဖြစ်ဟန် များကို ပြန်
ပြော၏။ ဘုရားအလောင်းသည် အကျိုးကိုလိုသော သူတို့၏ စကားကို
မနာသောသူသည် ဆင်းရဲရ၏ ဟူ၍ ဂါထာကို ဟောတော် မူပေ၏။

ယော အတ္တကာမဿ ဟိတာနုကမိနော၊ သြဝဇ္ဇမာနော
န ကရေတိ သာသနံ။

အဇာယ ပါဒ မောလုမ္ဘ မိတ္တဝိန္ဒကော ဝိယသောစေတိ။
ဤဂါထာဖြင့် တရားဟောတော်မူပေသည်။

ထိုအခါ မိတ္တဝိန္ဒကသည်ကား ယခုလောသကတိဿရဟန္တာတည်း
ဟုဟောတော်မူ၏။

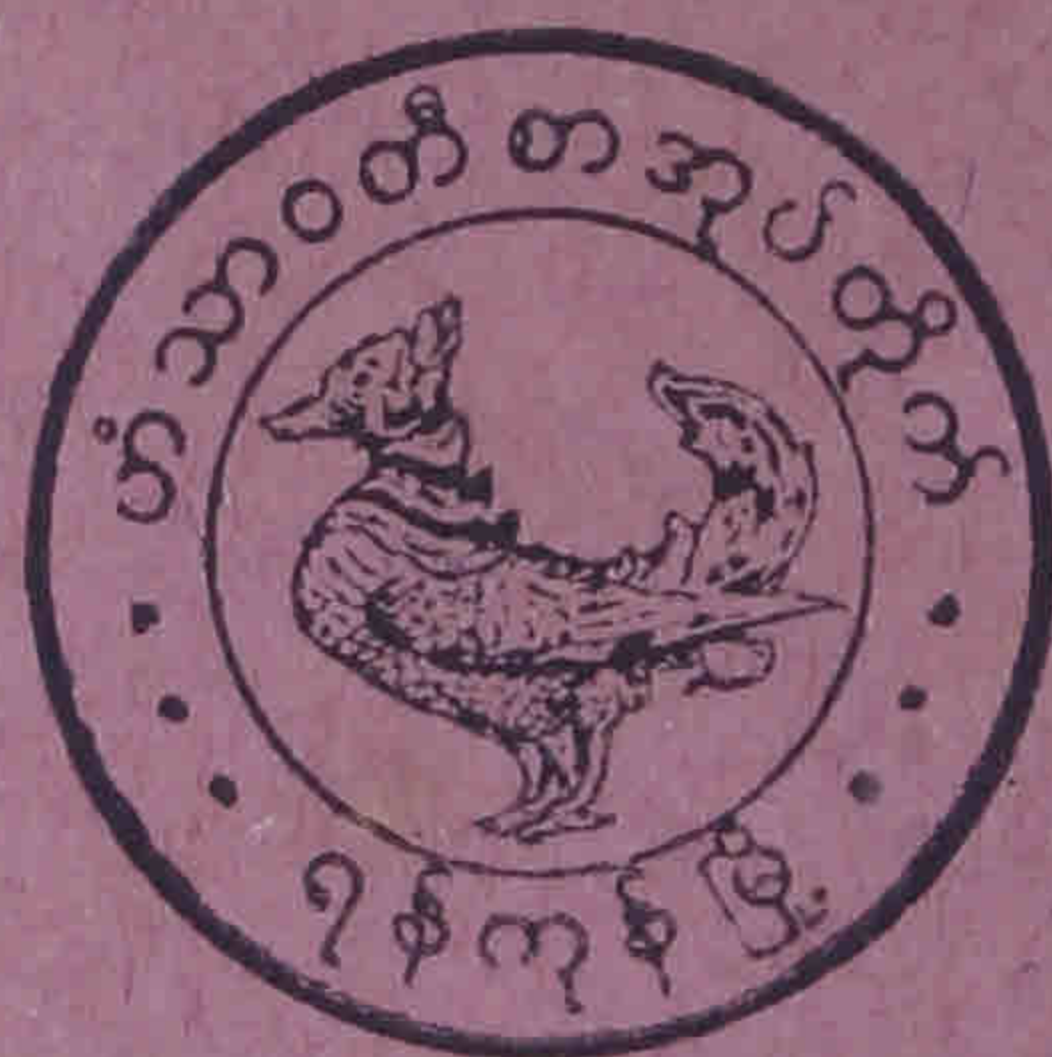
ဤသို့လျှင် လောသကတိဿ ရဟန္တာသည် ရှေးဘဝက သူတပါး၌
ဖြစ်သော လာဘ်သပ္ပကာ စည်းစိမ် ချမ်းသာတို့ကို ဝန်တိုခြင်း တည်းဟူ
သော ဣဿာ မစ္ဆေရစိတ် ရှိ၍ ဖြစ်ခဲ့ဘူး သောကြောင့် ငရဲခံရပြီးမှ
လူဖြစ်ပါသော်လည်း ဝမ်းဝအောင် အစာကိုမျှ မစားရလေ။ ရဟန္တာ
ဖြစ်သော်လည်း ထိုပြစ်မှားသော မကောင်းမှုကံကြောင့် တနေ့မျှ ဝမ်းဝ
အောင် မစားရဘူးလေ။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော နေ့၌သာလျှင် ရှင်သာရိ
ပုတ္တရာ ဘုန်းတော်ကြောင့် ဝမ်းဝအောင်စားရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရလေ၏။

တိုက်တွန်းချက်....ထို့ကြောင့် အကြင် ရှင်၊ လူ၊ ရဟန်းတို့သည် စည်း
စိမ် ချမ်းသာ လာဘ် သပ္ပကာ တို့ကို ဝန်တိုပြုစု
ခြင်းကို မပြုကုန်ရာဟု ဘုရားသခင် ဟောတော်မူပေ၏။

ဤသို့လျှင် ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုး အပြစ်တို့ကို
ယထာဘူတဉာဏ်ဖြင့် သင်္ခါရတရားတို့ကို အခါမလပ် မပြတ်နှလုံးသွင်း
ကြကုန်ရာ၏။

ဤတွင်ရွှေ.ကား-သင်္ခါရဘာဇနိကျမ်းပြီး၏။

သာသနာရေး ဦးစီးဌာန သို့
အရှင်ကောဝိဒ မှ
လွှဲ ဖုန်း ပါ သည်။

ဟံသာဝတီစာအုပ်တိုက်
၃၅၇-ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း
ရန်ကုန်မြို့

5.

ဟံသာဝတီစာအုပ်တိုက်
အမှတ်-၃၅၇၊ ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း
ရန်ကုန်မြို့။